

130 1957

ΝΕΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ -
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Της Συντάξεως : 'Η λεηλασία τής καπνοπαραγωγής.—'Αθ. Παγτέ-
κη : Τό πρόβλημα τής 'Ορεινής μας Οικονομίας.—Π. Μπούρα : 'Η
πρόσδος τής Γεωργίας μας και τὰ καθήκοντα τών νέων νομαρχών.—
Γ. Γραμματοπούλου : 'Η έποπτική επί τών συνεταιρισμών υπηρεσία
άλλαχού.—**Δ. Α. Πάνου :** Φωσφορική λίπανση τών σιτηρών.—**Ε. Βα-
δίλη :** 'Η δένδροκομική κατάσταση τής έπαρχίας Ναούσης.—**Δ. Κι-
σάρα :** 'Η ραβδοσκοπία και ραβδομαντία κάτω από τó φώς τής
έπιστήμης κ.λ.π.

ΑΠΟΦΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Συνεταιρισμοί και ΑΤΕ—'Η συγκέντρωση τού σταριού—Κρασί και ΦΙΞ
—Λάδι—Βαμβάκι—'Εξαγωγή μήλων—'Η ύγειονομική περίθαλψη—Τά
σχολεία τής υπαίθρου—'Η στέγαση τών Γ. 'Υπηρεσιών—Τιμή άσφα-
λείας για τó ρύζι—Κτηνοτροφές—'Ο δορυφόρος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

'Η πορεία τών καλλιεργειών τó μήνα Σεπτέμβριο.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

Τó ήμερολόγιο τού γεωργού—'Ο δωδεκάλογος τού προοδευτικού
αιτοκαλλιεργητού κλπ.

**ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ—ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΝΕΑ**

Χρόνος 11ος
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
1957
ΔΥΣ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΣ
130

“ ΝΕΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ”

Διευθυντής — Έκδότης : Σ Π Υ Ρ Ο Σ Σ Π Υ Ρ Ο Υ, Γεωπόνος

Οι ετήσιες συνδρομές προπληρώνονται

Εταιριών, Τραπεζών, Οργανισμών, Κρατικών Υπηρεσιών . . .	Δρχ.	400
Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, Εμπόρων	»	200
Γεωργικών Συνεταιρισμών, Κοινοτήτων	»	150
Παραγωγών, Υπαλλήλων κλπ.	»	80
Φοιτητών και Σπουδαστών	»	60
Γιά τούς Κυπρίους	»	150
Έξωτερικού Δολ.	10	
» Λίραι	3	

ΣΗΜ. — Η αναδημοσίευση εκ τής “Νέας Αγροτικής Επιθεωρήσεως,, επιτρέπεται υπό τόν όρον ότι θα αναφέρεται η πηγή.

Άλληλογραφία και Έμβάσματα : Κον Σπ. Σπύρου

Σωκράτους 34α — Αθήνας — Τηλ. 53.052

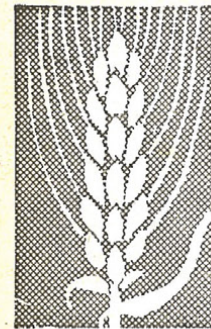
ΓΕΩΡΓΟΙ - ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΟΙ - ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΥΡΟΙ

Διαρκής παρακαταθήκη τών Γεωργικών Φαρμάκων
του Παγκοσμίου γνωστού Οίκου DUPHAR — Ολλανδίας

- 1) Έξαχλωριούχον Βενζόλιον 12 ο)ο γ.ι. κόνις επίπασσεως και θρέξιμος. Έξαχλωριούχον Βενζόλιον 50 ο)ο γαλάκτωμα. Διά την καταπολέμησιν του πρασάγγουρα, άκρίδων, σκουληκιών έδάφους κ.λ.π.
- 2) Παραθειόν 20 ο)ο ύγρον και Παραθειόν 15 ο)ο κόνις - θρέξιμος. Το πλέον αποτελεσματικό διά την καταπολέμησιν τής Μελίγκρας, Τετρανύχου, Ακάρεων, Εύδεμίδος, Καρποκάψας μηλεών, Ψώρας κ.τ.λ.
- 3) Λιντέϊν 25 ο)ο κόνις-θρέξιμος και 20 ο)ο γαλάκτωμα. Διά την καταπολέμησιν βλαβερών έντόμων εις την Γεωργία και Κηπευτικήν και ειδικώτερα για προϊόντα προοριζόμενα προς άμεσον κατανάλωσιν και τών όποιων ή ποιότης είναι σημασίας.
- 4) Φωσφορούχος Ψευδάργυρος. Διά την έξολόθρευση τών άρουραίων ποντικιών και άλλων έντόμων.
- 5) Κολλοειδής Χαλκός. Άριστον μυκητοκτόνον διά την καταπολέμησιν τών μυκητιάσεων εφαρμοζόμενον εις την δενδροκαλλιέργειαν, πατάταν, άμπελον, καπνόν, κηπουρικά.
- 6) Tedion V 18. Έκλεκτικής δράσεως άκαρεοκτόνον, διά την αποτελεσματικήν καταπολέμησιν του Τετρανύχου εις τά Όπωροφόρα, Βάμβακα, Λαχανικά, Άνθοκαλλιέργειας.

Γενικός Άντιπρόσωπος διά την Ελλάδα

Δρ. Τ. Α. ΠΑΝΤΑΖΙΑΝΣ — Πλατεία Όμονοίας 21- Τηλ. 53.305

ΝΕΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυντής - Έκδότης : Σ Π Υ Ρ Ο Σ Σ Π Υ Ρ Ο Υ, Γεωπόνος

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΙΔΙΚΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 11ος
Άριθ. Τεύχους 130

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
1957

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 10

Η ΛΗΛΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τό πρόβλημα του καπνού είναι τόσο μεγάλο για την έθνική οίκονομία τής χώρας και τόσο ζωτικό για ένα μεγάλο μέρος του άγροτικού μας κόσμου, ώστε δεν είναι πολύ να άσχοληθούμε και σε τούτο τό άρθρο μας με τό ίδιο θέμα. Ό καπνός χαρακτηρίζει όλόκληρη την άγροτική μας οίκονομία γι' αυτό και ή έρευνα τής καπνικής πολιτικής άποκαλύπτει γενικότερα όλόκληρο τόν αντίλαϊκό χαρακτήρα τής γενικής άγροτικής πολιτικής, που θεσπίζει και εφαρμόζει τό σημερινό Κράτος. Τό αποτέλεσμα τής καπνικής πολιτικής είναι ή διαρπαγή και ή ληλασία του εισοδήματος τών φτωχών καπνοπαραγωγών. Και ή ληλασία του καπνοπαραγωγικού εισοδήματος δείχνει την καταλήστευση του συνολικού εισοδήματος του άγροτικού κόσμου — λές και ό μόχθος τής άγροτιάς δεν έχει πιά σκοπό να τρέφει τούς πολλούς, αλλά να παχαίνει τούς λίγους. Γι' αυτό και στο προηγούμενο άρθρο μας ίσχυριστήκαμε, ότι ή σημερινή καπνική πολιτική, με όποιοδήποτε όνομα και σχήμα και άν παρουσιάζεται, έχει ουσιαστικά σκοπό, από τή μιá μεριά να πλουτίζει όλο και πιό πολύ τούς καπνομεσίτες, τούς καπνέμπορους και τά καπνεμπορικοβιομηχανικά μονοπώλια κι από τήν άλλη να ρίχνει τούς φτωχούς καπνοπαραγωγούς όλοένα και σε πιό μεγάλη έξαθλίωση. Και τόν ίσχυρισμό μας αυτόν θ' άποδείξουμε άκριβώς στη σημερινή μας συνέχεια.

Όπως φανερώνουν τά έπίσημα στατιστικά στοιχεία, κατά τά έτη 1954 και 1955 για τά καπνά έξωτερικής κατανάλωσης διαμορφώθηκαν κατά μέσον όρο οί μόν παραγωγικές τιμές στις 32 και 26 δρχ., οί δέ έξαγωγικές τιμές αντίστοιχα στις 52 και 54 δρχ. τήν όκά. Αυτό σημαίνει, ότι, ένω τό 1955 οί τιμές του καπνού είταν στήν έξωτερική άγορά μεγαλύτερες κατά 2 δραχ., οί τιμές που μόρρεσαν να έπιβάλλουν οί καπνέμποροι στήν έσωτερική άγορά είταν κατά 6 όλόκληρες δρχ. τήν όκά μικρότερες. Η διαφορά αυτή τών 8 δρχ. άφαιρέθηκε από τό άθλιο εισόδημα τών φτωχών καπνοπαραγωγών, για να αύξήσει πιό πολύ τά άνομα μεγάλα κέρδη του καπνεμπορίου. Και στήν περίπτωση αυτή θα μπορούσε κανένας να ρωτήσει: αλλά τότε τί γίνεται τό στερεότυπο εκείνο έπιχείρημα, που προβάλλουν οί κυβερνητικοί άρμόδιοι κάθε φορά

κάθε ἔχνος αὐτοτελείας καὶ ἀνεξαρτησίας τῶν συνεταιρισμῶν.

××

Ἡ συγκέντρωση τοῦ σταριοῦ

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ τοῦ σταριοῦ, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι κατηγορηματικὰ εἶχε διακηρυχθεῖ ὅτι θὰ συνεχισθεῖ, διεκόπη αἰφνιδιαστικὰ.

Ἡ διακοπή αὐτὴ ἀποτελεῖ πλήγμα γιὰ μιὰ σειρά μικροπαραγωγῶν πού πιστεύοντας στὶς κυβερνητικὲς ἐπαγγελίες δὲν πρόλαβαν νὰ παραδώσουν τὸ σιτάρι τους.

Εἶναι ἠθικὴ ὑποχρέωση τοῦ Κράτους, νὰ συνεχίσει τὴν συγκέντρωση, ὥστε σὲ ὠρισμένη τακτὴ προθεσμία νὰ μπορέσουν καὶ οἱ παραγωγοὶ αὐτοὶ νὰ παραδώσουν τὸ σιτάρι τους στὴν συγκέντρωση.

××

Κρασί καὶ Φίξ

ΕΙΝΑΙ γνωστὴ ἡ σημασία πού ἔχει τὸ ἀμπέλι γιὰ τὴν οἰκονομία ὀρισμένων περιοχῶν τῆς χώρας μας καὶ τὴν ἐθνικὴ μας οἰκονομία.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὴ ἡ προνομιακὴ ἐνίσχυση τῆς Ἑταιρείας Φίξ ἀπὸ τὸ ἐπίσημο κράτος, πού ἔφθασε μέχρι τὴν ἄρνηση χορήγησης ἄδειας στὴν Ἑνωσὴ Συνεταιρισμῶν Ἄρτης γιὰ ἴδρυση ἐργοστασίου ἐπεξεργασίας χυμῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τὴν προτίμηση τῆς Ἑταιρείας Φίξ.

Ἔτσι, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς οἰνοπαραγωγούς μας, καὶ οἱ καλλιεργητὲς ἐσπεριδοειδῶν τῆς Ἄρτας, παραδίδονται μὲ μιὰ μονοκοντυλιά στὴν ἑταιρεία Φίξ, ὅπως ἔχει υποχρεωθεί καὶ τὸ καταναλωτικὸ κοινόν, νὰ πίνει τὴν ἀμφίβολης ποιότητος καὶ πανάκριβη μπύρα.

Τὸ πράγμα εἶναι ἐξοργιστικὸ καὶ ἀπαράδεκτο. Ἐργοστάσιο χυμῶν στὴν Ἄρτα μόνον ἢ Ἑνωσὴ πρέπει νὰ κάνει καὶ νὰ ἀκυρωθεῖ

ὁποιαδήποτε ἄδεια καὶ τὸ δάνειο τῶν 525.000 δολλαρίων πού δόθηκε στὴν Ἑταιρεία Φίξ.

Ἄλλωστε, ἡ προνομιακὴ μεταχείριση τῆς ἑταιρείας Φίξ ἀπέβλεπε στὴν προστασία τῆς ἀπὸ τὸν συναγωνισμό τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ποτὲ δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ ἐξόντωση τῶν οἰνοπαραγωγῶν μας.

××

Λάδι

Η ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΣ χρόνον μὲ τὸ χρόνο ἀνεβαίνει. Ἄν μάλιστα ὑπῆρχε πρόγραμμα ἀνάπτυξης τοῦ πλουτοφόρου αὐτοῦ κλάδου, θὰ εἶχε σημειωθεῖ ἀλματώδης ἀνάπτυξη.

Τὸ τελευταῖο νομοθετικὸ διάταγμα «περὶ προστασίας τῆς ἐθνικῆς ἐλαιοπαραγωγῆς» θὰ ἐπανασζητηθεῖ στὴ Βουλὴ καὶ ἔτσι θὰ δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκουστοῦν ὅλες οἱ γνώμες γιὰ τὰ ζητήματα τοῦ λαδιοῦ καὶ τῆς ἐληῆς.

Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ μας στὴν τελευταία σύσκεψή τους στὴν Ἐλευσίνα, διατύπωσαν τὰ αἰτήματα τους καὶ ὑπέδειξαν τὰ σωστὰ μέτρα πού πρέπει νὰ παρῶν, ὥστε νὰ ἱκανοποιηθοῦν τὰ συμφέροντα ὄχι μόνον τῶν παραγωγῶν τοῦ λαδιοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν καταναλωτῶν καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Νομίζομε ὅτι αὐτὸ μόνον δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ καὶ οἱ συνεταιριστικὲς τους ὀργανώσεις νὰ κινηθοῦν, νὰ ἐνημερώσουν καὶ νὰ πείσουν ὅλους τοὺς βουλευτὲς, ὥστε στὴν συζήτηση πού θὰ γίνῃ στὴ Βουλὴ νὰ υἱοθετηθοῦν τὰ αἰτήματα τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν.

××

Βαμβάκι

ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ μέτρα γιὰ τὸ βαμβάκι προκάλεσαν θύελλα ἀγανακτήσεως μεταξὺ τῶν βαμβακοπαραγωγῶν. Ἡ Κυβέρνηση ἀναγκάστηκε

νὰ ὑποσχεθεῖ ὅτι θὰ ἐπανεξετάσει τὸ ζήτημα καὶ θὰ προσπαθήσει νὰ ἱκανοποιήσει τὰ αἰτήματα τῶν βαμβακοπαραγωγῶν.

Ἡ ἀποφασιστικότητά τῶν παραγωγῶν ὑποχρέωσε τοὺς ἀρμοδίους νὰ σκεφτοῦν σωστότερα. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ ξεγελιοῦνται οἱ παραγωγοὶ (ὄχι μόνον τοῦ βαμβακιοῦ). Ὅσο δὲν ἐπιβάλλουν οἱ ἴδιοι τὴν ἐφαρμογὴ ἐνὸς ἀγροτικοῦ προγράμματος, ἡ παραγωγή τοῦ βαμβακιοῦ (ὅπως καὶ κάθε ἄλλου ἀγροτικοῦ προϊόντος), θὰ βρίσκεται στὸ ἔλεος τῶν κερδοσκόπων καὶ τὸ ἐξοντωτικὸ ντάμπινγκ τοῦ ἀμερικανικοῦ βαμβακιοῦ.

Πρέπει συνεπῶς νὰ ἐπιμείνουν ὥστε ἡ Κυβέρνηση νὰ υἱοθετήσῃ τὰ αἰτήματά τους, πού ἀποτελοῦν τὴ μόννη δυνατὴ γιὰ σήμερον λύση.

××

Ἐξαγωγή μῆλων

Η ΕΦΕΤΕΙΝΗ παραγωγή μῆλων ποσοτικὰ καὶ ποιοτικὰ εἶναι ἐξαιρετικὴ. Ἡδὴ οἱ ἐξαγωγές μας σὲ διάφορες εὐρωπαϊκὲς χώρες ἔχουν ξεπεράσει τοὺς 5.000 τόννους καὶ οἱ προοπτικὲς εἶναι εὐνοϊκές.

Πρέπει ὅλοι νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι οἱ ἐξαιρετικὲς ἐδαφοκλιματικὲς συνθῆκες τῆς χώρας μας εἶναι προνομιοῦχος ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς φρουτοπαραγωγῆς.

Παράλληλα οἱ ἀγορές τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδιαίτερα τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν, ἀποτελοῦν μιὰ ἀπέρριπτη ἀγορὰ.

Ἄν λοιπὸν—μακριὰ ἀπὸ στενὰ πολιτικὰ κριτήρια—ὀργανώσωμε τὴν μηλοπαραγωγὴν μας, (ὅπως καὶ τὴν ὄλη φρουτοπαραγωγὴν μας), θὰ μπορέσωμε νὰ ἀναπτύξωμε προγραμματισμένα τὴν μηλοπαραγωγὴν σὲ μεγάλα ὄψη. Ἄρκεῖ μόνον νὰ ἐπικρατήσῃ στοὺς ἀρμοδίους καὶ ὑπευθύνους, διάθεση ἀνάπτυξης καὶ ἐκμετάλλευσης τῶν

δυνατοτήτων πού παρουσιάζει ἡ μηλοκαλλιέργεια γιὰ τὴ χώρα μας.

××

Ἡ ὑγειονομικὴ περιθαλψή

Η ΓΡΙΠΗ ἀπλώθηκε στὴν ὑπαίθρο. Καὶ ἐνῶ στὶς πόλεις τὰ διάφορα ταμεῖα ἀσφαλίσεως (ΙΚΑ κλπ.) περιθάλανε κατὰ κάποιον τρόπο τοὺς ἐργαζομένους, στὴν ὑπαίθρο, οἱ ἀγρότες εἶναι ἐγκαταλειμένοι.

Περνοῦν οἱ περισσότεροὶ ἀγρότες τὴ γρίπη χωρὶς νὰ καλοῦν γιὰτρο καὶ χωρὶς φάρμακα γιὰτὶ δὲν ἔχουν νὰ πληρώσουν. Ἄλλοι πάλι πουλοῦν τὸ σπόρο καὶ τὰ ζῶα τους γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ ἔξοδα.

Δὲν νομίζομε οἱ ἀρμοῖοι καὶ ὑπεύθυνοι, ὅτι πρέπει ἐπὶ τέλους ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλιση τῶν ἀγροτῶν μας νὰ γίνῃ πραγματικότητα;

Δὲν νομίζομε ἐπίσης οἱ ἀγρότες μας, ὅτι πρέπει νὰ παύσουν νὰ περιμένουν μοιρολατρικὰ καὶ νὰ κινηθοῦν γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν τὴν πλήρη ἀσφάλιση;

××

Τὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου

Σὲ 1330 ἀνέρχονται τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου πού δὲν λειτουργοῦσαν τὰ τρία τελευταῖα σχολικὰ ἔτη. Γιαυτὸ καὶ ἔχομε τὰ πρωτεῖα τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὰ πού λειτουργοῦν, ἕνα μέρος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιβάρυνσεως κατὰ διάφορους τρόπους ἐπιβαρύνει τοὺς μαθητὰς.

Εἶναι ἐγκλημα κατὰ τῆς ἀγροτικῆς νεολαίας ἡ παράταση τῆς κατάστασης αὐτῆς. Πρέπει νὰ συνέλθουν οἱ ἀρμοῖοι καὶ νὰ περικοποῦν οἱ δαπάνες ἀπὸ τὰ μὴ παραγωγικὰ κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε ἐφέτος νὰ μὴ μείνει οὔτε ἕνα σχολεῖο κλειστό.

××

Ἡ στέγαση τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν

Ο ΛΙΒΕΡΗ εἶναι εἰκόνα ποῦ παρουσιάζουν τὰ γραφεῖα στὰ ὁποῖα στεγάζονται οἱ περιφερειακὲς γεωργικὲς ὑπηρεσίαι. Ἰδιαίτερα τὰ περισσότερα γραφεῖα τῶν Ἐπαρχιακῶν Γεωπόνων εἶναι ἀκατάλληλα καὶ γιὰ ἀποθήκες ἀκόμη.

Ἡ τέτοια κατάστασις, καθιστᾷ τὴν ἐμφάνισι τῶν περιφερειακῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν πτωχοδρομική, μὴ ἀξιοπρεπὴ καὶ ἀξιοθρήνητη. Πρέπει τὸ Ὑπ. Γεωργίας νὰ πάρει μέτρα γιὰ τὴν ἐξάλειψι τοῦ αἴσχους αὐτοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλίσει στοὺς ὑπαλλήλους του ποῦ ὑπηρετοῦν στὴν ὕπαιθρο, ἀξιοπρεπεῖς ὄρους στεγάσεως καὶ ἐμφανίσεως τῆς ὑπηρεσίας.

Τιμὴ ἀσφαλείας γιὰ τὸ ρύζι

Ἡ ΕΦΕΤΕΙΝΗ ὄρυζοπαραγωγὴ εἶναι ἀνώτερη τῆς περυσινῆς χωρὶς ὅμως καὶ νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ καλύψει τὶς ἀνάγκες μας σὲ ρύζι. Ἡ ἀνάπτυξι τῆς καλλιέργειας τοῦ πολύτιμου αὐτοῦ φυτοῦ, ἔφτασε στὸ παρελθὸν σὲ ἐπίπεδο ποῦ νὰ μᾶς καταστήσει χώρα ἐξαγωγῆς ρυζιοῦ.

Ἡ ἔλλειψι ὅμως προγράμματος καὶ προστασίας τιμῆς τοῦ προϊόντος, ἐπέφερε μείωσι τῆς καλλιεργούμενης ἔκτασις.

Καὶ ἐνῶ θὰ περίμενε κανεὶς ὅτι θὰ ἐξήγοντο ὠρισμένα ὠφέλιμα συμπεράσματα, τίποτε δὲν ἔγινε.

Οἱ ὄρυζοπαραγωγοὶ—ἀφήνονται οὐσιαστικὰ χωρὶς καμμιά προστασία καὶ κανένα αἴτημά τους δὲν ἱκανοποιεῖ ἡ Κυβέρνησις.

Ἄν θέλομε νὰ μὴν σβύσει ἡ ὄρυζοκαλλιέργεια πρέπει νὰ τὴν προστατεύσομε.

Νὰ δοθεῖ ἱκανοποιητικὴ τιμὴ ἀσφαλείας στοὺς ὄρυζοπαραγωγούς μας καὶ νὰ χρηματοδοτηθοῦν

οἱ συνεταιριστικὲς ὁργανώσεις γιὰ νὰ προβοῦν στὴν συγκέντρωσι καὶ ἐπεξεργασία τοῦ ρυζιοῦ.

Κτηνοτροφές

Ἡ ΕΙΣΟΔΟΣ τῆς κτηνοτροφίας μας στὴν χειμωνιάτικη περίοδο πραγματοποιεῖται μὲ εὐνοϊκὲς συνθήκες. Οἱ φθινοπωρινὲς βροχὲς βοήθησαν στὴν ἀνάπτυξι τοῦ αὐτοφυοῦς χόρτου, ποῦ ἀποτελεῖ καὶ τὴ βασικὴ τροφή τῆς νομαδικῆς κτηνοτροφίας.

Ἄν λάβομε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι καὶ ἡ παραγωγή τοῦ βαμβακιοῦ εἶναι πλούσια ἐφέτος πρέπει μαζὶ μὲ τὶς εἰσαγωγὰς κτηνοτροφῶν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ, νὰ μὴν ὑποφέρει ἡ κτηνοτροφία μας ἀπὸ ἔλλειψι κτηνοτροφῶν.

Μόνο στὴν περίπτωσι ποῦ δὲν θὰ ληφθοῦν τὰ ἀπαραίτητα καὶ ἐπιβαλλόμενα μέτρα ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπ. Γεωργίας, τῆς ΑΤΕ καὶ τῶν συνεταιριστικῶν ὁργανώσεων στὴν διακίνησι τῶν κτηνοτροφῶν, θὰ ὑποφέρει ἡ κτηνοτροφία μας ἀπὸ ἔλλειψι τροφῶν.

Γιαυτὸ εἶναι ἀκόμη καιρὸς νὰ παρθοῦν ὄλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ τὴν ὁμαλὴ καὶ ἀπρόσκοπη τροφοδότησι τῶν κτηνοτρόφων μὲ ἐπαρκεῖς κτηνοτροφές.

Ὁ δορυφόρος

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ μυαλό, ἡ σύγχρονη ἐπιστὴμὴ κέρδισε, μὲ τὴν ἐξοπύλωσι τοῦ τεχνητοῦ δορυφόρου, μιὰ μεγαλειώδη νίκη. Μὲ τὸν δορυφόρο, τὸν σποῦντικ, ἐγκαινιάζεται μιὰ νέα περίοδος, ἡ διαπλανητικὴ, γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία.

Ἡ Σοβιετικὴ ἐπιστὴμη καὶ ὁ Σοβιετικὸς λαὸς δίκαια ὑπερηφανεῦνται γιὰ τὴν νέα, κολοσσιαία σημάσια προσφορά τους στὸν ἀνθρώπινο πολιτισμό.

Ὁ δορυφόρος, δείχνει ἀκόμη ἐντονότερα, τὴν ἀνάγκη γιὰ εἰρήνη, ὥστε ὁ ἀνθρώπος νὰ μπορέσει νὰ χρησιμοποῖσει τὴν ἐπιστὴμη γιὰ τὴν καλύτερη ζωὴ τῶν ἀνθρώπων στὴ γῆ.

Τὸ πρόβλημα τῆς Ὀρεινῆς μας Οἰκονομίας

Τοῦ κ. Ἀθαν. Παντέκη, Δασολόγου

3ον

Γ. Ἀιτίαι καὶ εὐθύναι.

Τὰ βαθύτερα αἰτία τῆς κατάστασις αὐτῆς τῆς ὀρεινῆς μας οἰκονομίας δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὰ δοῦμε στὰ ἴδια βαθύτερα αἰτία ποῦ κρατοῦν τὴ χώρα μας γενικὰ στὴν κατηγορία ὑποαναπτυγμένης χώρας. Ἡ ὀρεινὴ οἰκονομία ἀπ' τὴ φύσι καὶ μορφή της εἶναι φυσικὸ νὰ βρισκεται στὴν οὐρὰ τῆς γενικῆς καθυστέρησις.

Αὐτὸ ὅμως εἶναι μιὰ γενικὴ θεωρητικὴ αἰτιολόγησι ποῦ δὲν βοηθᾷ στὴν ἐξέυρεσι λύσεσι μὲσα στὰ σημερινὰ γενικὰ πολιτικοκοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ πλαίσια. Ἔχομε δὲ τὴ γνώμη ὅτι μιὰ τέτοια λύσι ὑπάρχει, ὄχι βέβαια τέλεια καὶ ριζικὴ, μὰ ποῦ θὰ σταματήσι τοῦλάχιστο τὸν κατήφορο καὶ θὰ βάλει καὶ τὴν ὀρεινὴ οἰκονομία ἔστω καὶ σ' αὐτὴ τὴν κακιορθοῦσα ἐξελικτικὴ πορεία ποῦ ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλοι κλάδοι τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Γιὰ τὴν ἐξέυρεσι τῆς λύσεσι αὐτῆς χρειάζεται μιὰ πῶ λεπτομερῆς ἐρευνα τῶν εἰδικῶν αἰτίων ποῦ δρῶντας εἰδικὰ στὴν ὀρεινὴ οἰκονομία τὴν κρατοῦν σ' αὐτὴ τὴν πεισοδρομικὴ πορεία.

Ἡ μορφή τῆς ἰδιοκτησίας εἶναι ἡ πρώτη ἀρχὴ τῶν αἰτίων αὐτῶν.

Τὸ ὀρεινὸ ἔδαφος εἶτε ὡς δάσος, εἶτε ὡς βοσκή, εἶτε πολλὰς φορὰς καὶ ὡς καλλιεργούμενο χωράφι ἐξακολουθεῖ ἀκόμα, 40 χρόνια μετὰ τὴν ἀπόδοσι τῆς γῆς στοὺς καλλιεργητές, νὰ μὴν ἀνήκει στὸν παραγωγὸ της. Στὸν ὀρεινὸ χώρο ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπικρατεῖ ἀκόμα τὸ φεουδαρχικὸ σύστημα ἰδιοκτησίας μὲ ὄλα τὰ βάρη καὶ ὑποχρεώσεις τῆς κολλητικῆς σχέσεσις.

Ἀνήκει κατὰ κατὰ κανόνα στὸ δημόσιο, σὲ ἰδρύματα, σὲ μοναστήρια, στὸν ΟΔΕΠ, στὴν ἀναλλάξιμη περιουσία ἢ σὲ φυσικὰ πρόσωπα. Ἔνα μέρος μόνο βοσκοτόπων καὶ μικρότερο δασῶν ἀνήκει στίς κοινότητες καὶ ἔνα ἀκόμα μικρότερο σὲ Συνεταιρισμοὺς ἰδιοκτησίας ἢ ἀγρότες καὶ κτηνοτρόφους.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ζένα πρὸς τὸν ὀρεινὸ πληθυσμὸ πρόσωπα (δημόσιο, νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα) ζοῦν καὶ ἐξοδεοῦν τὴν πρόσδο ποῦ ἀποκομίζουν ἀπ' τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας τους ἐπὶ ὀρεινῶν ἐκτάσεων ἔξω ἀπ' τὸν ὀρεινὸ χώρο. Ἡ ἔγγυος δηλ. πρόσδοδος τοῦ μεγαλύτερου μέ-

ρους τοῦ ὀρεινοῦ χώρου φεύγει μὲ τὴν μορφή μισθωμάτων, τοπιάτικου, φόρων, δικαιωμάτων καὶ ἐπιχειρηματικῶν κέρδους, ἔξω ἀπ' τὸν ὀρεινὸν χώρο.

Τὸ χειρότερο ἀκόμα εἶναι ὅτι φεύγει ἔγγυος πρόσδοδος περισσότερη ἀπὸ δση πραγματικὰ ὑφίσταται. Δὲν ὑπάρχουν σχετικοὶ ὑπολογισμοί, εἶναι ὅμως φανερό ὅτι ἡ ἔγγυος πρόσδοδος ἀπὸ ὀρεινὲς βοσκὲς καὶ δάση πρέπει νὰ εἶναι ἐλάχιστη μέχρι μηδενικὴ καὶ ἀρνητικὴ τίς περισσότερες φορὰς. Οἱ ἰδιοκτῆτες ὅμως, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ Δημόσιο, πετυχαίνουν νὰ παίρνουν κι' ἀπ' αὐτὸ ἀκόμη τὸ ὀρεινὸ ἔδαφος, χωρὶς καὶ νὰ καλλιεργήσουν, πρόσδοδος τοῦ πολλὰς φορὰς φτάνει τὸ 40% τῆς ἀκαθάριστης πρόσδοδος.

Εἶναι φανερό ὅτι αὐτὸ γίνεται μὲ συμπίεσι τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ κτηνοτρόφου (22 δραχμὲς ὅπως εἶδαμε), τοῦ ὑλοτόμου, τοῦ ἀγωγιάτη, τῆς στέρησι τοῦ πληθυσμοῦ μὲ περιορισμοὺς τῆς βοσκῆς καὶ τῆς ἐξουλεύσεσι καὶ γενικὰ μὲ συμπίεσι τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ὀρεινοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ ἀναχρονιστικὴ αὐτὴ σχέση ἰδιοκτησίας εἶναι φανερό ὅτι συντείνει στὴν οἰκονομικὴ ἀπαθλίωσι τοῦ ὀρεινοῦ πληθυσμοῦ. Εἶναι ὅμως καὶ ἡ ἀπαρχὴ ἑνὸς πῶ ἐπιζήμιου φαινομένου.

Ὁ ὀρεινὸς ἀγρότης, ὑλοτόμος, κτηνοτρόφος βλέπει τὸ δάσος τῆς περιφέρειάς του νὰ τὸ ἐκμεταλλεῦται ἔνας τρίτος ξένος πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν τόπο του. Ὁ ἴδιος γεννήθηκε καὶ μεγάλωσε μὲσα καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ τὸ δάσος καὶ ἔνωσε μόνο τοὺς περιορισμοὺς γιὰ τὴ φύλαξή του, τὴν ἀγγορεία γιὰ τὴ σωτηρία του ἀπὸ τὴν πυρκαϊά, τὴν ἀπαγόρευσι καὶ τὴ μὴνυσι. Κάποια καλὴ ὥρα βλέπει στὸ χωριό του τὸν ἐπιχειρηματία, ἢ καὶ τὸ ἴδιο τὸ Δημόσιο τελευταία μὲ ἐπιχειρηματικὴ λειτουργία (Κ.Ε.Δ.), νὰ παίρνη ὅτι ξύλο ἔχει τὸ δάσος κι' ἀπ' αὐτὸ ὅλη του σχεδὸν τὴν ἀξία, ἀφίνοντάς του, κι' ὄχι πάντοτε, ἔνα ἐλάχιστο μεροκάματο γιὰ μιὰ σκληρότατη δουλειὰ ὑλοτόμου ἢ ἀγωγιάτη.

Γιὰ ἔνα δέντρο ποῦ ἔκοψε ὁ ἴδιος γιὰ τὸ σπίτι του, γιὰ τὴν καλύβη του, γιὰ τὸ τζάκι του μὴνύθηκε καὶ τιμωρήθηκε. Ὁ ἐπιχειρηματίας κόβει χιλιάδες καὶ ἔκατομύρια τέτοια δένδρα ἐπίσημα καὶ νόμιμα.

Αὐτὴ τὴν ἀντινομία εἶναι φυσικὸ νὰ μὴν τὴν καταλαβαίνει ὁ ὀρεινὸς πληθυσ-

σμός. Είναι φυσικό να μη βρίσκει καμιά δικαίωση της αντινομίας αυτής και φυσικά να του αναπτυχθή η έχθρότητα προς αυτό το δάσος.

Μιά έκδηλωση της έχθρότητας αυτής του όρεινου πληθυσμού προς το δάσος είναι και η σύγκρουση των δύο βασικών παραγωγικών κλάδων της όρεινης οικονομίας, της δασοπονίας και της κτηνοτροφίας. Ο όρεινός πληθυσμός βρίσκοντας στην κτηνοτροφία περισσότερη άτομική πρόσδοσή του, την προσεταιρίσθηκε σαν δπλο άμυνας κι' αυτόσυντήρησής και διογκώνοντάς την, έστω και αντιπαραγωγικά, την έστρεψε κατά του δάσους με τις γνωστές καταστροφικές συνέπειες.

Μπορεί οι οικονομικοί μας ύπολογισμοί να βγάξουν την δασοπονική έκμετάλλευση πιδ έπικερδή και με περισσότερο έθνικ έισόδημα παρά η κτηνοτροφική. Για τον κάτοικο όμως, για τον όρεινό πληθυσμό το έισόδημα άπ' τή δασοπονία είναι πολύ—πολύ μικρότερο άπ' το κτηνοτροφικό έισόδημα, πού έστω και πεινιρό έστω και με ήμερομισθιο 22 δρχ., τó έχει άπ' τήν κτηνοτροφία.

Η λαθρούλοτομία, ή λαθροβοσκή, οι έμπρησμοί των δασών, οι έκχερσώσεις και γενικά ή έλλειψη σεβασμού του όρεινου προς τον φυσικό πλοδο του δάσους, οι αίτιες αυτές τής άποδόσωσης και ύποδόσωσης, έχουν τήν πηγήν και τή δικαίωσή τους στις αναρχιστικές αντιοικονομικές ιδιοκτησιακές σχέσεις του όρεινου έδάφους και περισσότερου του δάσους.

Ο άστυνομικός χαρακτήρας τής όργάνωσης και λειτουργίας τής δασικής ύπηρεσίας, πού έπιτείνει τήν έχθρότητα αυτή, σο και να θέλουμε να τήν θεωρούμε προσπάθεια διαφύλαξης των δασών και προστασίας του πράσινου και του όρεινου έδαφουκαλύμματος, άποκαλύπτεται σε τελευταία άνάλυση και στα μάτια του όρεινου πληθυσμού σαν καθαρή προσπάθεια διαφύλαξης τής έγγειας καθαρής προσόδου, μέχρις ότου έρθη ή ώρα να τήν καρπωθί ή τρίτος, ό ξένος προς το όρεινό έδαφος και το δάσος.

Τό φαινόμενο άλλωστε δέν είναι πρωτοφανές στον τόπο μας. Στην ιστορία τής Γαλλίας τής έποχής των Οrdonnances, στον ιστορία τής Αγγλίας τής έποχής των περιφράξεων θά βροόμε και σε δέύτερη μάλιστα μορφή, σε πολυαίματες έξεγέρσεις και λαϊκούς άγώνες, τήν πάλη αυτή του όρεινου πληθυσμού να άποσπάση, σαν δικαίωμα ζωής του, ένα μέρος τής έγγειας προσόδου του δάσους και τής βοσκής.

Τό δεύτερο βασικό αίτιο τής κατάστασης αυτής τής όρεινης μας οικονομίας, πού σε μεγάλο βαθμό είναι και αυτό άπόρροια τής αντινομίας των ιδιοκτησιακών σχέσεων, είναι και ή άπελπιστική έλλειψη

προγραμματισμένης πολιτικής τής όρεινης οικονομίας. Όχι μόνο πρόγραμμα δέν ύπάρχει μά ούτε καν καμιά πολιτική, ούτε καν γνώση έστω κι άκαθόριστη του προβλήματος.

Σ' όλα σχεδόν τά προβλήματα τής χώρας μας ύπάρχει τούλάχιστον κι' άκολουθείται μιά πολιτική και μιά ή περισσότερες αντιπολιτικές κι' όλες αυτές κρίνονται κι' έπικρίνονται και βρίσκονται και ύπολογίζονται τά άποτελέσματα τής μιάς ή τής άλλης.

Για τήν όρεινή οικονομία έπικρατεί μιά άποκαρδιωτική άγνοια αυτού τούτου του προβλήματος. Τό πρόβλημα προβάλλει καθημερινά με μιά άπ' τις λεπτομερείς του. Τό προβάλλει ή πραγματικότητα και ή ανάγκη. Άγνοείται όμως και αυτή άκόμα ή λεπτομερεία του πολύ δέ περισσότερο όλόκληρη ή σύνθεση των λεπτομερειών αυτών.

Είναι χαρακτηριστική ή σύγχυση πού έπεκράτησε στη συζήτηση στην Έπιτροπή Έξουσιοδοτήσεως και στη Βουλή στο θέμα του ένοικιοστασίου βοσκών, πού στο τέλος κατέληξε στην συλλήβδην άρση των άπογορευτικών διατάξεων βοσκής αλών, μόνο δέ των αλών και όχι των προβάτων. Είναι επίσης χαρακτηριστική ή σύγχυση πού έπικρατεί τελευταία στον καθημερινό και περιοδικό τύπο, όπου συζητούνται διάφορες λεπτομέρειες του όλου προβλήματος και προτείνονται για κάθε μιά οι πιδ άπίθανες κι' άνεδαφικές λύσεις και μέτρα.

Είναι τέλος χαρακτηριστικό ότι κανένα πολιτικό κόμμα δέν έχει πάρει μιά όποιαδήποτε θέση σε ένα έστω άπ' τά έπι μέρους προβλήματα τής όρεινης οικονομίας, και μόνο άόριστα έξαγγέλου τήν ώς έκ θαύματος καλύτερευση των όρων ζωής του όρεινου πληθυσμού.

Άκόμη περισσότερο θά δυσκολευθούμε αν θελήσουμε να έπιρρίψουμε εθύνες για τήν τέτοια κατάντια τής όρεινης μας οικονομίας. Ποιός φταίει γι' αυτό;

Τό εύκολώτερο είναι να πιάσουμε ως ένοχο τή Δασική Ύπηρεσία και να έπιρρίψουμε όλες τις εθύνες έπάνω της. Αυτό και γίνεται τώρα τελευταία. Άρμόδιοι, και άναρμόδιοι, γνώσται και μη τής κατάστασης, πάσχοντες και μη πάσχοντες άπ' τήν κατάσταση ρίξαμε τήν πέτρα του άναθεματος στην Ύπηρεσία κι' αυτή και τήν καταδικάσαμε και έπίσημα με τις άπολύσεις των Διευθυντών του Ύπουργείου. Άκόμα κι άπ' αυτή τήν Ύπηρεσία άκούστηκε ή όμολογία του φταιξίματος (βλ. άρθ. Διευθυντού κ. Θαλασσινού στο ΒΗΜΑ τής 9/1/57).

Πρέπει όμως να μάσπε δίκαιοι. Πρέπει, για να βροόμε τή σωστή λύση, να έντοπίσουμε και ξεχωρίσουμε τήν εθύνη και τό φταιξιμο τής Δασικής ύπηρεσίας, να τήν

τοποθετήσουμε μέσα στα γενικώτερα πλαίσια και να βροόμε και τους άλλους ύπευθύνους και φταιχτες, κι' αυτούς πάλι όχι με διάθεση άγρονς εύθυνολογίας, γιατί ή λύση του προβλήματος δέν βρίσκεται στη διαμάχη και τήν άλληλοκατηγόρια, μά στην κοινή προσπάθεια όλων των παραγόντων.

Η Δασική Ύπηρεσία, και έννοούμε τήν Ύπηρεσία αυτή όταν πλαισιώθηκε και επανδρώθηκε με προσωπικό δασολόγων, πρέπει να κατηγορηθί ότι άφησε να παρασυρθί στη ζίνη των αντιπαραγωγικών σχέσεων δασικής ιδιοκτησίας.

Όταν, πριν κάπου 40 χρόνια, άνάλαβαν τήν Ύπηρεσία οι πρώτοι άπ' τó έξωτερικό δασολόγοι, βρήκαν θεμελιωμένη τήν ιδιοκτησιακή αυτή σχέση. Βρήκαν έφαρμαζόμενη μιά δασική πολιτική θεμελιωμένη σε μιά δασική νομοθεσία όπως τήν άφησαν οι Βαυροί όργανωτές του Όθωνα, μιά δασική πολιτική μεταφτευμένη άπ' τή φεουδαρχική Βαυρία.

Οι συνέπειες τής αντιπαραγωγικής αυτής πολιτικής δέν είχαν άκόμη τότε έκδηλωθεί σοβαρές. Τά δάση τότε ήταν σχετικά πολλά, ό πληθυσμός άραιός κι' ή χώρα μπλεγμένη στους πολέμους. Η στενότητα τής γής εύρισκε διέξοδο στα πεδινά δάση και τά άλλα πραγματικά έκχερσώσιμα δάση. Η κτηνοτροφία, μικρότερη τής σημερινής, άσκούταν πιδ έλεύθερα σε δασικές έκτάσεις μεγάλες και δάση άνυλοτόμητα.

Τότε άκριβώς άρχισαν να έκδηλώνονταν καθαρά τά συμπτώματα τής αντινομίας των ιδιοκτησιακών σχέσεων και να δόξνεται ή διαμάχη δάσους—πληθυσμού και δάσους—κτηνοτροφίας, γεωργίας. Τά δάση άρχισαν να διαρρέουν, να λεηλατούνται και να έκχερσώνονται άδιάκριτα.

Η Δασική Ύπηρεσία δέν μπόρεσε τότε να δη τó βάθος των αιτίων και δέν ύπόδειξε και δέν έπεδίωξε τή βασική άναπροσαρμογή τής δασικής μας πολιτικής. Βλέποντας τό έμπιστευμένο άντικείμενο, τό δάσος να διαρρέει, παρασύρθηκε στη διαμάχη αυτή παίρνοντας τό μέρος, του δάσους μόν κατά τή γνώμη της, στην οδία όμως των κυρίων του δάσους, κυρίως του μεγαλύτερου δασοκτήμονα, του Δημοσίου Ταμείου.

Άντι με όρθολογική έπιμονή να ζητήση κι' έπιδιώξη τήν προσαρμογή τής Δασικής πολιτικής προς τήν μεγαλύτερη δυνατή άξιοποίηση του δασικού πλοούτου τής χώρας προς άμεσο όφελος του όρεινου πληθυσμού και με τήν συμπαράστασή του και έμμεσο τής έθνικής και τής δημοσίας οικονομίας, καταναλώνει τις δυνάμεις της σε μιά άγρον, αντιπαραγωγική κι' άντιπαθητική άντιδικία προς τον όρεινό πληθυσμό.

Περίεπεσε έτσι από όργανο δασοτεχνικό και φορέας κι' έκτελεστής μιάς γόνιμης παραγωγικής κι' έθνικής δασικής πολιτικής, σε όργανο φοροτεχνικό και άστυνομικής έπιβολής αντιπαραγωγικών και άντιλαϊκών περιορισμών.

Η σημερινή δασική νομοθεσία είναι, παρ' όλες τις μικροτροποποιήσεις πού έγιναν, πιστό αντίγραφο τής πρώτης Βαυρικής νομοθεσίας. Όλες οι προσπάθειες άναμόρφωσης φέρουν τή σφραγίδα τής άστυνομικής έπιβολής άπαγορευσεων χωρίς να παίρνεται ύπ' όψιν ό έμφυχος συντελεστής του δάσους, ό περιοίκος πληθυσμός. Όλες οι προσπάθειες άπόβλεπαν στην έκτόπιση τής βοσκής και κυρίως τής αίγοβοσκής άπ' τά δάση, στο στρίμωγμα των άναγκών των κατοίκων σε καυσόξυλα, στην καλύτερη φύλαξη, με άντιμετώπιση του λαθροϋλοτόμου και του λαθροβοσκου με τον δασοφύλακα και τό πρόστιμο.

Οι έτήσιες έκθέσεις τής Διευθύνσεως Δασών προσπαθούν να άποδείξουν μόνο τό άνέβασμα των έσόδων του κράτους άπ' τά δάση, κι' αυτό τό άνέβασμα γίνεται πάντοτε με τό άνέβασμα των αντιπαραγωγικών και συμπιεστικών του έισοδήματος του όρεινου πληθυσμού μισθωμάτων.

Οι κρατικές έκμεταλλεύσεις (Κ.Ε.Δ.) των τελευταίων έτών δέν μπορούν να θεωρηθούν συγχρονισμός τής δασοπονίας. Είναι καθαρή προσπάθεια βελτίωσης τής δασοπονικής έκμετάλλευσης των δασών του δημοσίου, σαν έπιχειρηματίου δασοκτήμονα με άποτέλεσμα τήν έκτόπιση του ιδιώτη έπιχειρηματία και συμπίεση του έισοδήματος του όρεινου πληθυσμού.

Τό δεύτερο βασικό σφάλμα τής δασικής ύπηρεσίας είναι ότι αυτοαπομονώθηκε. Άντιμετωπίζοντας τήν έχθρότητα του όρεινου πληθυσμού, πού αυτή ή ίδια ένίσχυσε, τήν άγνοια κι' άδιαφορία των άλλων παραγόντων τής πολιτικής και οικονομικής ζωής του τόπου, πήρε έπάνω της μόνη τήν ύπόθεση τής προστασίας του δάσους και ρίχτηκε μόνη, χωρίς συμπαράσταση, στην άχαρη, αντιπαραγωγική κι' άντιλαϊκή προσπάθεια διάσωσης του δάσους και άύξησης του δημοσίου άπ' αυτά έισοδήματα.

Αυτή ή άπομόνωση γέννησε μιά σειρά άλλα σφάλματα και μειονεκτήματα. Στην άπομόνωση αυτή άναπτύχθηκαν κι' όλα τά άλλα έλαττώματα πού τό βάρος τους φέρει σήμερα ή Δασική Ύπηρεσία.

Η άυταρχικότητα, ό έγωκεντρισμός, ή κακή συμπεριφορά προς τους συναλλασομένους, ή αυθαίρεσία, ή στενοκεφαλία και ή διαφθορά άκόμα κτλ. είναι έλαττώματα πού άναπτύχθηκαν, σε ώρισμένα βέβαια όργανα τής ύπηρεσίας, καλλιεργήθηκαν όμως σε αυτή τήν κατάσταση άπο-

μόνωσης. Τό χειρότερο όμως είναι ότι λόγω της αντιλαϊκότητας προβλήθηκαν από τους αντιπάλους της σε δλόκληρη την Ύπηρεσία.

Αναπτύχθηκαν όμως και ελαττώματα μαζικά. Ολόκληρη ή Ύπηρεσία πίστεψε τον έαυτό της μοναδικό κι από Θεού έντεταλμένο για τη φύλαξη και διαχείριση των δάσων αυτών. Κάθε μη δασολόγος της Ύπηρεσίας είναι βέβηλος κι έχθρος του δάσους, που είτε δέν καταλαβαίνει από δάσος, είτε αποβλέπει στο φάγωμά του. Πάς μη δασάρχης, δασοφάγος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σιό σύνολό της σχεδόν ή εκατοντάδα μέχρι τώρα τροποποιήσεων και προσηκών στον Δασικό Κώδικα και τη δασική νομοθεσία γενικά, έγινε με τρόπο μη δημοκρατικό, με έξωκοινοβουλευτικά διατάγματα και αναγκαστικούς νόμους. Όλα τὰ ζητήματα της δασικής πολιτικής ρυθμίζονται και αποφασίζονται στον στενό έγκέφαλο της οδοϋ Φιλελλήνων απ' τη «Δασική ήγεσία» που ήταν τό ταμπού της Ύπηρεσίας.

Η άποσύνθεση ήταν τό μοιραίο έπακόλουθο αυτής της αντιπαραγωγικής κι αντιλαϊκής τοποθέτησης της Δασικής Ύπηρεσίας. Έκδηλώθηκε στήν πιδ άπίθανη πολιτικά στιγμή, με τόν άποκεφαλισμό της πανίσχυρης Ύπηρεσιακά και πολιτικά ήγεσίας. Τόση ήταν ή διαφθορά της ήγεσίας αυτής και τόσο τό άδιέξοδο που ώδήγησε την Ύπηρεσία.

Σταθήκαμε σε μία αούστηρ ή άντικειμενική, άβίαστη κι άπροκατάληπτη κριτική της δασικής Ύπηρεσίας. Σημειώνουμε ότι σε αούστηρ ή άστεροδμε κατά πολή από άλλους έπικριτές της, τονίζουμε δέ ότι δίνουμε περισσότερο σημασία στή διαπίστωση των βαθύτερων αίτιων που ώδήγησαν την Ύπηρεσία σ' αυτή την κατάσταση και λιγώτερη στα φαινόμενα που μοιραία δημιούργησαν τὰ αίτια αυτά.

Θά είμαστε όμως όχι μόνο άδικοι με και βλαπτικοί για την ύπόθεση της Όρεινής μας Οικονομίας, αν δέν φέρναμε σε φώς και τις θετικές πλευρές της, με τις όποιες κανένας ως τώρα δέν άσχολήθηκε.

Πρέπει πρώτα—πρώτα να παραδεχτούμε ότι τὰ όργανα της δασικής Ύπηρεσίας είναι στήν πλειονότητά τους ξένα πρδς τὰ ελαττώματα που σημειώσαμε πριν. Διακρίνονται αντίθετα από μία άδολη αγάπη πρδς τό δάσος και μία πίστη πρδς την σοβαρότητα του καθήκοντος που έπιτελούν. Τότα άκριβώς έκμεταλλέθηκε ή διεφθαρμένη ήγεσία.

Στό καθήκον τους αούτδ ρίχνονται μόλις διοριστούν με μία έραποστολική διάθεση κι έργάζονται με άπαράμιλλο ζήλο κάτω απ' τις δυσκολώτερες συνθήκες, μέσα στις κακουχίες, χωρίς τεχνικά έφοδια

και μέσα, και με πενιχρότατη άμοιβή της εργασίας τους αούτης. Πολλοί έπεσαν θύματα του καθήκοντός τους άρρωσταίνοντας βαρεία κι άθεράπευτα, πεθαίνοντας ή άκόμη κι αούτοκτονώντας.

Αν δέν ήταν στή μέση ή έχθρότητα θά μπορούσε ο κλάδος να στέκεται πολύ ψηλά στα μάτια και τη συνείδηση του κόσμου.

Μέσα σ' αούτον τόν αντιλαϊκό και αντιπαραγωγικό δρόμο που διέτρεξε ή Ύπηρεσία, βρέθηκαν και φωτεινά παραδείγματα που την έστρεψαν σε έκδηλώσεις και έργα πραγματικής ώφελιμότητας.

Με πενιχρές πιστώσεις και παρά την δλη λαθεμένη διάρθρωση της δασικής πολιτικής, ώργάνωσαν κι έκτέλεσαν μια σειρά έργα στους χειμάρρους, μια σειρά δασικών δρόμων έξυπνέτησης του όρεινου πληθυσμού.

Πολλοί δασολόγοι της Ύπηρεσίας έννοιωσαν τόν πόνο του όρεινου πληθυσμού και στάθηκαν κοντά του προσπαθώντας σε κάτι να του χρησιμεύσουν, κάτι να του προσφέρουν, με κίνδυνο της θέσης τους, πολλές φορές παρά τόν αναχρονιστικό δασικό νόμο, πότε πετυχαίνοντας να μπάσουν κάποια ευνόικη διάταξη, πότε έρμηνεύοντας ευνόικά κάποια ύφιστάμενη διάταξη.

Δασολόγοι πάλι, βρήκαν τόν τρόπο μέσα σ' αούτη τη φεουδαρχική διάρθρωση της δασικής πολιτικής να τοποθετήσουν, να οργανώσουν και να στερεώσουν όλο αούτό τό δασικό συνεταιριστικό κίνημα, που όπως θά δοόμε μπορεί να ναι ή βάση για την έπιζητούμενη άνδρωση της όρεινης οικονομίας.

Αούτες και άλλες πολλές θετικές πλευρές, μ' όλο που είναι έπιτεύγματα κι έκδηλώσεις των επί μέρους δασολόγων, μπορούν να προβληθούν όπως προβάλλονται τὰ ελαττώματα, σ' δλόκληρη την Ύπηρεσία και να φωτίσουν τό μεγάλο μέρος της σκοτεινής γι' αούτην εικόνας.

Ό,τι τότε σκοτεινό άπομένει πρέπει να άποδοθη στήν διαγμένη ήγεσία και κατά μεγάλο μέρος στις γενικώτερες πολιτικοοικονομικές συνθήκες.

Πρέπει άκόμα να τονισθη ότι ή δασική Ύπηρεσία άποτελεί ένα διοικητικό και τεχνικό κεφάλαιο άπαραίτητο για όποιαδήποτε προσπάθεια άνδρωσης της Όρεινης Οικονομίας. Όπως θά δοόμε στο τελευταίο μέρος, ή Όρεινη Οικονομία παρουσιάζει μία ιδιόμορφη κι άδιάσπαστη ένότητα, που άπαιτεί κοινή αντιμετώπιση και κοινή λύση με την καθοδήγηση και την εργασία κάλδου τεχνικού, που δέν μπορεί να ναι άλλος απ' τόν κλάδο των δασολόγων.

(Τό τέλος στο έπόμενο)

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΝΟΜΑΡΧΩΝ

Του κ. Π. ΜΠΟΥΡΑ, τ. Έπιθεωρητού Γεωργίας

Όταν έδημοσιεύθησαν αι άπόψεις μου και εις τας στήλας του ύπ. αριθ. 1 τεύχους της Ν. Α. Έπιθεωρήσεως «Περί Διοικ. Αποκεντρώσεως και των καθήκοντων των νέων Νομαρχών», εύλόγως άνέμενον ως συζητητής καλής πίστεως και ένδιαφερόμενος όχι διά θέσιν Νομάρχου καθ' όσον έχω ύπερβεί τό 55ον έτος της ήλικίας μου, αλλά διά την πρόοδο της Δημοσίας ζωής της χώρας μας και δυνάμενος να συμβάλω θετικώς, έστο και επ' ελάχιστον, διά τόνσο σοβαρόν κρατικών ζήτημα, ίδίως λόγω της 30 ετούς δημοσίας προΰπηρεσίας μου και της συνεργασίας μου μετά δεκάδων Ύπουργών, Γενικών Διοικητών και Νομαρχών, ότι θά ελάμβανον μέρος εύθαρσώς και ένυπογράφως και άλλα πρόσωπα, ίσως πλέον μορφωμένα και έμπειρα από τόν ταπεινόν ύποφαινόμενον. Διότι, ως ευνόητον, ή συμμετοχή τοιούτων προσώπων, συνοδευομένη και υπό έπιχειρημάτων συγκεκριμένων, άκαταμάχητων και έντός των όρίων της λογικής και κοινής πίστεως, δύναται πολύ να συμβάλει εις την διαφώτισιν της Κυβερνήσεως και της κοινής γνώμης, ότι δέν πρέπει μόνον από τὰ σώματα των δικηγόρων και στρατιωτικών να αντίθενται κατά προτίμειν καθήκοντα Νομαρχών, και ίδίως τώρα, με την νέαν διοικητικήν άποκέντρωσιν και την εκχώρησιν εις αούτους πλείστον άρμυδιότητων, ίδίως των Ύπουργείων Γεωργίας, Έμπορίου, Βιομηχανίας, Δημοσίων Έργων κ. ά., αλλά και από άλλα έπιστημονικά σώματα, ως των Γεωπόνων, Μηχανικών, Πτυχιούχων Πολιτικών Έπιστημών, Άνωτάτης Έμπορικής, Παντείου Σχολής κ. ά. και δη εκ των πλέον πεπειραμένων και αξιολόγων εξ αούτων.

Δυστυχώς όμως άντι τοιούτων συζητητών, ως εύλόγως επαναλαμβάνω άνέμενε πώς τις, άπαντά εις τό άνω δημοσίευσμά μου διά της έφημερίδος «ΒΗΜΑ» ύπ. αριθμόν 3619 φύλλον άνωνομογράφος, εις μάλλον δικηγόρος, όστις ίσως μη έχων πίστιν εις την γνώμην του και στερούμενος πιθανώς θάρρους κ. λ. π. δέν έθεσε την ύπογραφήν του αλλά τό ψευδώνυμον «ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ». Ό κ. ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ όμως, όχι μόνον μεροληπτει, αλλά πίπτει εις ανακριβείας, δογματίζει κατά τρόπον αούθαίρετον και άπομακρύνεται της λογικής και καλής πίστεως. Συγκεκριμένως εις τό ειρημένον δημοσίευσμά μου, άφού περιγράφω λεπτομερώς τὰ της έγκυκλοπαιδικής έπιστημονικής μορφώσεως των Γεωπόνων

και της πείρας ήν άποκτούν κατά την Ύπηρεσιακήν των σταδιοδρομίαν και εκ της συνεργασίας των μετ' άλλων Κρατικών, Δημοσίου και Ίδιωτικού Λικαίου Ύπηρεσιών, αι όποiai άποσκοπούν εις την έν γενει πρόοδον του Γεωργικού πλούτου της χώρας υπό την εύρυτέραν αούτης έννοιαν, γράφω μεταξύ των άλλων: «Ότι ή Κυβέρνησις θά ήτο σκόπιμον έν τη προσαθεία της πρδς έξέυρεισιν των πλέον καταλλήλων προσώπων διά θέσεις Νομαρχών, να στρέψη την έρευναν και την προσοχήν της ΚΑΙ πρδς τό σάμα των άνωτέρων και έμπειρων Γεωπόνων». Δηλαδή των Νομογεωπόνων και άνω και όχι των των κοινοτικών και έπαρχιακών τοιούτων, διότι ως γνωστόν εύρίσκονται ούτοι πάντοτε εις την ύπαιθρον χώραν και τω δντι τὰ κυρίως καθήκοντά των είναι και πρέπει να είναι ως γράφει και ο κ. ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ, «ή διάγνωσις των άσθενειών, των νόσων των φυτών και ή καταπολέμησις των, ή μεθοδική καλλιέργεια της ελαίας, της άμπέλου κ. λ. π.». Έπομένως δέν ίσχυρίζομαι ότι ο καταλληλότερος παντός άλλου διά θέσιν Νομάρχου είναι ο Γεωπόνος αν και τούτο δύναται να λεχθη ότι εύσταθετ ίδίως εις τούς κατ' έξοχήν γεωργικούς νομούς, ήτοι Σπάρτης, Τριπόλεως, Ναυπλίου, Λεβαδείας, Λαμίας, Καρπενησίου, Καρδίτσας, κ. ά. Όπως επίσης δέν έννοώ τούς άπειρους Γεωπόνους, αλλά από του βαθμού Διευθυντού (Νομογεωπόνου) και άνω. Έλπίζω δέ ότι και ο κ. ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ δέν θά έννοει διά την θέσιν του Νομάρχου καταλλήλους τούς άπειρους Διηγόρους της πρώτης δεκαετίας δηλαδή τούς των Ειρηνοδικείων και Πταισματοδικείων, αλλά τουλάχιστον της δευτέρας δεκαετίας, τούτθ' όπερ δέον να συμβαίνει και διά τούς στρατιωτικούς, τουλάχιστον της δευτέρας δεκαετίας, ήτοι από του βαθμού του Άνιουνταγματάρχου και άνω και όχι τούς νεαρούς Άνθ)γούς οι όποιοι άσχολούνται με την εκγύμνασιν των νεοσυλλέκτων.

Έπίσης ο κ. ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ μεταξύ των άλλων με έρωτά από του ύψους της μορφώσεώς του «τί είναι Διοίκησις;» Και άντι να περιμένη την άπάντησιν μου, σπεύδει και δογματίζειν ούτως ειπείν προσδιρίζει «δι Διοίκησις είναι έρμηνεία και έφαρμογή των Νόμων της πολιτείας και εις τό έργον τούτο ούδεμίαν θέσιν δύναται να έχουσι οι Γεωπόνοι». Ημεεις όμως, άποβλέποντες εις την ούσίαν του ζητήματος και όχι εις τούς νομικούς όρισμούς θά άπαντή-

σμεν ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, ὅτι οὐσιαστικὴ Διοίκησις ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ ὅπου πᾶσα ἐνέργεια τοῦ Νομάρχου (μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν διαφόρων ὑπηρεσιῶν μεθ' ὧν πρέπει νὰ δύναται νὰ συνεννοηται εὐκόλως καὶ νὰ συνεργάζεται) κατευθύνεται ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ταχύτεραν καὶ καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς πολιτείας καὶ τῶν πολιτῶν, βάσει τῶν κειμένων νόμων. Δηλαδή τὸ νοικοκύρεμα κατὰ τὴν λαϊκὴν ἔκφρασιν, ἐνὸς ὀλοκλήρου Νομοῦ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ ἤτοι τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας, κτηνοτροφίας, βιομηχανίας, ἐμπορίου, συγκοινωνίας κλπ. Καὶ ὅταν εἰς σπανίας περιπτώσεις παρουσιάζονται ζητήματα ἐρμηνεύσις Νόμων, ὅπως συμβαίνει καὶ μετ' Ὑπουργοῦ μὴ νομικοῦ, εὐκόλος εἶναι ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ φῶτα τῶν ἐν ταῖς Νομαρχίαις ὑπηρετούντων Νομικῶν μέτερι παραπομπῆς εἰς τοὺς Νομικοὺς Συμβούλους τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργείων, ἐκτὸς ἐάν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολιτικῶν φίλων τοῦ κόμματος, ἐξ οὗ προέρχεται ὁ Νομάρχης, εἶναι οὗτος ὁ πλέον ἐνδεδειγμένος διὰ νὰ δίδῃ ἐκάστοτε τὰς πλέον ἐξυπηρετικὰς διὰ τὸ κόμμα «ἐρμηνεύσις».

Ἡ μήπως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν οἱ Νομογεωπόνου, οἱ Νομομηχανικοί, οἱ Νομιάτροι, οἱ Νομοκτηνιάτροι, οἱ Δασάρχαι δὲν ἐφαρμόζουν νόμους μετ' εὐρύτερον περιεχόμενον τῆς ἐδικῆς μορφώσεως τῶν, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη; Καὶ δὲν ἐρμηνεύουν τοῦτους καὶ δὴ μετ' ὅσον πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου, καὶ οὐχὶ μετ' ὅσον πνεῦμα τοῦ κομματάρχου;

Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον πολλὰ παραδείγματα καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἔχομεν ἀποδεικνύοντα ὅτι καὶ ἡ τάξις τῶν Γεωπόνων δὲν εἶναι ἀμελητέα ποσότης εἰς τὸν κύκλον τῶν ἄλλων ἐπιστημόνων καὶ δὴ εἰς τὴν διαχείρισιν γενικῆς φύσεως πολιτικῶν

καὶ πλουτοπαραγωγικῶν ζητημάτων μετὰ λαμπρῶν ἀποτελεσμάτων. Εἰς τὴν χώραν μας ὁ Γεωπόνος κ. Τζῶν Θεοτόκης ὑπηρετήσε πολλάκις καὶ ὡς Ὑπουργὸς Γεωργίας καὶ ὡς Πρωθυπουργός, ὁ Γεωπόνος κ. Χρυσὸς Εὐελπίδης ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας, ὁ Γεωπόνος κ. Ἐπαμ. Κυπριάδης, ὡς Ὑπουργὸς Γεωργίας, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Γενικὸς Διοικητής, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ Γεωπόνος Γ. Κυριακός, ὁ Π. Κουτσομητόπουλος, ὁ κ. Π. Δεκάζος κ. ἄ. Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέχρι πρὸ ὀλίγου ὑπηρετεῖ ἐν Ἀθήναις ὡς Πρεσβευτὴς τῆς Γιουγκοσλαβίας ὁ Γεωπόνος κ. Γιουβάνοβιτς, ὁ πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἀπελθὼν Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσίας Σεπίλωφ εἶναι Γεωπόνος, ὁ ἄλλοτε Πρωθυπουργός τῆς Βουλγαρίας Σταμπολίνσκυ ἦτο Γεωπόνος, ὁ ἄλλοτε Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς Τζέφερσον ἦτο Γεωπόνος κτηματίας καὶ ἐφευρέτης ἀρότρου, ἐπίσης ὁ ἄλλοτε ἀντιπρόεδρος Ἀμερικῆς Οὐάλας ἦτο Ὁρνιθοτρόφος — Γεωπόνος εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ὁ ἐκάστοτε Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας εἶναι Γεωπόνος ἢ Κτηματίας κ. ἄ. Ἐπίσης καὶ ὁ ἄλλοτε Πρωθυπουργὸς Ἀλέξ. Παπαναστασίου κατ' ἐπανάληψιν εἶχε δηλώσει ὅτι θέον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν χώραν μας ὁ θεσμός τοῦ Νομάρχου — Γεωπόνου καὶ δὴ εἰς τοὺς κατ' ἐξοχὴν Γεωργικοὺς Νομούς, καὶ ὁ ἄλλοτε Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας Ἀθαν. Ἀργυρός, τότε Βουλευτὴς Σεργῶν, διαμείνας ἐπὶ τι χρονικὸν διάστημα εἰς Λακωνίαν καὶ παρακολουθήσας κατ' ἐπανάληψιν τὸν ὑποφαινόμενον εἰς Γεωργικὰς περιουσίας του ἐξεφράσθη ἐνθουσιωδῶς διὰ τὸν ρόλον τῶν Γεωπόνων λόγῳ τῆς ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως καὶ πείρας τῶν εἰς τοὺς περισσοτέρους τομεῖς τῆς ὑπαίθρου καὶ ἐπλειοδότει διὰ τὴν εὐρύτεραν χρησιμοποίησιν αὐτῶν.

Ἡ ἐποπτικὴ ἐπὶ τῶν συνεταιρισμῶν ὑπηρεσία ἀλλαχοῦ

Τοῦ κ. Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ
Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας

Τὸ ὅτι ἡ ἐπιθεώρησις καὶ ὁ ἔλεγχος ἀποτελεῖ ἀληθῶς ἀνάγκην διὰ τὸν Συνεργατισμὸν ἔχει καταδειχθῆ ἀπὸ πολλοῦ εἰς ὅλας τὰς χώρας. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἰδιόζουσα σημασία παντοῦ ἀποδίδεται εἰς τὸ λειτουργημὰ τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν συνεταιρισμῶν καὶ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο ἐθεσπίσθησαν διατάξεις.

Ἀναφέρομεν διὰ τὴν Γερμανίαν τὸν νόμον τῆς 20 Μαΐου 1898, ὁ ὁποῖος καθιέρωνε τὴν ἀνά διείκταν ὑποχρεωτικὴν ἐπιθεώρησιν διὰ μέσου ἐπιθεωρητῶν διορισμένων ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ ἀπὸ Ὁργανισμοὺς συνιστωμένους ἀπὸ συνεταιρισμοῦ, οἳτινες καὶ ἐπωμίζοντο τὰς δαπάνας τῶν ἐπιθεωρήσεων. Διὰ τὴν Αὐστρίαν τὸν νόμον τῆς 12 Ἰουνίου 1903 (ὁ ὁποῖος ἐβασίζετο ἐπὶ τοῦ Γερμανικοῦ) ὅστις καὶ καθώριζε τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν συνεταιρισμῶν διὰ τὴν σύστασιν Ἐνώσεων (Συν)σμῶν ἐξουσιοδοτημένων διὰ τὸν διορισμὸν ἐπιθεωρητῶν. Τὰς διατάξεις ἐπὶ τῶν συνεταιρισμῶν ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ τοῦ νόμου τῆς 18-7-1946, βάσει τῶν ὁποίων οἱ συνεταιρισμοὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸν ὑποχρεωτικὸν ἔλεγχον τῆς Κεντρικῆς τῶν Ἐνώσεων.

Μνημονεύομεν ἐπίσης τὴν Ἰσπανίαν, ὅπου οἱ συνεταιρισμοὶ ἐλέγχονται ἀπὸ τὴν Κεντρικὴν Συνεταιριστικὴν Ὁργάνωσιν, ἢ ὅποια εἶναι ἕνας θεσμὸς παρακρατικὸς αὐτόνομος καὶ ὅπου ἐπίσης ἡ Ἐπιθεώρησις τῶν συνεταιρισμῶν εἶναι ἐμπειπιστευμένη εἰς δευτέρου βαθμὸν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῶν Συνεταιρισμῶν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐργασίας καὶ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Τεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Τὴν Πορτογαλίαν, ὅπου οἱ ἐν ἰσχυρῷ νόμοι καθορίζουν μίαν ἐποπτεῖαν ἰδιαιτέρως αὐστηρὰν διὰ τοὺς συνεταιρισμοὺς, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν δάνεια ἀπὸ τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως. Τὴν Ἑλβετίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἰδιαι-

τέρως αὐστηροὶ οἱ ἔλεγχοι, ἐκτελούμενοι ἀπὸ τὰς Κεντρικὰς Ἐνώσεις, τὰς ὁποίας ἔχουν προνοήσει νὰ συστήσουν οἱ πιστωτικοὶ συνεταιρισμοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι τύπου Ραϊφάιζεν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 23 τοῦ νέου νόμου ἐπὶ τοῦ Συνεταιρισμοῦ τῆς 10-9-47 οἱ συνεταιρισμοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν, τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐλεγκτῶν ἢ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν, εἰς τῶν ὁποίων ἀρμοδιότητα ὑπάγονται ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῶν, πᾶν δικαιολογητικὸν ἐπιτρέπον νὰ ἐλέγχωνται ἂν λειτουργοῦν συμφῶνως πρὸς τὸν νόμον. Οἱ εἰδικοί ἐπίσης νόμοι ἐπὶ τῶν διαφόρων τομέων τοῦ Συνεργατισμοῦ ὀρίζουν ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ ὀφείλουν νὰ ὑποβάλλονται εἰς καθορισμένους ἐλέγχους.

Εἰς τὴν Βραζιλίαν διὰ τοῦ νόμου τῆς 14-12-1944 ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῶν συνεταιρισμῶν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας.

Εἰς τὴν Ρουμανίαν διὰ τῶν νόμων τῆς 28 Μαρτίου 1929, 27 Μαρτίου 1935 καὶ 23 Ἰουνίου 1938, ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐπιθεώρησις ἀσκεῖται ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ἰνστιτούτον τῶν Συνεταιρισμῶν, ὄργανον ἐκτελεστικὸν τοῦ Ὑπουργείου Συνεταιρισμῶν καὶ ὅπερ λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν ἐπαγρῶπνησιν τοῦ ἰδίου. Ἡ ἀρμοδιὰ ὑπηρεσίας Ἐλέγχου καὶ Προπαγάνδας τοῦ εἰρημένου Ἰνστιτούτου ἔχει τὰς πλέον εὐρείας ἐξουσίας ἐλέγχου ἐπὶ τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ὀφείλει νὰ ἐπιθεωρῇ τοὐλάχιστον δυὸ φοράς τὸν χρόνον τοὺς συνεταιρισμοὺς τοῦ πρώτου βαθμοῦ καὶ τέσσαρας φοράς τοὺς συνεταιρισμοὺς δευτέρου βαθμοῦ.

Εἰς τὴν Κεϋλάνην, ἡ ἐποπτεῖα ἐπὶ τῶν συνεταιρισμῶν εἶναι ἐμπειπιστευμένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Διατροφῆς καὶ τοῦ Συνεργατισμοῦ, τὸ ὁποῖον τὴν ἀσκεῖ διὰ μέσου

Διευθύνσεις σύμφωνα μετ' ὅσον Νόμο

Ὑπεύθυνος τῆς ὕλης :
Σ Π. Σ Π Υ Ρ Ο Υ
Σωκράτους 34α — Ἀθήναι

Προϊστάμενος Τυπογραφείου :
ΛΕΩΝ. Μ. ΤΣΟΜΑΕΚΤΣΟΓΛΟΥ
Βρυούλων 16
Νέα Φιλαδέλφεια

πλήθους επιθεωρητών, μισθοδοτούμενων από ένα «κεφάλαιον έλέγχου και επιθεωρήσεως», τροφοδοτούμενον από εισφοράς των συνεταιρισμών και συμπληρούμενον έν ανάγκη από τήν Κυβέρνησιν.

Είς τήν Μεγάλην Βρετανίαν, τήν χώραν τής κλασσικής έλευθερίας, οι έλεγχοι επί τής λειτουργίας των συνεταιρισμών είναι οι πλέον αυστηροί και ίσως ακριβώδεις εις αυτόν να όφείλεται ότι ο Συνεργατισμός της έλαβε τόσον άνθηράν ανάπτυξιν.

Όπως παρατηρεί ο Ι. Πουλιέρι, (Poulieri.) εις μίαν αξιοσημείωτον μελέτην του επί του άγγλικού Συνεργατισμού, δημοσιευθείσαν εις τό 'Ιταλικόν περιοδικόν «La Rivista della Cooperazione» κατά τό έτος 1950 (άρ. 4—5) οι έλεγχοι επί των βρετανικών συνεταιρισμών είναι διπλής φύσεως. Έξωτερικοί και έσωτερικοί. Οι πρώτοι προέρχονται έκ τής κυβερνητικής άρχής, οι δεύτεροι προκαλούνται έκ των συνεταιριστών.

Οι πρώτοι βασίζονται εις τόν νόμον του 1852 «Industrial and Provident Societies Act» ως ούτος έτροποποιήθη κατά τά έτη 1854 και 1856 και έκωδικοποιήθη διά του νόμου 1862 διά του οποίου όρίζεται ότι οι συνεταιρισμοί διά να άναγνωρισθούν όφείλουν να είναι καταχωρημένοι παρά τώ Public Registrar, ήτοι τώ Δημόσιω Αρχιεφύλακι, κρατικόν ύτάλληλον.

Τά καθήκοντα του ύπαλλήλου αυτού συνίστανται εις έλεγχον επί του εάν οι συνεταιρισμοί άνταπεκρίθησαν εις τάς προϋποθέσεις τάς απαιτούμενας έκ του νόμου, αλλά και εις έπαγρύπνησιν επί του εάν οι αυτοί νόμοι αυστηρώς έτηρήθησαν. Είς περίπτωσιν διαπιστώσεως άνωμαλιών καταγγέλλει αυτάς εις τό 'Υπουργείον Θησαυρού ή βασιζόμενος εις τάς έκθέσεις των έλεγκτών (auditors) επιβάλλει ποινάς χρηματικές εις τούς συνεταιρισμούς, οι όποιοι παρουσιάζουν έλλείψεις ή καταγγέλλει τούς τελευταίους τούτους εις τό Δικαστήριον, όταν πρόκειται περί παραβάσεων επιβαλλουσών ποινήν άλλης φύσεως.

Οι έσωτερικοί έλεγχοι προκαλούνται έκ μέρους των συνεταιριστών και ένεργοούν

ται από τόν Public Auditor, όστις είναι ένα είδος όρκωτού λογιστού. Ούτος δέν είναι ύπάλληλος του Κράτους, αλλά τής έμπιστοσύνης του Κράτους, τόν όποιον εκλέγει μεταξύ λογιστών ή έμπειρογνωμόνων λογιστών ειδικής εκπαιδεύσεως. Έχει δέ ούτος εύρείαν εξουσίαν επιθεωρήσεως και έλέγχου.

Άλλ' ό έσωτερικός έλεγχος δέν εφαρμόζεται μόνον μέσω των έλεγκτών (Auditors), αλλά και διά μέσου αυτών των συνεταιριστών, οι όποιοι μπορούν να ζητήσουν από τόν Registrar, είτε μίαν επιθεώρησιν επί των λογιστικών βιβλίων, είτε μίαν επιθεώρησιν επί των εταιρικών ύποθέσεων έν γένει, και ό Registrar μπορεί, άποδεχόμενος αυτήν τήν αίτησιν, να διατάξη ένα επιθεωρητήν διά τήν ένεργειαν έλέγχου επί του συνεταιρισμού ή να συγκαλέση έκτακτον γενικήν συνέλευσιν αυτού.

Θά έπεκτεινόμην, εάν ήθελον άναπτύξη περισσότερο τόν σύστημα έλέγχου των συνεταιρισμών έν Μ. Βρετανία, πάντως τήν οι διενεργούμενοι έλεγχοι επί των συνεταιρισμών είναι οι αυστηρότεροι.

Είς τήν Ιταλίαν επίσης αποδίδουν έξαιρετικήν σημασίαν εις τήν επιθεώρησιν και τόν έλεγχον των συνεταιρισμών. Συμφώνως προς τόν σχετικόν νόμον περί συνεταιρισμών ύπ' άρ. 1577, τής 14-12-1947 αι μόν τακτικά επιθεωρήσεις διενεργούνται, κατά κανόνα υπό των Κεντρικών 'Ιδεολογικών Συνεταιρισμών 'Οργανώσεων, αι δέ έκτακτοι επιθεωρήσεις εκτελούνται υπό κρατ. ύπαλλήλων τής Κεντρ. ή Περιφερειακής 'Υπηρεσίας του 'Υπουργείου Έργασίας και Κοινωνικής Προνοίας, εις τό όποιον ύπάγονται οι συνεταιρισμοί, ή των Νομαρχιών.

Πάντως τό συμπέρασμα είναι, ότι όλα τά Κράτη αποδίδουν ύψιστην σημασίαν εις τήν Έποπτικήν 'Υπηρεσίαν επί των Συνεταιρισμών, τήν όποιαν και θεωρούν μίαν από τάς σπουδαιότερας και τάς πλέον πολυτίμους 'Υπηρεσίας τής Πολιτείας και τής Κοινωνίας, άδιαφόρως άν αυτή άσκήται από τό Κράτος ή από 'Οργανισμούς, και προσπαθούν να έχουν ταύτην πάντοτε εις περιωπήν.

ΦΩΣΦΟΡΙΚΗ ΛΙΠΑΝΣΙΣ ΤΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ

Του κ. ΔΗΜ. ΑΘ. ΠΑΝΟΥ

Διευθυντού Γεωργικού Σταθμού Έρεύνης Λαρίσης

Έπειδή προσφάτως άνεκινήθη από τάς στήλας και του ήμερησίου τύπου τό ζήτημα τής άποδοτικότητας τής φωσφορικής λιπάνσεως εις τά σιτηρά, είναι χρήσιμον, όπως και έντεϋθεν άνακοινωθώσιν αι ύφιστάμεναι επί του προκειμένου σάφως πειραματικά διαπιστώσεις προς γνώσιν των ένδιαφερομένων και πλεονεκτικήν και συμφέρουσαν τούτων αξιοποιήσιν.

Η φωσφορική λιπάνσις είναι πράγματι βασική δι' όλα τά φυτά και ιδιαίτερας δι' όσα χρησιμοποιούνται διά παραγωγήν σπόρου ή καρπού όπως ό σίτος, τά άλλα σιτηρά, τά όσπρια κλπ. φυτά.

Άπαραίτητος όμως προϋπόθεσις διά τήν παραγωγικήν και συμφέρουσαν χρησιμοποίησιν της είναι πλην των άλλων: και ή ταυτόχρονος έπαρκής παρουσία άφομοιωσίμου άζώτου και της πασότητας αντίστοιχον προς τήν αναγκαίοισαν τοιαύτην διά τήν πλήρη κινητοποίησιν του φωσφορικού όξέος.

Τοιαύτη όμως έπαρκεια άζώτου, υπό τάς συνθήκας τής χώρας δέν εξασφαλίζεται πάντοτε εις τόν επιδιωκόμενον βαθμόν: τόσον λόγω των περιορισμένων άποθεμάτων, εις τό εύκίνητον τουτο κατ' έξοχήν λιπαντικών στοιχείων. Όσον και διά τήν λαμβάνουσαν χώραν συνεχώς έξαέρωσιν τουτου και άπόπλυσιν από τό έξαντλητικόν λουτρόν τής χειμερινής, ίδιας, και συνήθους τόσον εις τήν πεδιάδα και πολύ περισσότερο εις τά ήμισοεινά και όρεινά έδάφη με τήν μεγάλην μέχρι και ίσχυράν κλίσιν διαβρώσεις.

Είς πολλάς επίσης περιπτώσεις ή τεχνητή προσθήκη έμπορικής προμηθείας άζώτου και εις τόν αναγκαίουντα βαθμόν διά τήν πλήρη και του φωσφορικού λιπάσματος ένσωμάτωσιν είναι άσύμφορος: λόγω και του μεγάλου γενικώς κόστους τουτου, άνερχομένου εις 9,60 δραχμάς κατ' ά μονάδα ή κιλόν.

Έναπομένει συνεπώς ή διεξόδος του ψυχανθούς. Διότι τουτο έχει τό βιολογικόν προνόμιον να προμηθεύεται συμπληρωματικώς άζωτον και από τόν άέρα, ώστε να μην ύπάρχει δέσμευσις άνεπαρκειάς, εις τό στοιχείον τουτο και διά τήν πλήρη χρησιμοποίησιν του διατεθειμένου φωσφορικού λιπάσματος.

Έξηκριβώθη μάλιστα και πειραματικώς ότι: κάθε κιλόν φωσφόρου, τό όποιον προστίθεται, εις τά ψυχανθή, και υπό

κανονικάς συνθήκας καλλιεργείας και χρησιμοποίησεως προμηθεύει (μέσω τής ριζοβιακής δραστηριότητας του ψυχανθούς) ποσότητα 4 περίπου κιλών άζώτου, ίσοδυναμούντος προς 22 κιλά λιπάσματος θεϊκής άμωνίας.

Έπειδή δέ ή τιμή του φωσφόρου κυμαίνεται περί τάς 6,25 δρ. κατά κιλόν: τό κόστος του ούτω πως προμηθευόμενου από τόν άέρα δωρεάν άζώτου άνέρχεται εις 1,30 περίπου δραχμάς, κατά κιλόν, ήτοι τό έν έβδομον τής τιμής του έμπορικού άζώτου.

Ίδού συνεπώς ό λόγος ό όποιος συνηγορεί διά τήν εύρυτέραν χρησιμοποίησιν των ψυχανθών άφ' ένός. Και διά τήν κατ' άποκλειστικότητα προσθήκην του φωσφορικού λιπάσματος, εις τά ψυχανθή, διά να χρησιμεύη τουτο ως ζύμη προς παρασκευήν και άζωτούχου οργανικής ουσίας εύθηνου κόστους: και περαιτέρω προς μείωσιν και του κόστους των διαδεχομένων τά ψυχανθή σιτηρών κλπ. έξαντλητικών φυτών όπως: ό Καπνός, τό Βρυβάκι, ή Πατάτα, τό Σησάμι, τά Πεπονοειδή κλπ. φυτά. Καθ' όσον θα έξοικονομηται κατά σημαντικόν ποσοστόν ή βαρεία δαπάνη τής άζωτούχου λιπάνσεως, ή όποία θα διενεργήται, εις βάρος του άδαπάνου άτμοσφαιρικού άζώτου.

Τό μυστικόν τουτο άπεκαλύφθη από τήν έρευνητικήν έργασίαν του 'Ιδρύματος και επί σειράν έτών, ώστε να μην ύπάρχη, επί του προκειμένου και διά τάς συνθήκας μάλιστα τής πεδιάδος Λαρίσης, άμφισβήτησις.

Συγκεκριμένως ή ατή ποικιλία σκληρού σίτου Λήμος: Με άπλην φωσφορικήν λιπανσιν απέδωκεν 156 κιλά κατ' ά στρέμμα. Με συνδυασμένην δέ άζωτοφωσφορικήν λιπανσιν απέδωκεν 174 κιλά τό στρέμμα.

Τούναντίον ό σίτος διαδεχόμενος ψυχανθή άνευ λιπάνσεως απέδωκεν 185 κιλά καρπού τό στρέμμα. Διαδεχόμενος ψυχανθή λιπανθέντα με άπλην φωσφορικήν λιπανσιν απέδωκεν 201 κιλά καρπού τό στρέμμα. Και διαδεχόμενος ψυχανθή λιπανθέντα με ένισχυμένην φωσφορικήν λιπανσιν ήτοι 40 κιλών ύπερφωσφορικού 0—16—0 κατ' ά στρέμμα, απέδωκεν 224 κιλά καρπού τό στρέμμα.

Έπί πλέον ή περικτικότης εις χουμάδα του σίτου άνευ ούδεμιός λιπάνσεως

Η δενδροκομική κατάσταση της έπαρχίας Ναούσης*

Του κ. Έπαμ. Βαδίλη, Γεωπόνου

(2ον Τελευταίον)

5) Ντού—Κουμέες

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Ἀρχίζει νὰ καρποφορή ἀπὸ τοῦ 6ου ἔτους ἢ δὲ κανονικὴ ἀπόδοσις ἀρχίζει μετὰ τὸ 10ον ἔτος. Καρπὸς κανονικοῦ μεγέθους ἐλαφρῶς κωνικός, ὑπόξινος μὲ σκληρὴ σάρκα μεγάλου εἰδικοῦ βάρους, χρώματος ἐρυθροῦ—ἐρυθροκιτρίνου περιβαλλόμενος ὑπὸ λιπαρῶς οὐσίας μὴ ἐπιτρεπούσης τὴν προσκόλλησιν διὰ ψεκάσμου ὑγροῦ ἀρσενικοῦ μολύβδου δι' ὃ ἡ ποικιλία αὐτὴ προσβάλλεται εἰς μεγάλον βαθμὸν παρά τῆς καρποκρίσεως. Παρουσιάζει μεγάλην ἀντοχὴν εἰς τὰς μεταφορὰς καθὼς καὶ εἰς τὴν συντήρησιν, δυναμένη νὰ συντηρηθῆ μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ παραγωγῶ δι' ὃ καὶ παρουσιάζει καλὴν ἐμπορικὴν ἀξίαν. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 30 Σεπτεμβρίου—31 Ὀκτωβρίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 6 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 28. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 2000 ὀκάδ.

6) Καρλάτ

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Ἀρχίζει νὰ καρποφορή ἀπὸ τοῦ 7ου ἔτους ἢ δὲ κανονικὴ του ἀπόδοσις ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ 10ου ἔτους. Καρπὸς μετρίου μεγέθους σχήματος ἐλαφρῶς κωνικοῦ, χρώματος ἐρυθροπρασίνου μὲ ἐρυθρὰς ραβδώσεις, μικροῦ εἰδικοῦ βάρους, εὐγεστός καὶ γλυκός, καλῆς ἐμπορικῆς ἀξίας. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 20 Σεβρίου—20 Ὀ-

ἦτο 1,32 τοῖς ἑκατόν. Ἡ τοιαύτη τοῦ σίτου ἄνευ λιπάνσεως καὶ ὁ ὅποιος διεδέχθη Λάθυρον ἄνευ λιπάνσεως 1,35 τοῖς ἑκατόν. Ἐνῶ ἡ τοιαύτη τοῦ σίτου, ὁ ὅποιος διεδέχθη Λάθυρον λιπανθέντα μὲ 20 κιλά ὑπερφωσφορικοῦ λιπάσματος κατὰ στρέμμα εἶχεν περιεκτικότητά εἰς χουμάδα 1,57 τοῖς ἑκατόν.

Τὰ διδάγματα αὐτὰ εἶναι πολύτιμα διὰ τὸν Ἕλληνα ἀγρότην, ὁ ὅποιος καὶ πρέπει νὰ τὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ἀκριβῶς τῶρα πού πρόκειται νὰ ρυθμίσῃ τὴν σχέσιν τῶν καλλιεργειῶν του καὶ νὰ διενεργήσῃ τὴν προμήθειαν τῶν λιπασμάτων του. Λάρσα 11)10)1957

κτωβρίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 6 μέτρα ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 28. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 2500 ὀκάδες. Ἡ ποικιλία αὐτὴ προσβάλλεται πολὺν παρὰ τῆς (*Briosa Lanigerum*) Σχιζόνευρα. Ἀντοχὴ εἰς ἀποθήκευσιν καὶ μεταφορὰς καλὴ.

7) Ρενέτες

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπὸς εὐμεγέθης, χρώματος κιτρίνου—πρασίνου, εὐγεστός, ἀρωματώδης, καλῆς ἐμπορικῆς ἀξίας. Ὄριμάζει ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἕως 20 Σεπτεμβρίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 7 μέτρα ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 20. Μέση στρεμ. ἀπόδοσις 2500 ὀκάδ. Ἀντοχὴ εἰς ἀποθήκευσιν καὶ μεταφορὰς μετρία.

8) Λιμουζέλα

Δένδρον κανονικῆς αναπτύξεως. Καρπὸς μετρίου μεγέθους, πρασίνου χρώματος, γεύσεως ὑπόξινου, μικρῆς ἐμπορικῆς ἀξίας. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 16 Σεπτεμβρίου—15 Ὀκτωβρίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 6 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 28. Μέση στρεμ. ἀπόδοσις 2000 ὀκάδ. Ἀντοχὴ εἰς ἀποθήκευσιν καὶ μεταφορὰς καλὴ.

9) Μέγας Ἀλέξανδρος

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπὸς μεγάλου μεγέθους, χρώματος ἐρυθροπρασίνου μὲ ἐρυθρὰς ραβδώσεις. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 7 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 20. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 15—25 Αὐγούστου. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 2000 ὀκάδ. Παρουσιάζει μεγάλην καρπώπτησιν. Ἀντοχὴ εἰς ἀποθήκευσιν καὶ μεταφορὰς ἐλαχίστη.

β) Ποικιλία Ροδακινέας

1) Ἀμερικανικὰ (Red Bird King)

Εἶναι ποικιλία συμπύρηνος. Δένδρον κανονικῆς αναπτύξεως. Καρπὸς εὐμεγέθης μὲ ὠραῖον ἐρυθρὸν χρῶμα εἰς τὸ ἡλιαζόμενον μέρος, οὐκ καλῆς γεύσεως καθ' ὅσον ἔχει ξυλώδη σάρκα πλὴν ὅμως μεγάλης ἐμπορικῆς ἀξίας λόγω τῆς προωμότητος διότι εἶναι ἡ ποικιλία ἡ ὅποια ὠριμά-

* Σημ. Ν.Α.Ε. Ἡ παροῦσα μελέτη τοῦ κ. Βαδίλη γράφηκε σὺ 1953. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν χάνει τὴν ἐπικαιριότητά της.

ζει πρώτη μετὰ τὰ Μαῖσια. Παρουσιάζει μεγάλην ἀντοχὴν εἰς τὰς μεταφορὰς καὶ τὴν ἀποθήκευσιν δυναμένη νὰ μεταφερθῆ εἰς μεμακρυσμένα κέντρα καταναλώσεως. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 5 Ἰουνίου—20 Ἰουνίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 400 ὀκάδες.

2) Κοντόνια (Early Alberta)

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπὸς ἀρωματώδης, σαρκώδης μὲ πολλοὺς χυμούς, ἀρίστης ποιότητος, χρώματος ἐρυθροκιτρίνου καὶ σχήματος ἐλαφρῶς ἐπιμήκους μὲ χαρακτηριστικὴν μαστοειδῆ ἀπόφυσιν. Ποικιλία ἐκπύρηνος. Θεωρεῖται ὁ βασιλεὺς τῶν ροδακίνων πλὴν ὅμως ἔχει μικρότερον ἐμπορικὴν ἀξίαν τῆς Ἀμερικανικῆς διότι κατὰ τὴν ἴδιαν ἐποχὴν πωλοῦνται εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν Ἀθηνῶν ροδάκινα Βόλου καὶ ἔχει ἐλαχίστην ἀντοχὴν εἰς τὰς μεταφορὰς καὶ τὴν ἀποθήκευσιν. Διὰ νὰ μεταφερθῆ δέον νὰ συγκομιζέται 2—3 ἡμέρας πρὸ τῆς ὠριμάνσεως. Παρουσιάζει σχετικὴν καρπώπτησιν ὀλίγον πρὸς τῆς περιόδου τῆς ὠριμάνσεως. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 5 Ἰουλίου—20 Ἰουλίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μέτρα ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 1800 ὀκάδες.

3) Ἀλμπέρτα Κόκκινη

Δένδρον κανονικῆς αναπτύξεως. Ποικιλία ἐκπύρηνος. Καρπὸς μετρίου ἕως μεγάλου μεγέθους, σαρκώδης ἐρυθροκιτρίνης μὲ πολλοὺς χυμούς, μικρῆς ἐμπορικῆς ἀξίας λόγω τῆς ὑπάρξεως ἀφθόνων ὀπωρῶν κατὰ τὴν περίδον τῆς ὠριμάνσεως της. Καρποφορία κανονικὴ. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 2 Αὐγούστου—20 Αὐγούστου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μέτρ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 2.000 ὀκάδες.

4) Ἀλμπέρτα Κίτρινη

Δένδρον κανονικῆς αναπτύξεως πολὺ παραγωγικόν. Ποικιλία ἐκπύρηνος. Καρπὸς ἐλαφρῶς ἐπιμήκης καὶ πεπλατυσμένος, χρώματος κιτρίνου, σαρκώδης μὲ ἀρκετοὺς χυμούς ἐξαιρετικῆς γεύσεως, ἀρωματώδης, μικρῆς ἐμπορικῆς ἀξίας λόγω ἀφθονίας ὀπωρῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ τὴν περίδον τῆς ὠριμάνσεως της. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 20 Ἰουλίου—5 Αὐγούστου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμ. ἀπόδοσις 2500

μ. Ἀντοχὴ εἰς μεταφορὰν καὶ ἀποθήκευσιν καλὴ.

5) Χάλλε

Δένδρον μεγάλης σχετικῆς αναπτύξεως Ποικιλία ἐκπύρηνος. Ὀγκοειδῆς, σφαιρικός, μὲ ἐπιδερμίδα κιτρίνην, ἐρυθρὰ πρὸς τὸ ἡλιαζόμενον τμήμα μὲ ἀρκετοὺς χυμούς, γλυκὸς καὶ ἀρωματώδης. ἔχει μεγαλύτεραν ἐμπορικὴν ἀξίαν τῆς Ἀλμπέρτας. Ὄριμάζει ἀπὸ 1 Αὐγούστου μέχρι 15 Αὐγούστου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμ. ἀπόδοσις 2500 ὀκάδες. Ἀντοχὴ εἰς μεταφορὰν καὶ ἀποθήκευσιν πολὺ καλὴ.

6) Ἀλμπέρτα ὄψιμη

Δένδρον ζωηρῆς βλαστήσεως. Ποικιλία ἐκπύρηνος. Καρπὸς μεγάλου μεγέθους, κίτρινος μὲ πράσινην ἀπόχρωσιν ἐλαφρῶς ἐρυθρὸς πρὸς τὸ ἡλιαζόμενον μέρος, καλῆς ἐμπορικῆς ἀξίας λόγω τῆς ὀψιμότητος του καὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἄλλων ροδακίνων κατὰ τὴν περίδον τῆς ὠριμάνσεως του ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 25 Αὐγούστου—10 Σεβρίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 2.000 ὀκάδες. Ἀντοχὴ εἰς μεταφορὰν καὶ ἀποθήκευσιν πολὺ καλὴ.

7) Πηλίου

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπὸς εὐμεγέθης, χρώματος ἐρυθροποῦ, οὐκ εὐγεστός καθ' ὅσον ἔχει ξυλώδη σάρκα. Δὲν καρποφορεῖ κανονικῶς. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 15 Ἰουνίου—30 Ἰουνίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις 1.200 ὀκάδ. Ἀντοχὴ εἰς μεταφορὰς καὶ ἀποθήκευσιν καλὴ. Ἐμπορικὴ ἀξία καλὴ.

8) Τοῦμπεο

Δένδρον κανονικῆς αναπτύξεως Καρπὸς χρώματος πρασίνου. Χυμώδης καὶ εὐγεστός. Ἐποχὴ ὠριμάνσεως καὶ συγκομιδῆς 10 Ἰουνίου—25 Ἰουνίου. Μέση ἀπόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ἦτοι ἀριθμὸς δένδρων κατὰ στρέμμα 40. Μέση ἀπόδοσις 1.500 ὀκάδ. Δὲν ἀντέχει εἰς μεταφορὰς καὶ ἀποθήκευσιν. Ἐμπορικὴ ἀξία μετρία.

9) Μαστοὶ Ἀφροδίτης

Δένδρον μετρίας αναπτύξεως. Καρπὸς χρώματος λευκοκιτρίνου μὲ ἐρυθρὰν ἀπόχρωσιν εἰς τὸ ἡλιαζόμενον μέρος. Ἐποχὴ

ώριμάνσεως και συγκομιδής 10 Αυγούστου. Μέση απόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ήτοι αριθμός δένδρων κατά στρέμμα 40. Μέση στρεμματική απόδοσις 1.200 όκάδ. Άντοχή εις μεταφοράς και αποθήκευσιν καλή, πλην όμως λαμβάνει μέλανα χρωματισμόν όταν διατηρείται. Έμπορική άξια μετρία.

10) Μαγιάτικα (May flower)

Δένδρον κανονικής αναπτύξεως. Καρπός χρώματος λευκοπρασίνου με έρυθράν τήν ήλιαζομένην πλευράν, ουχι εύγευστος. Καρποφορία ουχι κανονική. Η ώριμανσις και ή συγκομιδή από 25 Μαΐου—10 Ιουνίου. Καλής έμπορικής άξιας λόγω τής πρωιμότητός του. Μέση απόστασις φυτεύσεως δένδρων 5 μ. ήτοι αριθμός δένδρων κατά στρέμμα 40. Μέση στρεμματική απόδοσις 800 όκάδ. Δεν άντέχει εις μεταφοράς και εις αποθήκευσιν.

γ) Ποικιλία Κερασέας

1) Ρούπια ή Τσουβάλ—Κεράσια

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπός σκληρός συνεκτικός, χρώματος βαθέος έρυθρου, εύμεγέθης. Άντοχή εις μεταφοράς μεγάλη, και ως έκ τούτου μεγάλη έμπορικής άξιας διότι μεταφέρεται άνευ άλλοιώσεως εις τά κέντρα καταναλώσεως. Έποχή ώριμάνσεως και συγκομιδής 5 Ιουνίου—25 Ιουνίου. Μέση απόστασις φυτεύσεως δένδρων 7 μ. ήτοι αριθμός δένδρων κατά στρέμμα 20. Μέση απόδοσις κατά στρέμμα 800 όκάδες.

2) Ναπολέον

Δένδρον κανονικής αναπτύξεως. Καρπός εύμεγέθης, εύγευστος, χρώματος κιτρινέρυθρου. Καλής έμπορικής άξιας. Έποχή ώριμάνσεως και συγκομιδής 20 Μαΐου—5 Ιουνίου. Μέση απόδοσις κατά στρέμμα 600 όκάδες.

3) Μαγιάτικα

Δένδρον μεγάλης αναπτύξεως. Καρπός μετρίου μεγέθους ουχι τόσο εύγευστος, καλής έμπορικής άξιας λόγω τής πρωιμότητός του. Έποχή ώριμάνσεως και συγκομιδής 10 Μαΐου—25 Μαΐου. Μέση απόστασις φυτεύσεως δένδρων 7 μ. ήτοι αριθμός δένδρων κατά στρέμμα 20. Μέση απόδοσις κατά στρέμμα 600 όκάδες.

Μέρος Δ'—Συγκέντρωσις και τοποθέτησις των προϊόντων

Κατά τό παρελθόν έν τή πόλει Ναούση έγένητο συγκέντρωσις μήλων παρά του Γεωργικού Πιστωτικού Συνημοι Ναούσης,

πλην όμως δεν έστέφθη υπό έπιτυχίας έλλείπει κυρίως πεπειραμένο προσωπικό. Σήμερον οι παραγωγοί παραδίδουσι τά προϊόντα των εις τό έμπόριον, όπερ διενεργείται έπιτοπίως υπό διαφόρων όπωρεμπόρων οΐτινες μεταφέρουσι ταύτα εις τά κέντρα καταναλώσεως Άθηνών και Θεσ)νίκης. Κατά τήν τρέχουσαν περίοδον έγένητο έξαγωγή ροδακίνων εις Γερμανίαν παρά τής Α.Γ.Ρ.Ε.Ε. τής συνεργασίας του Γεωργικού Πιστωτικού Συνημοι Ναούσης έκ τής ποικιλίας Άμερικανικά. Η προσπάθεια αύτη έλπίζεται ότι θα συνεχισθί και δια τας ύπολοίπους ποικιλίας, ροδακίνων πολύ δέ πιθανόν και δια τά μήλα.

Μέρος Ε'—Τεχνική ανάλυσις των καλλυγείων

1) Καλλυγεία μηλέας και ροδακινέας

Αι καλλιεργητικά φροντίδες τόσο τής μηλέας όσον και τής ροδακινέας συνίστανται εις τρεις άρόσεις αίτινες λαμβάνουν χώραν από του φθινοπώρου μέχρι τέλους τής άνοιξεως και εις τρεις σκαφάς συμπληρούσας τας άρόσεις δια τής σκαφής του τμήματος εκείνου του έδάφους του εύρισκομένου πλησίον των κορμών των δένδρων ένθα δεν είναι δυνατόν να προσγγίση τό άροτρον.

Αίπανσις διενεργείται τόσο δια κόπρου όσον και δια χημικών λιπασμάτων κατά τήν χειμερινήν κυρίως περίοδον, του ριπτομένου λιπάσματος καλυπτομένου δια τής σκαφής. Έπί των νεοφυτευομένων δένδρων γίνεται και κατά τήν θερινήν ή έαρινήν περίοδον δια νιτρικού νατρίου. Η κόπρος δίδεται άνά διητίαν εις ποσότητα 1500 όκάδ. κατά στρέμμα, τά δέ χημικά λιπάσματα κατ' έτος και εις ποσότητας κατά στρέμμα 30 όκάδ. θειική άμμωνία, 50 όκάδ. ύπερφωσφορικόν 0—16—0 και 17 όκάδ. θειϊκόν κάλι.

Έκ των κλαδευμάτων διενεργείται κατά τήν χειμερινήν περίοδον κλάδευμα καρποφορίας επί τής ροδακινέας, κλαδοκάθαρος επί τής μηλέας, εις έλαχίστας περιπτώσεις κλάδευμα καρποφορίας και επί τής μηλέας, ως επί τό πλείστον επί έξηντημένων δένδρων, κλαδευμα δέ σχήματος τόσο επί τής μηλέας όσον και επί τής ροδακινέας.

Καταπολεμήσεις άσθενειών διενεργούνται έντατικώς τόσο δια χειμερινών ψεκασμών όσον και δι' έαρινών ή καλοκαιριών τοιούτων όσον και δια θειώσεων.

Ούτω διενεργείται άπαραιτήτως εις χειμερινός ψεκασμός τόσο εις τήν μηλέαν όσον και εις τήν ροδακινέαν δια χειμερινών πολτών (Shell, Morteg, Δενδροξάλ κλπ.) και πρό τής έκπτώξεως των όφθαλ-

μών διενεργείται εις ψεκασμός δια πυκνού βορδигаλιού πολτού.

Εις τήν μηλέαν δέ ειδικώς διενεργούνται 6—7 ψεκασμοί δι' άρσενικοιού μολύβδου μετ' έλαφρου βορδигаλιού πολτού πρός καταπολέμησιν τής καρποκάψης ως και διαφόρων μυκητολογικών άσθενειών, αρχής γινομένης από τής πτώσεως των πετάλων και μέχρι του Αυγούστου.

Έκ παραλλήλου διενεργούνται 2—3 θειώσεις ή ψεκασμοί δια κολλοειδούς θείου πρός καταπολέμησιν του ώιδίου τής μηλέας.

Έπίσης διενεργείται εις ψεκασμός δια θειϊκής νικιτίνης πρός καταπολέμησιν των διαφόρων άφίδων. Έπ' έσχάτων ήρχισεν να γίνεται χρήςις και των νεωτέρων έντομοκτόνων (Παραθειόν, Μόρφης, Ντι—Ντι Τι κλπ.) δια τήν καταπολέμησιν των διαφόρων έντόμων (άφίδων, τετρανόχου κλπ.).

Δια τήν καταπολέμησιν τής αιματόψειρας περιορίζονται κυρίως εις τόν χειμερινόν ψεκασμόν δια χειμερινών πολτών (Shell, Morteg κλπ.) άλλωστε ή άσθένεια αύτη δεν είναι τόσο ένπιβλαβής δια τας μηλέας τής περιοχής περιοριζομένης τής δράσεώς της κυρίως επί τής ποικιλίας Καρλάτ.

Προβληματική κατέστη ή καταπολέμησις τής μπαμπακάδας τής ροδακινέας (Diaspis Pentagona) καθ' όσον αύτη μαστίζει όλους σχεδόν τους ροδακινέωνας τής περιοχής μη δυναμένη να έξοντωθί δια των χειμερινών πολτών.

Λύσιν του ζητήματος θα άπειτέλει ίσως ή εισαγωγή του ύπερπαρασίτου προσπατέλας (Prospatella Berlesii). Όσον άφορῶ τήν συγκαλλυγείαν δικρινομεν δύο κυρίως περιπτώσεις. Όταν τά δένδρα εύρισκονται εις πρώτα έτη τής ήλικίας των γίνεται συγκαλλυγεία μετά έτησιών καλλιεργείων και ως τοιαύτα προτιμούνται ο άραβόσιτος, τό σήσαμον και ο βάμβαξ, και όταν τά δένδρα εύρισκονται εις μεγάλην ήλικίαν τότε γίνεται συγκαλλυγεία μετά μηδικής, και ούτω εις μικράν σχετικώς κλίμακα, των περισσοτέρων όπωρώνων άφιέμενων άνευ έτέρας καλλυγείας.

2) Καλλυγεία κερασέας

Η κερασέα καλλυγείται εις συστηματικούς όπωρώνας κυρίως εις δύο χωριά τής έπαρχίας εις τό Άκροχώριον και Μέγα Ρεϋμα. Αι καλλιεργητικά φροντίδες συνίστανται κυρίως εις δύο άρόσεις και δύο σκαφάς συμπληρούσας τας άρόσεις. Αίπανσις δίδεται μόνον δια κόπρου κατά τήν χειμερινήν περίοδον καλυπτομένη δια τής σκαφής. Κλαδεύματα δεν διενεργούνται πλην του κλαδοκαθάρου. Έπίσης δεν διενεργούνται καταπολεμήσεις άσθενειών πλην ενός ψεκασμοιού δια βορ-

δигаλιού πολτού κατά τήν χειμερινήν περίοδον.

Μέρος ΣΤ'—Η μελλοντική εξέλιξις τής δενδροκομίας έν τή έπαρχία

Έκ τής μελέτης των πινάκων 1, 2 και 3 προκύπτει ότι έκ των 24.700 στρεμμάτων άτινα καταλαμβάνει ή καλλυγεία τής μηλέας έν τή έπαρχία μόνον 7000 στρεμ. εύρίσκονται έν αποδόσει, παράγοντα κατά μέσον όρον 8.400.000 όκάδ. μήλα, τά δέ ύπόλοιπα 17.700 στρεμ. δεν έχουν εισέτι εισέλθει εις τό στάδιον τής παραγωγής. Έκ δέ των 11.100 στρεμ. των καταλαμβανομένων έκ τής καλλυγείας τής ροδακινέας μόνον 3000 στρεμ. εύρίσκονται έν αποδόσει παράγοντα κατά μέσον όρον 4.500.000 ροδακίνων, τά δέ ύπόλοιπα 8.100 στρεμ. δεν έχουν εισέλθει εν τό στάδιον τής παραγωγής. Ούτω έντός των προσεχών 5—6 έτών ή παραγωγή τόσο των μήλων όσον και των ροδακίνων θα ύπερτριαπλασιασθί ύπολογιζομένης τής μέν παραγωγής των μήλων έκ 30.000.000 περίπου όκάδας των δέ ροδακίνων εις 15.000.000 όκάδ.

Έκ των ως άνω δεδομένων και έν ληφθί ύπ' όψιν ότι ή καλλυγεία των ίδιων όπωροφόρων έπεξετάθη τά τελευταία έτη και εις άλλας περιοχάς τής Έλλάδος δια φυτεύσεως χιλιάδων δένδρων καταφαίνεται ότι ή δειδρομία τής έπαρχίας Ναούσης θα ύποστί μελλοντικά σοβαρωτάτην κρίσιν*.

Πρός άποτροπήν τής έπερχομένης κρίσεως εισηγούμεθα όπως ληφθώσι τά κάτωθι μέτρα.

1) Να έλαττωθί τό κόστος παραγωγής των προϊόντων.

2) Να έξευρεθώσι άγοραί διαθέσεως των προϊόντων εις τό έξωτερικόν.

3) Να Ιδρυθί έν Ναούση έργοστάσιον μαρμελάδων και κομποστών.

4) Να επιδιωχθί υπό τό Γεωργικού Συνημοι Ναούσης ή άπόκτησις ιδιοκτητικού ψυγείου δια τήν έναποθήκευσιν των προϊόντων εις έν έκ των μεγάλων Κέντρων Καταναλώσεως του έξωτερικού, ει δυνατόν εις Άθήνας.

ΣΗΜ. ΝΑΕ.—Η παραπάνω μελέτη γράφτηκε τό 1953. Σήμερα ή κατάστασις έχει μεταβληθί. Έτσι ή παραγωγή μήλων έφθασε από 8.400.000 όκάδες σε 20.000.000 όκ., των δέ ροδακίνων από 4.500.000 όκ. σε 12 έκ. όκ. Η καλλιεργούμενη έκταση με μηλιές αύξήθηκε κατά 7.000 στρ. και με ροδακινιές κατά 7.000 στρ. Επίσης οι έξαγωγές των ροδακίνων έφθασαν τους 1900 τ. των δέ μήλων έως τις 22)10)57 έξέφρασαν τους 7.000 τόννους. Έτσι οι προβλέψεις του συγγραφέως επαλήθευσαν.

Η ΡΑΒΔΟΣΚΟΠΙΑ ΚΑΙ ΡΑΒΔΟΜΑΝΤΙΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

(3ο Τελευταίο)

Δημ. Κισκύρα
Γεωλόγου—Γεωφυσικού

(3ον Τελευταίο)

Θα ωφελήσει πολλούς να ακούσουν ένα παράδειγμα έλέγχου των ραβδοσκοπών, που προτείνει ο Γερμανός μηχανικός Fritsch, που στην ουσία δεν αποδοκιμάζει τους ραβδοσκόπους. Ο ραβδοσκόπος βαδίζοντας με την ράβδο ή έκκρεμες στο χέρι φωνάζει πότε αρχίζει ή κίνηση αυτών και πότε σταματάει. Το πρόσωπο που τον συνοδεύει στις θέσεις αυτές βάνει σημειούλες. Στο τέλος ένα τρίτο πρόσωπο τοποθετεί βάσει μετρήσεων τη θέση που έχουν οι σημειούλες πάνω σε ένα σχεδιάγραμμα και μαζεύει τις σημειούλες. Στο μεταξύ στέλνουν το ραβδοσκόπο να εξετάσει άλλη περιοχή και αφού περάσουν μερικές ώρες τον ξαναφέρνουν, αλλά αρχίζουν από το αντίθετο σημείο ξανατοποθετώντας πάλι τις σημειούλες και τις νέες θέσεις τους στο σχεδιάγραμμα. Έτσι είναι σε θέση κανείς να ιδεί κατά πόσο ο ραβδοσκόπος έπεσε έξω. Φυσικά μικροδιαφορές δεν λαμβάνονται υπ' όψη και δίνει μία ανοχή σφάλματος 20 ο).
Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που ο έλεγχος είναι πολύ δύσκολος, όπως όταν το έκκρεμες κινείται σε όλη την έκταση που εξετάζει ο ραβδοσκόπος. Έδω και το ποσοστό 20 ο) αν αφαιρεθεί με τον τουλάχιστον τα 3)4 της έκτασως με σημεία ραβδοσκοπικών έκδηλώσεων. Πώς όμως θα τοποθετηθούν αυτά τυχαία ή σύμφωνα με τους κανόνες της στατιστικής;

Στις περιπτώσεις αυτές το καλύτερο είναι να μην κάνει κανείς τίποτε. Και άλλο ραβδοσκόπο να πάρει δεν θα συμφωνήσει. Όπως αναφέρει ο Fritsch θα πρέπει να πάρει κανείς πολλούς και αν τα δύο τρίτα συμφωνήσουν τότε είναι καλά. Κοντά στ' άλλα μπορεί να υπάρχουν ραβδοσκόποι που δεν ήταν εκείνη την ώρα στην «φόρμα τους» ή ακόμα και μερικοί που δεν τα καταφέρνουν. Δέχεται ακόμη ότι κάθε ραβδοσκόπος αντιδρά στην ίδια αιτία με τον δικό του τρόπο, σε σημείο που μπορεί να γίνει για καθένα χωριστά μια προσωπική καμπύλη αντιδράσεως. Έτσι στη περίπτωση που στην ίδια περιοχή θα εργασθούν πολλοί, φυσικά ο καθένας χωρία, θα πρέπει όταν γίνεται ή σύγκριση των αποτελεσμάτων να λαμβάνεται υπ'

δψει και ή προσωπική καμπύλη του καθενός, ως ποίμε ο ατομικός τους φάκελλος καλύτερα. Νομίζω ότι όλα αυτά είναι επινοήσεις των ραβδοσκόπων για να δικαιολογούν στον άλλο κόσμο τις διαφορές που παρουσιάζονται στις γνώμες τους. Είναι ή μέθοδος του 2 πάνω ο ένας 2 κάτω ο άλλος και το 5 συμφωνεί με το 9. Ακριβώς το ίδιο γίνεται και έδω. Όπως αναφέρει ο ίδιος ο Fritsch, που δυστυχώς παρ' όλο που είναι γεωφυσικός τα πιστεύει, μερικοί ραβδοσκόποι αισθάνονται την μεγαλύτερη επίδραση όταν βρίσκονται ακριβώς πάνω στην αιτία π. χ. πάνω στη φλέβα του νερού, ενώ άλλοι αισθάνονται δύο μικρότερες επιδράσεις δεξιά και αριστερά της φλέβας. Μπορεί πάλι να μην αντέχει ένας ραβδοσκόπος πολύωρη ανίχνευση με αποτέλεσμα να παρουσιάζει αυξομειώσεις, που οφείλονται σε κόπωση και όχι σε αιτίες που σχετίζονται με διαφορές στο υπέδαφος.

Διαβάζοντας κανείς αυτά τα πράγματα θα άπορει, πώς γράφονται από ειδικό επιστήμονα σαν τον Fritsch. Νομίζω ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι έκανε πολύ παρὰ με τους ραβδοσκόπους για να παρακολουθήσει και έλέγξει τη δουλειά τους. Δύσκολα ξεφεύγει κανείς από την έπιρροή τους. Όταν δει κανείς ένα μέτρο στη ραβδοσκοπία τα χάνει, νομίζει ότι κάποιο άορατο χέρι γυρίζει τη ράβδο στα χέρια του. Πραγματικά βλέπει κινήσεις, που δεν μπορεί να τις εξηγήσει άλλως παρὰ με νευρικούς σπασμούς των χεριών του ραβδοσκόπου. Στο πιό κάτω κεφάλαιο θα δούμε που οφείλονται αυτές οι περίεργες κινήσεις του έκκρεμοϋ και της μαγικής ράβδου.

Οι κινήσεις της μαγικής ράβδου και έκκρεμοϋ συνδέονται με ψυχολογικούς παράγοντες

Όπως αναφέραμε πιό πάνω οι ραβδοσκόποι λανσάρουν διάφορα όργανα εκδίωξεως της βλαβερής γήινης ακτινοβολίας από ώρισμένες τοποθεσίες με ακτίνα δράσεως κάπου 200 μ.

Για απόδειξη της έκανότητας αυτής για το διώξιμο της ακτινοβολίας έφεραν το γεγο-

νός ότι την ώρα που εργάζεται το όργανο αυτό σταματούσε ή κίνηση της ράβδου και έκκρεμοϋ, και ξανάρχιζε όταν έπαυε να λειτουργεί το όργανο εκδίωξεως της γήινης ακτινοβολίας. Ένας από τους μαέστρους στη δουλειά αυτή ήταν και ο ραβδοσκόπος Wehrs. Μια μέρα τον κάλεσαν σε ένα σπίτι όπου είχε πουλήσει δυό όργανα να δείξει τη λειτουργία τους σε δυό ξένους. Μη ξαίροντας ότι αυτοί ήταν έξεταστική έπιτροπή και περνώντας τους για νέους πελάτες μιλούσε άνυπόπτος και έδειχνε σ' αυτόν πώς ή μαγική ράβδος έρχιζε να κινείται όταν σταματούσε ή λειτουργία του οργάνου. Φαντάζεσθε την θέση του, όταν του έδειξαν στο δίπλα δωμάτιο ένα από τα όργανα που είχε πουλήσει πριν ο ίδιος και που λειτουργούσε συνέχεια όσο έκανε αυτός την όμιλία και τα πειράματα. Αυτό έδειχνε καθαρά ότι ή κίνηση της ράβδου και το σταμάτημα αυτής έπραγματοποιούντο μονάχα όταν ο ραβδοσκόπος ήξαιρε ότι το όργανο εργάζονταν ή όχι. Έπομένως οι κινήσεις της ράβδου δεν προέρχονταν από κάτι ύπερφυσικό, αλλά από την ίδια τη θέληση του ραβδοσκόπου. Ακριβώς το ίδιο πράγμα συνέβη και με έναν άλλο διάσημο ραβδοσκόπο, τον Dannert, το 1951. Και σ' αυτόν παρουσίασαν στιγμή, που ή ράβδος άρχισε να κινείται, έπειδή σταμάτησε να λειτουργεί το όργανο εκδίωξεως της γήινης ακτινοβολίας, ένα τέτοιο όργανο σε δράση αλλά κρυμένο σε μια βαλίτσα. Και έδω έφάνηκε για μια φορά ακόμα, ότι ή κινήσεις της ράβδου εξαρτάται άποκλειστικά από την έπιθυμία του ραβδοσκόπου.

Από έδω και πέρα το θέμα της ραβδοσκοπίας έρχεται στα χέρια των γιατρών. Δεν υπάρχει καμιά άμφιβολία, μάς τονίζουν οι γιατροί, ότι ή κίνηση της ράβδου και έκκρεμοϋ οφείλονται σε φυσιολογικές κινήσεις, όχι προσποητές, του χεριού του ραβδοσκόπου. Οι κινήσεις αυτές οφείλονται σε συστολή των μυώνων του άντιβραχίου. Τις περισσότερες φορές πρόκειται για μικρές άσυναίσθητες κινήσεις, που ο ίδιος ο ραβδοσκόπος δεν μπορεί να καταλάβει. Αιτίες ύπάρχουν πολλές. Όπως είναι εύκολο να καταλάβει κανείς, από το βάρος της βέργας ή έκκρεμοϋ και το σήκωμα του χεριού έπέρχεται μια κόπωση των μυώνων και όπως είναι γνωστό κάθε τέτοια κόπωση μεγαλώνει το φυσιολογικό τρεμούλιασμα, που τελικά μπορεί να προκαλέσει αίωρήσεις του έκκρεμοϋ.

Από έδω και πέρα το θέμα της ραβδοσκοπίας έρχεται στα χέρια των γιατρών. Δεν ύπάρχει καμιά άμφιβολία, μάς τονίζουν οι γιατροί, ότι ή κίνηση της ράβδου και έκκρεμοϋ οφείλονται σε φυσιολογικές κινήσεις, όχι προσποητές, του χε-

ριού του ραβδοσκόπου. Οι κινήσεις αυτές οφείλονται σε συστολή των μυώνων του άντιβραχίου. Τις περισσότερες φορές πρόκειται για μικρές άσυναίσθητες κινήσεις, που ο ίδιος ο ραβδοσκόπος δεν μπορεί να καταλάβει. Αιτίες ύπάρχουν πολλές. Όπως είναι εύκολο να καταλάβει κανείς, από το βάρος της βέργας ή έκκρεμοϋ και το σήκωμα του χεριού έπέρχεται μια κόπωση των μυώνων, και όπως είναι γνωστό κάθε τέτοια κόπωση μεγαλώνει το φυσιολογικό τρεμούλιασμα, που τελικά μπορεί να προκαλέσει αίωρήσεις του έκκρεμοϋ. Κατόπιν από άλλη αιτία έρχονται οι λεγόμενες άθόρητες κινήσεις. Πολλές φορές κάνουμε άνεπαίσθητες κινήσεις έπειδή σκεφθήκαμε άπλωσ κάτι π.χ. μερικοί άνατριχιάζουν όταν σκεφθούν ότι κάποιος γρατζουνάει μια πλάκα. Αν που- με σε κάποιον, ότι ο άνθρωπος που χαίρεται πριν λίγο είχε ψάρα αισθάνεται άμέσως μια φιγοόρα στο χέρι του. Μιλώντας κάποιος για ταβάνι πριτιού γυρίζει άσυναίσθητα το κεφάλι του προς τα πάνω. Γενικά όταν κανείς σκέφτεται κάτι, που συνδέεται με μια έντονη παράσταση το έκδηλώνει με μια άσυναίσθητη κίνηση. Άνάλογο μ' αυτά είναι το ότι τα μικρά παιδιά δείχνουν με το δάκτυλο, όταν μιλούν για κάποιον πρόσωπο. Έτσι και ο ραβδοσκόπος στις θέσεις που ξέρει ή ύποπτεύεται ότι ύπάρχει νερό κάνει μόνος του χωρίς να το καταλαβαίνει άνεπαίσθητες κινήσεις. Ζήτημα άνθυποβολής, όπως το «τραπεζάκι» κλπ. Αυτό το είχα πάθει και έγω ο ίδιος, όταν, όπως αναφέρα στην αρχή, το έκκρεμες στην αρχή έκινείτο στα χέρια μου χωρίς να προκαλώ, άπλωσ και μόνον έπειδ ή εν δόμυχα το έπιθυμούσα. Τώρα εξηγείται εύκολα γιατί στο έξωτερο το σώματεία των ραβδοσκόπων συνιστούν στα μέλη τους να μαθαίνουν γεωλογία. Να γιατί προπολεμικά ένας ραβδοσκόπος δικός μας, άπόστρατος άρχίατρος έρχόταν στο Πανεπιστήμιο για να ακούσει μαθήματα γεωλογίας. Σε τί χρειάζεται ένας ραβδοσκόπος την τεκτονική και στρωματογραφία, αφού μπορεί να άνακαλύψει ύπογεια νερά χάρη στην ευαισθησία του στη γήινη ακτινοβολία; Αυτό είναι άπλούστατο. Τη γεωλογία τη χρειάζεται ο ραβδοσκόπος για να μπορεί να βρει νερό. Γενικά μπορεί να πει κανείς ότι ο ραβδοσκόπος βρίσκει μονάχα αυτό που ξαίρει. Οι ραβδοσκόποι που βρίσκουν με το έκκρεμες την άρρώστεια του πελάτη είναι άπωσδήποτε γιατροί, άνεξάρτητα αν δεν το φανερώνουν. Έδω πρέπει να τονισθεί και ένα άλλο πράγμα. Όταν ο ραβδοσκόπος δεν ξαίρει που περίπου είναι το νερό όχι μόνον δεν θα βρει νερό, αλλά και το έκκρεμες και ή βέργα δεν θα κινήθουν στα

χέρια του. Και έτσι δεν θα μπορέσει να πείσει τον άπλοϊκό κοσμάκη ότι πράγματι κάτι βρήκε, αν δεν του δείξει τη μαντική του δύναμη.

Ο ραβδοσκοπός όπως αναφέρει ο Prokor την ώρα που εργάζεται κατέχεται από μια περίεργη ψυχολογία. "Όλες του οι σκέψεις είναι συγκεντρωμένες γύρω από το νερό. Από τη μια μεριά το μεράκι του επαγγέλματος και τα βλέμματα των θεατών και από την άλλη η άμοιβή του δημιουργούν πολλές φορές ψευδαισθήσεις. Με τον παραμικρό θόρυβο, που θα ακούσει, του φαίνεται, ότι βρήκε το νερό και το έκκριμα αρχίζει να κινείται. Παθαίνει δηλ. ότι συμβαίνει συνήθως σε κείνον που περιμένει κάποια επίσκεψη και με τον παραμικρό θόρυβο νομίζει ότι άκουσε κτύπημα στην πόρτα. Πολλές φορές τρέχει ν' ανοίξει έχοντας την ψευδαίσθηση, ότι το αναμενόμενο πρόσωπο έφθασε.

Μερικές φορές βλέπει κανείς ραβδοσκοπούς, που γυρίζουν εδώ και εκεί και πραγματικά κοιτάζουν για να βρουν νερό. Αυτό μπορεί να το παραλληλίσουμε με το έξης παράδειγμα. "Αν την ώρα που πάει κάποιος να κοιμηθεί το βράδυ ακούσει μια βρύση και στάξει και δεν ενδιαφερθεί μπορεί να αποκοιμηθεί άμέσως, αν όμως αρχίσει να σκέπτεται τη βρύση τότε αλλοιμονόν του, θα τον πάρουν τα ξημερώματα, όποτε θα πέσει αναίσθητος από την κούραση. Στο τέλος ο κουρασμένος ραβδοσκοπός νομίζει ότι βρήκε νερό, γιατί το έκκριμα αρχίζει να κινείται. Η σύρραση δημιουργεί αυταπάτες όπως και ο φόβος. Γυρίζοντας ένας άργα στο σπίτι του από ένα θεατρικό ή κινηματογραφικό έργο, όπου είδε φρικτά πράγματα αισθάνεται χωρίς να το θέλει φόβο στους σκοτεινούς δρόμους και έπιταχύνει το βήμα του. Και αυτό μπορεί να του μείνει για κάμποσο καιρό, να του έρχεται δηλ. στο μυαλό ή θεατρική παράσταση, όταν βρίσκεται μονάχος σε σκοτεινό δρόμο. Στο ραβδοσκοπό έχει κολλήσει ή μόνιμη ιδέα του νερού και όταν συναντήσει κάτι που του υπενθυμίζει νερό αισθάνεται ιδιαίτερη χαρά και όπως είναι γνωστό ή χαρά μπορεί να προκαλέσει απότομη κίνηση τ ω ν μ υ ω ν υ μ ε ά π ο τ έ λ ε σ μ α τ η ν κ ί ν η σ η τ η ς ρ ά β δ ο υ κ α ι έ κ κ ρ ε μ ο υ ς. "Όταν λοιπόν σε μια περιοχή υπάρχει μια συστάδα από θάμνους ή κάποιο μεμονωμένο δένδρο, άμέσως ο νους του ραβδοσκοπού πηγαίνει προς τα εκεί και όταν φθάσει αρχίζει να κινείται και το έκκριμα. "Αν μάλιστα συναντήσει φυτά όπως κισσός, ευπατόριον το κανάβινον, λύθρον το Ιστόφιλον κλπ. που όπως έχει ακούσει, βρίσκονται κοντά στα νερά τότε οι κινήσεις του έκκριματος θα είναι άσφαλως πιο έντονες, γιατί τότε ο ραβδοσκο-

πος βρίσκει παρηγοριά. Καμμιά φορά μια μονάχα σπία φωτιάς στο τζάκι δίνει την εντύπωση ότι το δωμάτιο είναι ζεστό.

Η ραβδοσκοπία υποχωρεί μπροστά στην επιστήμη

Από τα παραδείγματα που αναφέραμε πιο πάνω βγαίνει το συμπέρασμα, ότι σε όλες τις περιπτώσεις που οι ραβδοσκοποί εργάστηκαν κάτω από επιστημονικό έλεγχο δεν μπόρεσαν να αποδώσουν τίποτα από αυτά που είχαν υποσχεθεί. Πουθενά δεν κατάφεραν να βρουν υπόγεια νερά ή μεταλλεύματα όπως φορές είχαν μαζί τους επιστήμονες. Αυτά λοιπόν που αναφέρονται στις έφημερίδες και τα βιβλία σαν έπιτυχίες των ραβδοσκοπών δεν είναι τίποτα άλλο από συνηθισμένες διαφημίσεις για να τραβήξουν πιο εύκολα το κόσμο. Διαβάζοντας κανείς τις διαφημίσεις που κάνουν στο έξωτερικό οι έφημερίδες και διάφορα περιοδικά για τις μαγικές ράβδους και έκκριμα που πρέπει να χρησιμοποιούν οι ραβδοσκοποί, θυμάται τις ρεκλάμες, για όδοντόκρεμες, πουδρες κλπ. Το 1936 κυκλοφορούσαν στην Ευρώπη όπως αναφέρει ο Serres (La vérité sur la radiesthésie, Paris 1947) 3000 μοντέλα έκκριμων, που διέφεραν μεταξύ τους τόσο στα υλικά (ξύλο, γυαλί, καουτσούκ, κεραμίδι, διάφορες πλαστικές ύλες ή κράματα με μυστική σύνθεση) όσο και στο σχήμα(σφαίρα, κώνος, πυραμίδα, κύλινδρος κτλ.). Πολλά από αυτά είχαν, σύμφωνα με την διαφήμιση, την Ικανότητα να ανακαλύπτουν ώριμο μέταλλο, άλλα να έπηρεάζονται από το γήινο μαγνητισμό και ήλεκτρισμό άλλα και από την ραδιενέργεια. Από τους 3000 έφευρέτες οι 250 δεν είχαν τελειώσει γυμνάσιο και τις γνώσεις του για τον ήλεκτρισμό, μαγνητισμό κλπ. είχαν πάρει από εβδομαδιαία λαϊκά περιοδικά. Αυτό το πράγμα τονίζει ο Serres καταλήγει στο βάρος της ραβδοσκοπίας και θα πρέπει να ξεκαθαρίσει ή ήρα από το σιτάρι.

Για να περισώσουν το κύρος της ραβδοσκοπίας προσπάθησαν μερικοί ραβδοσκοποί να δικαιολογήσουν τις άποτυχίες των άλλων αποδίδοντας αυτές είτε στην άνικανότητα μερικών άτόμων που παρίσταναν το ραβδοσκοπό χωρίς να είναι πραγματικά, είτε στο ότι δεν χρησιμοποιήσαν κατάλληλα έκκριμα και ράβδους. Το έκκριμα και ή ράβδος θα πρέπει να είναι ουδέτερα, π. χ. από ξύλο για να μην επηρεάζονται από το μαγνητισμό και ήλεκτρισμό της γης ούτε από τον ήλεκτρισμό της άτμοσφαιρας. Θα πρέπει ακόμα να είναι μαύρα για να μην επηρεάζονται περισσότερο από τη μια ή άλλη ακτινοβολία. Το έκκριμα να είναι απαραίτητα

συμμετρικό ώστε να παρουσιάζει την ίδια αδράνεια προς όλες τις κατευθύνσεις. Δεν θα πρέπει λοιπόν να χρησιμοποιούνται για έκκριμα ρολόγια της τσέπης με αλυσίδα. Κοντά σ' αυτά συνιστά παντός μετριοπάθεια, γιατί τη μεγαλύτερη ζημιά στη ραβδοσκοπία κάνουν οι ένθουσιώδεις τύποι, που κρατώντας ένα έκκριμα στο χέρι νομίζουν, ότι είναι σε θέση να βρίσκουν τα πάντα, μέχρι τη σκέψη του διπλανού ή τα μέλλοντα να συμβούν συγχρόνως έτσι την ραβδοσκοπία με τον πνευματισμό. Σε τί όμως θα βοηθήσουν όλα αυτά όταν ή ραβδοσκοπία δεν στηρίζεται σε επιστημονικές βάσεις; Οι κινήσεις του έκκριματος και της ράβδου δεν οφείλονται ούτε σε φαινόμενα ήλεκτρομαγνητικής φύσεως που εξαρτώνται από το σχήμα και θέση του έκκριματος στα άκρα των δακτύλων, όπως υποστηρίζουν μερικοί, ούτε σε νευρομυϊκές αντιδράσεις, που γίνονται αισθητές μόνον με την βοήθεια του έκκριματος και της μαγικής ράβδου. Οι κινήσεις αυτές οφείλονται όπως είδαμε πριν πάνω, σε ψυχολογικούς λόγους.

Στην προσπάθειά τους οι ραβδοσκοποί να περισώσουν έστω και κάτι από την παλιά αίγλη της ραβδοσκοπίας θυσιάζουν ένα μέρος από τους συναδέλφους των, λέγοντας ότι δεν μπορούν όλοι όσοι κάνουν τον ραβδοσκοπό να ανακαλύπτουν υπόγεια νερά και μεταλλεύματα, αλλά μονάχα οι πραγματικοί (!). Μόνον αυτοί επηρεάζονται από τις μεταβολές της βαρύτητας, του γήινο μαγνητισμού ή ήλεκτρισμού και μόνον αυτοί όπως Ισχυρίζονται είναι σε θέση να ξεχωρίσουν τις διάφορες ακτινοβολίες, όπως και το σχήμα ή μορφή του σώματος που έκπέμπει την ακτινοβολία αυτή. Παράλληλα αντικατέστησαν τον όρο ραβδοσκοπία με την λέξη ραδιαισθησία, που υπόσχεται πολύ περισσότερο. Στην ουσία ή ραδιαισθησία διαφέρει από τη ραβδοσκοπία μόνον κατά το όνομα. Αυτό όμως το καινούργιο όνομα ήταν αρκετό να σηκώσει στα μάτια του κόσμου τους ραβδοσκοπούς. Από την μια μεριά κρύβει την κακή φήμη της ραβδοσκοπίας, στην όποια δεν έχει πια έμπιστοσύνη ο κόσμος και από την άλλη δίνει νέες ελπίδες σε πολλούς, σαν καινούργιο κατασκευάσμα, που τρέχουν να δοκιμάσουν και έδω την τύχη τους. Ακούγοντας ο κοσμάκης τηλεραδιαισθησία, ότι μπορεί δηλ. οι νέοι σωτήρες να βλέπουν τί βρίσκεται και τί γίνεται πολύ μακριά, νομίζει ότι πρόκειται για πραγματική τηλεόραση. Έτσι πιστεύουν ότι οι ραδιαισθησιολόγοι μπορούν να βλέπουν μακριά και κάτω από την επιφάνεια της γης, που είναι υπόγεια νερά, μεταλλεύματα και πολλά άλλα πράγματα που άμεσα τους ενδιαφέρουν. Μη νομίζετε, γράφει ο Serres

ότι πρόκειται για φανταστικά πράγματα ούτε επιτρέπεται σε πραγματικούς επιστήμονες να καταδικάζουν εκ των προτέρων κάτι που ή επιστήμη δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει. Η ειρωνεία, κοροϊδία, ακόμα και αυτή ή άδιαφορία δεν έξυπρήτησαν ποτέ την αλήθεια. Θα δείτε, λέγει πιο κάτω ότι ή ραδιαισθησία θα προσφέρει μια μέρα πολύτιμες υπηρεσίες στην ανθρωπότητα. Με την άνευρεση υπόγειων νερών θα καταστήσει όλες τις έρήμους εύφορα μέρη και με την ανακάλυψη υπόγειου πλούτου, που παραμένει κρυμμένος στα έγκατα της γης θα κάνει πλούσιες τις χώρες που θα χρησιμοποιήσουν τη ραδιαισθησία. Ακόμα και την άμυνα της χώρας θα εξασφαλίσουν ανακαλύπτοντες κρυμμένες έχθρικές δυνάμεις ή καμουφλαρισμένα πολεμικά κατασκευάσματα!

Τόσο ώραία και γιομάτα ελπίδες λόγια βγαλμένα από στόμα επιστήμονα δεν ήταν δυνατόν να μη γίνουν πιστευτά από τον πολύ κόσμο και να μην παρασύρουν ή τουλάχιστον να μην κλονίσουν αρκετούς επιστήμονες. "Αλλωστε είναι πολύ φυσικό οι επιστήμονες που δεν είναι ειδικοί σε κάποιο πράγμα να μη μπορούν να φέρουν σχετικές αντιρήσεις. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα που οι ειδικοί επιστήμονες (ιδίως γεωλόγοι και γεωφυσικοί) είναι ελάχιστοι αυτά τα πράγματα πίνουν πολύ εύκολα και θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσπάθεια στο να γίνουν αντιληπτά τα θέματα αυτά από πολύ κόσμο. Δεν αρνείται κανείς σήμερα, ότι πολλά πράγματα παραμένουν ακόμα ανεξηγήτα ούτε ότι οι γεωλογικές γενικά επιστήμες παρουσιάζουν αρκετές αδυναμίες. Αυτό όμως δεν σημαίνει, ότι θα πρέπει να πιστέψουμε τα όσα διαλαλεί κάθε επίτηδες ή στιγμή μάλιστα που διατείνεται ότι μπορεί να ανακαλύψει όλα τα πράγματα με την βοήθεια ενός σπάγγου μονάχα, στο άκρο του οποίου έχει δέσει ένα βαρίδι. Πώς μπορεί να πιστέψει κανείς ότι το έκκριμα κλοντας 4 στροφές τη μια φορά και ξανά 4 την άλλη βρήκε σίδηρο ή στις δέκα στροφές χρυσό; Αυτό μοιάζει με τις χαρτορίχτες που λέν' ότι το χαρτί 4 σημαίνει σπήι και το 10 χρήματα. Γιατί να πιστεύσει κανείς τους ραβδοσκοπούς που ισχυρίζονται ότι κάθε σώμα έξασκει διαφορετική επίδραση στον οργανισμό του, που τον κάνει έτσι Ικανόν να το ξεχωρίζει όπου και να βρίσκεται, και, να μην πιστέψει τον επιστήμονα που το αποδεικνύει ότι πολλά σώματα στη φύση έχουν διαφορετικές ιδιότητες (μαγνητικές, ήλεκτρικές, ελαστικές, βαρύτητας κλπ.) που μπορούν χάρη σε γνωστά ευαίσθητα όργανα να γίνουν αντιληπτά και στην περίπτωση ακόμα που τα σώματα αυτά βρίσκονται κάτω από την επιφάνεια της γης;

*Από καιρό κυκλοφορούν στο εμπόριο διάφορα δήθεν γεωφυσικά όργανα, κατά κύριον λόγο ήχητικά και μαγνητικά, σαν κατάλληλα για την άνευρεση υπόγειων υδάτων. Όλα τα όργανα αυτά είναι εφευρέσεις και έπινοήσεις των ραβδοσκοπών πράγμα που καταλαβαίνει κανείς εύκολα από την περιγραφή και διαφήμισή τους. Τα περισσότερα απ' αυτά όπως το όργανο των Mansfield, του H. Mayer, του άββα Fostin κλπ. είναι έφοδιασμένα με μιά μαγνητική βελόνη, που όπως ισχυρίζονται έχει την ιδιότητα να έπηρεάζεται από κυκλοφορούντα υπόγεια νερά. Άκριβως αυτό το πράγμα προδίδει την προέλευση των οργάνων αυτών από ραβδοσκοπούς. Αυτοί μόνον για τρεχούμενα νερά μιλούν, για φλέβες νερού ή υπόγεια ποτάμια. Τρεχούμενα όμως νερά κάτω από το υπέδαφος παρουσιάζονται μόνο σε άσβεστολιθικά πετρώματα ή στα ρήγματα άλλων πετρωμάτων. Επίσης στις ρεματιές κάτω από άμμοχάλικο ή όγκολίθους. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το νερό είναι μέσα στους πόρους των υδροπερατών πετρωμάτων όπου άποτελεί μεγάλους έκτεταμένους υδροφόρους όρίζοντες. Έτσι και αν άκόμη τα προαναφερθέντα όργανα είχαν την ικανότητα να πιάσουν υπόγειες φλέβες νερού, όλες τις άλλες φορές θα είχαν άποτυχία.

Στην αναζήτηση υπόγειων υδάτων μπορούν να μας βοηθήσουν τα γεωφυσικά όργανα της ηλεκτρικής αντίστασης. Όπως θα δούμε άμέσως τα όργανα αυτά διαφέρουν όχι μόνον από τα προηγούμενα ως προς το είδος και την λειτουργία, αλλά και διακρίνονται απ' αυτά σε γενικές γραμμές από την έρμηνεία των μετρήσεων. Αυτά μετρούν την ηλεκτρική αντίσταση του υπεδάφους, και δίνουν στοιχεία για το μέγεθος αυτής σε διάφορα βάθη. Από την μελέτη των στοιχείων αυτών οι γεωφυσικοί και γεωλόγοι θα βγάλουν συμπεράσματα για την ύπαρξη υπόγειου υδροφόρου όρίζοντος. Πρόκειται δηλ. για σύστημα μετρήσεων βάσει μιάς άρισμένης μεθόδου, της οποίας η βασική άρχη είναι η έξης :

Διαβιβάζουμε ηλεκτρικό ρεύμα στο έδαφος από μιά μπαταρία με δύο ηλεκτρόδια, την ένταση του οποίου μας δίνει ένα άμπερόμετρο. Με ένα βολτόμετρο μετράμε την τάση του ρεύματος μεταξύ δύο σημείων του εδάφους, που βρίσκονται μεταξύ των δύο ηλεκτροδίων. Μετατοπίζουμε κατόπιν τα δύο ηλεκτρόδια προς τα έξω, ώστε το ηλεκτρικό ρεύμα να περνάει από μεγαλύτερο κομμάτι γης και μετράμε την τάση αυτού σε δύο ενδιάμεσα σημεία. Όσο μακρύτερα όμως βρίσκεται το ένα ηλεκτρόδιο από το άλλο τόσο βαθύτερα μπορεί να περάσει το ηλεκτρικό ρεύ-

μα μέσα στη γη. Κατ' αυτόν το τρόπο μπορούμε να βρίσκουμε την ηλεκτρική αντίσταση του υπεδάφους σε διάφορα βάθη έφόσον θα παίρνομε από τις μετρήσεις την ένταση και τάση (διαφορά δυναμικού) του ρεύματος. Η πείρα έδειξε ότι σε κάθε μέτρηση θα έχομε την ηλεκτρική αντίσταση σε βάθος που αντιστοιχεί περίπου στο ένα τρίτο της άποστάσεως των δύο ηλεκτροδίων. Όπως είναι γνωστό, η ηλεκτρική αντίσταση του εδάφους και γενικά των πετρωμάτων μικραίνει όσο αυξάνει η ύγρασία. Αν λοιπόν σε μιά άρισμένη θέση έλαττωθεί σημαντικά η ηλεκτρική αντίσταση, αυτό θα είναι ένδειξη ότι βρίσκόμαστε σε υδροφόρο όρίζοντα ή σε μετάλλευμα που έχει μικρή ηλεκτρική αντίσταση. Προχωρώντας πιο κάτω μπορούμε να προσδιορίσουμε όχι μόνον το βάθος αλλά και το πάχος του υδροφόρου όρίζοντα ή μεταλλεύματος. Ένας άλλος τρόπος έρευνας είναι να βρούμε όλα τα σημεία της περιοχής που έχουν το ίδιο δυναμικό και να χαράξομε τις ίσοδυναμικές γραμμές. Όπου οι γραμμές αυτές παρουσιάζουν άποτομες μεταβολές εκεί θα βρίσκεται το σώμα με διαφορετική ηλεκτρική άγωγιμότητα από τα γειτονικά και θα πρέπει να προσεχθούν από υδρογεωλογική ή ακόμα και κοιτασματολογική άποψη.

Έπειδή τα συμπεράσματα της γεωηλεκτρικής αυτής έρευνας δεν είναι μονόσημα, στην προκειμένη περίπτωση διπλόσημα (νερό ή μεταλλεύματα) θα κοιτάξομε ποιά από τα δύο δικαιολογεί η γεωλογική σύσταση και κατασκευή της περιοχής. Με τη γεωηλεκτρική μέθοδο μπορούμε να άνακαλύψομε γεωλογικές μεταπτώσεις. Τέτοιες έπαφες έτερογενών πετρωμάτων γίνονται πολλές φορές αίτια συγκεντρώσεως και νερού και σχηματισμού υδροφόρου όρίζοντα. Η γερμανική έταιρεία πετρελαίων ξόδευε με τους ραβδοσκοπούς συνέχεια εκατομμύρια μάρκα χωρίς να μπορεί να αυξήσει την παραγωγή της. Μόνον όταν έξφυγε από αυτός και ζήτησε τη βοήθεια των γεωφυσικών και γεωλόγων κατάφερε να έχει τις γνωστές τεράστιες έπιτυχίες.

Σε πολλές περιπτώσεις όχι μόνον για το άνοιγμα ενός μεμονωμένου πηγαδιού, αλλά για την ύδρευση χωριών ή και πόλεων ακόμα μπορεί να βοηθήσει ο γεωλόγος χωρίς τη γεωφυσική. Όπως είναι γνωστό η ύπαρξη νερού στο υπέδαφος μιάς περιοχής έξαρτάται κυρίως από τη γεωλογική της σύσταση και ειδικότερα από το είδος και τη θέση των πετρωμάτων του υπεδάφους μεταξύ τους. Απ' αυτά θα έξαρτηθεί κατά πόσον το νερό που πέφτει στη γη σαν βροχή είναι δυνατό να συγκρατηθεί ή συγκεντρωθεί σε ώ-

ρισμένες θέσεις κάτω από το έδαφος. Η μελέτη λοιπόν του γεωλόγου συνίσταται στο να έπισημάνει βάσει των γεωλογικών (πετρολογικών, στρωματογραφικών και τεκτονικών) στοιχείων της περιοχής τις ευνοϊκές θέσεις συγκεντρώσεως υπογείου νερού. Παράλληλα με τη γεωλογία θα λάβει υπ' όψη του και τη μορφολογία της περιοχής, όπως επίσης κάθε γνωστό μετεωρολογικό στοιχείο που άφορα την έξεταζόμενη περιοχή και γειτονική της ακόμα. Με βάση όλα αυτά ο γεωλόγος θα μπορέσει να άποφανθεί για τις δυνατότητες ύπάρξεως νερού στο α ή β μέρος και να καθορίσει τις θέσεις για πηγάδια ή γεωτρήσεις.

Συμπέρασμα

Απ' όσα είπαμε πιο πάνω άποδεικνύεται περίτρανα, ότι οι ραβδοσκοποί δεν είναι σε θέση να βρουν ούτε υπόγεια νερά ούτε μεταλλεύματα. Σε καμμία περίπτωση απ' όσες οι ραβδοσκοποί έργαστηκαν κάτω από έπιστημονικό έλεγχο δεν μπόρεσαν να άποδώσουν. Οι έπιτυχίες που άναφέρονται στο έξωτερικό όφείλονται σε ραβδοσκοπούς μηχανικούς ή γεωλόγους ή ακόμα γραμματισμένους με γεωλογικές γνώσεις. Από την άποψη αυτή οι Έλληνες ραβδοσκοποί, που δεν έχουν καμμία γεωλογική μόρφωση είναι πιο επικίνδυνοι από τους ξένους και χρειάζεται όχι προσοχή, αλλά να τους άποφεύγει κανείς. Αν στις τόσες φορές πετύχουν και

μιά, αυτό είναι ζήτημα τύχης και δεν πρέπει να μας παρασύρει.

Άλλά και από γενικότερη πλευρά που έξετάσθηκε το θέμα της ραβδοσκοπίας άποδείχθηκε ότι δεν έχει έπιστημονικές βάσεις. Όλες οι θεωρίες που κατά καιρούς προτάχθηκαν για να έξηγηθούν τα φαινόμενα της ραβδοσκοπίας, έπεσαν ή μιά μετά την άλλη χωρίς να μπορέσουν να θεμελιώσουν έστω και το ποραμικό. Και ήταν φυσικό να γίνει αυτό, γιατί όλες ξεκινούσαν από έσφαλμένη βάση. Αυτό που είναι φυσιολογικό το θεωρούσαν ύπερφυσικό. Σήμερα ξαίρουμε, ότι ούτε τα υπόγεια νερά έπιδρούν ιδιαίτερα σε μερικούς ανθρώπινους οργανισμούς, ούτε οι άνθρωποι αυτοί έχουν ξεχωριστές ικανότητες με τις όποιες δεν μπορούν να παραβληθούν τα ευαίσθητα όργανα της φυσικής. Όλα αυτά τα ξεδούλωνε η έπιστήμη, όπως με το καιρό θα ξεδιαλύνει ότι άλλο μένει άκόμα άνεξήγητο στα μάτια του κόσμου. Και αυτό θα γίνει πιο γρήγορα αν οι έπιστήμονες άποκτήσουν την έμπιστοσύνη του λαού, τους έκτιμήσει και αγαπήσει δηλ. όταν ο Έλληνας άγρότης μορφωθεί άρκετά, ώστε να ξεφύγει από τις προλήψεις και παλιές αντίληψεις που τον κρατούν δεμένο στον πρωτόγονο άνθρωπο έμποδίζοντάς του να έπωφεληθεί από όλες τις δυνατότητες, που προσφέρει η σύγχρονη έπιστήμη για τη βελτίωση και πάρα πέρα άνοδο του έλικού και πνευματικού έπιπέδου του.

Ειδοποιήσατέ μας έγκαίρως για την άλλαγή της Διευθύνσεώς σας για να μη χάνονται τα τεύχη μας.

Μόλις Έκκυκλοφορήσεν

ΟΙ ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΑΣ (ΟΙ ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ)

Υπό ΜΙΧ. ΣΤΥΔΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, Κτηνιάτρου

Το βιβλίο αυτό είναι άπαραίτητος σύμβουλος, βοηθός και οδηγός για τους Γεωπόνους, Φοιτητές Γεωπονικής και της Κτηνιατρικής Σχολής και τους προοδευτικούς γεωργοκτηνοτρόφους.

Τιμή Δρχ. 100.—

*Έκδότης: Δ. ΜΑΡΓΕΛΗΣ
Μενάνδρου 13—(Τυπογρ. «ΗΡΑΚΛΗΣ»)*

Πρέπει να αναπτύξωμε τήν ιχθυοτροφίαν τῶν ποταμῶν μας

Τοῦ κ. Ν. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ, Γεωπόνου

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν προσπάθειαν τοῦ Κράτους ἐντατικῆς ἐκμετάλλευσεως τοῦ ὑδατικοῦ πλοῦτου τῶν ποταμῶν τῆς χώρας μας δι' ἠλεκτροπαραγωγὴν καὶ ἀρδεύσεις, δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφορήσωμεν καὶ διὰ τὸν ιχθυολογικὸν πλοῦτον τῶν ὑδάτων τούτων.

Τὰ ψάρια ποῦ ζοῦν στοὺς ποταμοὺς δύνανται ἐπιστημονικῶς πολλαπλασιαζόμενα, νὰ συμβάλουν τὰ μέγιστα εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτῶν μας.

Εἰς πολλοὺς ποταμοὺς τῆς χώρας μας Λοῦρον, Δάδωνα, Κηφισὸν, Ἀλφειὸν κ.λ.π. ζοῦν πέστορφες ἐξαιρετικῆς ποιότητος, τὰς ὁποίας ἀλιεῦν οἱ παραποτάμιοι κάτοικοι, δηλητηριάζοντες τὰ νερά με φλῶμο. Τὸ πρωτόγονο τοῦτο μέσον, ὄχι μόνον ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν ψαριῶν, ἀλλὰ καταστρέφει συγχρόνως τὸν γόνον των, πρὸς μεγίστην ζημίαν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ των.

Οὕτω ὁ ἄνθρωπος καθίσταται, ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ ἐμπλουτισμοῦ εἰς τὰ ψάρια τῶν ρεόντων ὑδάτων μας. Ἐπὶ πλέον, ὡς γνωστὸν, τὰ ἴδια τὰ ψάρια εἶναι πολλακίς ἀχόρταγα διὰ τὰ ἐκαστοτε γεννόμενα αὐτὰ των ὡς καὶ διὰ τὰ ἐλάχιστα ἰχθυῖδια τὰ ὁποῖα τυχόν θὰ προλάβουν νὰ ἐκκολαφθοῦν καὶ καταστρέφουν οὕτω τὸν ζωικὸν πληθυσμὸν τῶν ποταμῶν. Ἐρχεται κατόπιν καὶ ὁ ἄνθρωπος με τὸν φλῶμον καὶ συμπληρώνει τὴν καταστροφὴν.

Ἀπὸ τοῦ 1758 προσετάθησαν ἄνθρωποι νὰ εὑρουν πρακτικὸν τρόπον ἐμπλουτισμοῦ τῶν ποταμῶν εἰς τὰ ψάρια, λόγω τῆς σεβρᾶς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ των ἐνεκα δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν, τῆς ἀναπτυχθείσης ποταμοπλοίας καὶ τῶν δηλητηριωδῶν ἀπορρομάτων τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐξ αἰτίας πολλὰκις αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλιεῦντος δι' ἀπαγορευμένων μέσων.

Πρῶτος ὁ ὑπολοχαγὸς τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ Ζάκοβυ ἐπιχείρησε νὰ γονιμοποιῇ καὶ νὰ ἐκκολάπη τὰ αὐτὰ τῶν ψαριῶν καὶ νὰ διατρέφῃ τὰ ἐξ αὐτῶν προερχόμενα ἰχθύδια εἰς καταλλήλους δεξαμενάς ὑδάτος προφυλαγμένα ἀπὸ κάθε κίνδυνον. Οὕτω ἐγεννήθη τὸ πρῶτον ἡ τεχνητὴ ἰχθυοτροφία, τὴν ὁποίαν ἐμμνήθησαν πολλοὶ ἄλλοι διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς πέστορφας καὶ τοῦ κυπρίνου (σαζάνι), κατὰ τὸ ἔτος μάλιστα 1837 ἐγκατεστάθη εἰς DETMOLD τῆς Γερμανίας ἴδρυμα τεχνητῆς ἰχθυοτροφίας, ἀλλ' ὅλες οἱ μέχρι τότε προσπάθειες ἦσαν μᾶλλον ἐρασιτεχνικῆς, χωρὶς κανένα πρακτικὸν

ἀποτέλεσμα διὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν ρεόντων ὑδάτων.

Μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1848 ἐπέσυραν τὴν προσοχὴν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας αἱ ἑρσασίαι δύο ψαράδων τῆς περιφέρειᾶς τῶν Βοσγίων, τοῦ REMY καὶ τοῦ DEHIN.

Ἀπὸ τὸ 1842 ὁ REMY, πτωχὸς ψαράς, ἀγρόματος, εἶχε γονιμοποιήσει αὐτὰ πέστορφας καὶ ἐπέτυχεν νὰ ἀναπτύξῃ τὸν ἐκκολαφθέντα γόνον, με τὴν βοήθειαν δὲ τοῦ DEHIN κατώρθωσε νὰ ἀναπτύξῃ εἰς μίαν μικρὰν λιμνὴν ἑκατομμύρια πεστορφῶν, ἡλικίας ἐνὸς ἕως τριῶν ἐτῶν. Εἶχεν, τρόπον τινά, ἐφευρεῖ ἐκ νέου τὴν πρὸ ἐνενηκονταετίας ἰδίαν μέθοδον τοῦ Αὐστριακοῦ ΖΑΚΟΒΥ καὶ ἐπέτυχε πρῶτος αὐτὸς νὰ ἀποκτήσῃ μεγάλα κέρδη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς.

Πολλοὶ τότε ἐπιστήμονες ἐνδιαφέρθησαν διὰ τὸ ἐπωφελὲς ἀποτέλεσμα τῆς μεθόδου ταύτης τοῦ REMY, ἰδιαιτέρως δὲ ὁ COSTE, καθηγητῆς εἰς Γαλλικὸν Κολλέγιον ἐγκατέστησεν ἐργαστήριον γονιμοποιήσεως αὐτῶν ἰχθύων καὶ βραδύτερον ἐπέτυχεν τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς ἀπεραντοῦ σταθμοῦ ἰχθυοτροφίας καὶ διένεμεν δωρεὰν αὐτὰ γονιμοποιημένα καὶ ἰχθυῖδια ἀνεπτυγμένα. Ἰδρῦθησαν ἔκτοτε πολλὰ ἰδιωτικὰ παραποτάμια ἰχθυοτροφεία εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ὀλλανδίαν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας.

Ἡ τεχνητὴ ἰχθυοτροφία παρουσίασε ἔκτοτε πραγματικὰς προόδους καὶ μάλιστα καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1870 ὑπέστη εἰς τὴν Γαλλίαν ἀληθὴ ἀναγέννησιν. Τὴν νέαν αὐτὴν μέθοδον τῆς παραγωγῆς ἰχθύων διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐδίδαξαν εἰς τὰς Γεωπονικὰς σχολὰς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πάντων ἐστράφη κατὰ τρόπον ὀριστικὸν καὶ πραγματικὸν πρὸς τὴν νέαν αὐτὴν μέθοδον τῆς ταχείας αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ψαριῶν εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λιμνάς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν.

Πρὸς τὴν τεχνητὴν ταύτην ἰχθυοτροφίαν τῶν γλυκέων ὑδάτων τῆς χώρας μας πρέπει νὰ στραφῇ περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους. Ἡ ἰχθυοτροφία εἰς δεξαμενάς κτημάτων παραποταμίον, δύναται νὰ καταστῇ πηγὴ πλοῦτος διὰ τὸν καλλιεργητὴν. Χάρης εἰς αὐτὴν ἡ ἐνδοχώρα μας θὰ ἀποκτήσῃ ἄρθρον καὶ θρηπτικὴν τροφήν, πλουσίαν εἰς λευκάματα. Ὁ γεωργὸς με τὴν βοήθειαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης θὰ κατασκευάσῃ καταλλήλους δεξαμενάς ὀλιγοδαπάνους εἰς τὸ κτήμα του καὶ θὰ δύναται

Ἐκλαίκευση Ζωοτεχνικῶν Θεμάτων

Τὶ μέσα χρησιμοποιεῖ ἡ ἐπιστήμη γιὰ νὰ αὐξάνῃ τὴν παραγωγὴ τῶν ζώων μας

Τοῦ κ. ΘΕΟΦΑΝΗ ΜΑΝΙΑ, Κτηνιάτρου

Γιὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγικότητα τῶν ζώων μας, ἡ ἐπιστήμη ἐχρησιμοποίησε μέχρι σήμερα τρεῖς ὁμάδες παραγόντων, δηλαδή, παράγοντες ποῦ ἀφοροῦν τὴν γάτσα καὶ ποῦ λέγονται ἐπιστημονικῶς γενετικοί· παράγοντες διατροφῆς, δηλαδή, οἱ ἔχει σχέση με τὴν τροφή καὶ τὸ τάξιμα καὶ

τέλος, παράγοντες ἐξασκήσεως τῶν διαφορῶν λειτουργειῶν. Οἱ πρῶτοι παράγοντες τῆς γενετικῆς, ποῦ καλύτεροῦν τὴν γάτσα ἀποτελοῦν καθαρῶς ἐπιστημονικῆ ἐργασία ποῦ δὲν εἶναι τοῦ καθηνοῦ δουλειὰ νὰ τὴν κἀνῃ, γιατί εἶναι δύ-

νὰ ἐκτρέφῃ ἑκατομμύρια πέστορφας καὶ κυπρίνους ἀντὶ νὰ φλομώνῃ τὰ νερά τῶν ποταμῶν γιὰ νὰ πιᾶσῃ λίγα ψάρια πρὸς κορεσμὸν τῆς πείνας τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του.

Ὅπως κατέστημεν ἤδη ὄχι μόνον αὐτάρκεις ἀλλὰ καὶ ἐξαγωγεῖς μεγάλων ποσοτήτων ἄλατος πρόκειται δὲ νὰ πενταπλασιασθῇ ἡ παραγωγὴ μας εἰς τὸ ἄλατι διὰ τῆς κατασκευασζομένης νέας μεγάλης ἀλυκῆς εἰς Μεσολόγγιον, ὅπως ἐπίσης ἀπὸ εἰσαγωγεῖς ὀρυζῆς καὶ βᾶμβακος κατέστημεν ἐξαγωγεῖς. Οὕτω, ἐάν οἱ ἀρμόδιοι πιστεύσουν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ ἰχθυοτροφία τῶν ποταμῶν μας, τότε ἐπιζήσομε ὅτι θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ παρ' ἡμῖν σοβαρὰ πρόδοος αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ἀρθῶν λευκοματωδῶν τροφῶν διὰ τὸν ὑποσιτιζόμενον λαὸν τῆς πατρίδας μας, χωρὶς μεγάλα ζωικά κεφάλαια, πολυδαπάνους ἐγκαταστάσεις καὶ κτηνοτροφὰς εἰσαγομένας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Φρονοῦμεν ὅτι διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου δὲν ἀπαιτοῦνται πολλὰ πράγματα, μόνον καλὴ θέλησις ἰδίως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διότι ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔχει προβῆ εἰς προκαταρκτικὰ ἔργα, παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Λοῦρου ποταμοῦ τεχνητῆς γονιμοποιήσεως καὶ ἀναπτύξεως ἰχθυῶν πέστορφας καὶ κυπρίνου πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῶν λιμνῶν Ἠλείου καὶ Μακεδονίας.

Ἀλλὰ δὲν ὀρκεῖ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἰχθυοτροφίας μόνον τῶν λιμνῶν μας, ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ἡ ἰχθυοτροφία τῶν ποταμῶν μας διὰ τῆς κατασκευῆς πολλῶν δεξαμενῶν εἰς τὰ παραποτάμια κτήματα. Πρέπει νὰ ἀναπτύξωμεν ἕνα εἶδος ἀγροικῆς ἰχθυοτροφίας.

Πρὸς τοῦτο τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἐνισχύ-

σῃ διὰ τῶν ἀπαραιτήτων οἰκονομικῶν μέσων τὸ ἐκκολαπτήριον τοῦ Λοῦρου ἵνα ἀνταποκριθῇ πλήρως πρὸς τὸν προορισμὸν του, ἡ δὲ Ἀγροτικὴ Τραπέζα νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν διὰ τῆς χορηγήσεως μακροπροθέσμων δανείων διὰ τὴν κατασκευὴν παραποταμίον δεξαμενῶν καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν ἰχθυῶν ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ἐκκολαπτηρίου τοῦ Λοῦρου.

Πρέπει ἐπίσης νὰ αὐξηθῇ τὸ τεχνικὸν προσωπικόν, εἴτε διὰ τῆς ἀποστολῆς Γεωπόνων εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν, διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως καὶ τῶν μεθόδων ἀναπτύξεως τῶν ἰχθυῶν, εἴτε διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μαθήματος τῆς ἰχθυοτροφίας τῶν γλυκέων ὑδάτων εἰς τὰς ΑΝΩΤΑΤΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Φρονοῦμεν ἐπίσης ὅτι μετὰ πάρεδον ὀλιγοῦ χρόνου ἀπὸ τὰς πρώτας ἐγκαταστάσεις καὶ παρ' ἡμῖν παραποταμίον ἰχθυοτροφείον, ἡ ζήτησις τεχνικῶν ἰχθυολόγων θὰ εἶναι τοιαύτη ὅστε πολὺ ταχέως αἱ Γεωργ. Ἐφαρμογαὶ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας νὰ περιλάβουν εἰς τὰ γεωργικὰ προγράμματα των καὶ τὴν ἐγκατάστασιν δεξαμενῶν ἰχθυοτροφίας οἱ γεωπόνοι θὰ στολοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς μετεκπαίδευσιν, διὰ τὴν στελέχωσιν τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐπωφελεστέραν ἀξιοποίησιν τοῦ ὑδατικοῦ πλοῦτου τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν των.

Ἡ ἀνάπτυξις καὶ παρ' ἡμῖν τῆς τεχνητῆς ἰχθυοτροφίας τῶν ποταμῶν μας, θὰ δημιουργήσῃ εὐρύτατον στάδιον δράσεως διὰ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν μας, ἀγωνίωσαν σήμερον ἐκ τοῦ κορεσμοῦ ὄλων τῶν ἐπαγγελμάτων, τὸ δὲ παραποτάμια ἰχθυοτροφεία θὰ καθηλώσουν μέγαν ἀριθμὸν ἀγροτῶν εἰς τὰ παραποτάμια χωριά των, ἀναστελλομένης ἐν μέρει τῆς ἀστυφιλίας ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκῶν προσοδοφόρων ἐργασιῶν εἰς τὴν ὑπαίθρον.

σκολη και θέλει μόρφωσι, σύστημα και πολλά χρόνια.

Οι επιστήμονες, που ασχολούνται μ' αυτό, εφαρμόζουν τους Νόμους της κληρονομικότητας. Κρατούν γιαυτό βιβλία στα όποια γράφουν τα προιερήματα και τα ελαττώματα των ζώων.

Μετά ξεδιαλέγουν τα καλά ζώα από τα σκάρτα και ξευγαρώνουν μεταξύ τους, πολλές φορές χρησιμοποιούν και την επιμικσία και με πολλούς άλλους τρόπους, σιγά σιγά κάνουν νέες ράτσες πιο αποδοτικές.

Οι άλλοι παράγοντες που κάνουν τα ζώα πιο αποδοτικά είναι οι παράγοντες της διατροφής. «Υπάρχει μία παροιμία που λέει ότι «οι ράτσες γίνονται από το στόμα». «Ακριβώς αυτή την παροιμία εφαρμόζει η επιστήμη της ζωοτεχνίας και αυξάνει την παραγωγή των ζώων μας. Οι επιστήμονες ξαίρουν ότι κάθε ζώο θέλει την τροφή του την όποιαν προτιμά.

Αυτό είναι γνωστό από την 'Αρχαία εποχή. Ο πατέρας της 'Ιατρικής 'Ιπποκράτης γράφει ότι «... διαφέρει σώμα σώματος και φύσις φύσιος και τροφή τροφής. Οι γάρ πάσι τοῖσι ἔθνεσι τῶν ζώων τ' αὐτά, οὔτε εὐάροστα, οὔτε ἀνάροστα ἔστιν, ἀλλ' ἑτέροισι ἑύμφορα καὶ ἕτερα ἑτέρουσι ἀξύμφορα».

Δηλαδή ότι οι διάφορες ράτσες είναι διαφορετικές μεταξύ τους όπως είναι διάφοροι και οι οργανισμοί των ζώων και ότι κάθε ράτσα θέλει την τροφή της.

Η ποιότης επίσης και η ποσότης της τροφής παίζει σπουδαίο ρόλο στην απόδοσι. 'Αναμμένες τροφές, μουχλιασμένες, ξυνομμένες, σάπιες ή μπαγιατίκες βλάπτουν τα ζώα και τους κόβουν την παραγωγή, ενώ όταν είναι φρέσκες και καλής ποιότητας αυξάνουν την απόδοσι.

Όσο για την ποσότητα, όλοι μας ξαίρουμε ότι πολύ λίγη τροφή, ελαττώνει την παραγωγή, αλλά και το παραπάνω από το κανονικό βλάπτει. «Ὁκου ἂν τροφή πλείων παρά φύσιν εισέλθει τοῦτο νοῦσον ποιέει» γράφει επίσης ο μεγάλος 'Αρχαῖος Δωδεκανήσιος Γιατρός 'Ιπποκράτης. «Η παραπάνω από το κανονικό τροφή δηλαδή ἀρρώστεια.

Και ο τρόπος όμως που δίνουμε την τροφή στα ζώα, καθαρισμένη δηλαδή ή όχι, αλεσμένη ή ανάλεστη, ο αριθμός των γευμάτων, οι ώρες των γευμάτων, ή ποιικιλία της τροφής και πολλοί άλλοι παράγοντες παίζουν μεγάλο ρόλο στην απόδοσι των ζώων μας.

Όπως αυτά η επιστήμη τα λογαριάζει και τα ψιλοσκοπίζει και με συστηματική και ειδική διατροφή κάνει νέες ράτσες, σιγά-σιγά, με μεγάλη απόδοσι. Τέλος, καλύτερεύουν τις ράτσες με την λεγόμενη ἐξασκηση των λειτουργιών του σώματος. «Ὅπως δηλαδή προπονούνται οι ἄθληται και δυναμώνουν και πετυχαίνουν μεγάλες επιδόσεις έτσι προπονούνται και τα ζώα. Τα ἄλογα τοῦ ἵπποδρόμου ξαίρουμε ότι προπονούνται ταχτικά και σιγά-σιγά δυναμώνουν και καλύτερεύουν στις επιδόσεις των. Το ίδιο και τα ζώα γάλακτος όταν ἀρμύονται πολλές φορές σιγά σιγά αυξάνει ή γαλακτοπαραγωγή. «Χρησις κρατύνει, ἀργίη δὲ τήκει» ἔλεγαν οι παλαιοί μας.

Τό να δουλεύουμε δηλαδή κάτι, τό δυναμώνουμε ενώ να τό κρατάμε οὐδ' ἀκίνησια τό καταστρέφομε γιατί ἀδυνατίζει και λυώνει. Ἐκτός ἀπό αὐτούς τοὺς παράγοντες, ἡ ἐπιστήμη χρησιμοποιεῖ τώρα τελευταία και ἄλλα θανάσια μέσα, που μεγαλώνουν καταπληκτικά τις ἀποδόσεις των. Κι' αὐτά είναι οι βιταμίνες, τὰ ἔνζυμα δηλ. οι μαγιές, οι ὁρμόνες και τὰ ἀντιβιοτικά ὅπως ἡ πενικιλίνη, ἡ τετραμυκίνη και λοιπά, που λέγονται με μιά λέξη, βιοκαταλύτες. Με τὰ διδάγματα τῶν ἐπιστημῶν τῆς γενετικῆς και τῆς διατροφῆς, με τὴν ἐξασκηση τῶν διοφόρων φυσιολογικῶν λειτουργιῶν και ὀργάνων και με τοὺς βιολογικούς ὁρμούς και τὰ ἀντιβιοτικά, κατῳρθώσε ἡ ἐπιστήμη τῆς ζωοτεχνίας νὰ δημιουργήσῃ και νὰ μᾶς προσφέρει νέες ράτσες οἰκιακῶν ζώων, που πολλαπλασιάζουν αὐτομάτως τὴν παραγωγή μας εἰς ζωοκομικά προϊόντα και μᾶς βοηθοῦν νὰ περάσωμε εὐκολώτερα τὴν δύσκολη και σκληρὴ ζωὴ που ζοῦμε.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΥΛΗ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ

Από το Δελτίο Πληροφοριών του Υπουργείου Γεωργίας

Καιρικές συνθήκες. Ο καιρός τὸν Σεπτέμβριο μετεβλήθη πρὸς τὸ ψυχρότερο. Σημειώθηκαν τὸ πρῶτο δεκαήμερο βροχές σὲ ὀλόκληρη τὴ χώρα, ἰδιαίτερα σὴν Δυτικὴ Πελοπόννησο, Κεντρικὴ και Ἀνατολικὴ Μακεδονία και Θράκη. Προκλήθηκαν πλημμύρες σὲ πεδινὲς περιοχές (Σέρρας—Καβάλλα—Ἐβρος κλπ). Ἡ θερμοκρασία σημείωσε σὲ ἀρχὲς τοῦ μήνα πτώση. Γενικὰ οἱ καιρικές συνθήκες ὑπῆρξαν εὐνοϊκές γιὰ τὴν γεωργία και τὴν κτηνοτροφία.

Χειμωνιάτικα σιτηρά. Μετὰ τὴς βροχῆς ἀρχισεν ἑντατικὰ ἡ προετοιμασία τῶν χωραφῶν γιὰ τὴν σπορὰ τῶν χειμωνιάτικων σιτηρῶν. Στὴς ὄρεινὲς περιοχῆς ἀρχισε και ἡ σπορὰ. Ἡ συγκέντρωση τοῦ σταριοῦ ἔφθασε τοὺς 500.000 τόννους.

Ρύζι. Ἡ ὀρίμαση τοῦ ρυζιοῦ γίνεται με ὀμαλὲς συνθήκες. Στὴς πρώιμες περιοχῆς ἀρχισε και συνεχίζεται ἡ συγκομιδὴ με ἱκανοποιητικὲς ἀποδόσεις. Καλλιέργηθηκαν 142.000 στρ. (1956=116.000) και ἡ παραγωγή θὰ ἀνέλθει σὲ 58.000 τόννους ἀναποφλοῖωτο (1956=43.000 τ.).

Καλαμπόκι. Συνεχίστηκε ἡ συγκομιδὴ σὲ ὄλες τὴς περιοχῆς. Στὴς ὄρεινὲς και τὴς πρώιμες βρίσκεται σὲ τέλος. Οἱ ἀποδόσεις, ἑκτός ἀπὸ ὀρισμένες περιοχῆς, εἶναι ἱκανοποιητικῆς. Σὲ μερικὲς πεδινὲς ἡ ὀψιμὴ καλλιέργεια ἔπαθε ζημιὰς ἀπὸ τὴς βροχῆς. Ἡ συνολικὴ ἔκταση (ἀμιγούς και με συγκαλιέργεια) ἔφθασε τὰ 2.143.000 στρ. ἡ δὲ παραγωγή προβλέπεται ὅτι θὰ φθάσει τοὺς 266.000 τ. ἔναντι 238.000 τ. τοῦ 1956.

Πατάτες. Γενικεύτηκε ἡ συγκομιδὴ τῆς θερινῆς πατάτας σὲ ὄρεινὲς περιοχῆς με ἱκανοποιητικὲς ἀποδόσεις. Ἡ θερινὴ καλλιέργεια ἔφθασε σὲ 174.000 στρ. (1956=177) και ἡ παραγωγή σὲ 179.000 (1956=184.000). Συνεχίστηκε τὸ φύτεμα τῶν φθινοπωρινῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι φυτεύτηκαν 81.000 στρ. (1956=84.000). Ἡ πορεία τῶν πρώιμα φυτευθέντων (Αὐγουστος) προχωρεῖ ἱκανοποιητικὰ.

Ψυχανθῆ. Ἀρχισε ἡ σπορὰ τῶν πρώι-

μων ψυχανθῶν σὲ ὄρεινὲς και βόρειες περιοχῆς. Συνεχίστηκε ἡ συγκομιδὴ τῶν φασολιῶν. Καλλιέργηθηκαν 274.000 στρ. και 338.000 στρ. σὲ συγκαλλιέργεια με καλαμπόκι. Ἡ παραγωγή προβλέπεται ἀντίστοιχα ὅτι θὰ ἀνέλθει σὲ 26.500 και 17.000 τ. ἦτοι 43.500 ἔναντι 46.000 τ. τοῦ 1956. Ἡ καλλιέργεια τῆς μηδικῆς προχωρεῖ κανονικὰ και πραγματοποιήθηκε ἡ πέμπτη κοψιὰ. Ἡ συνολικὴ παραγωγή ἐκτιμᾶται σὲ 497.000 τ. ἔναντι 428.000 τ. τοῦ 1956.

Βαμβάκι. Συνεχίστηκε ἡ συγκομιδὴ τῶν ξηρῶν και ποτιστικῶν. Οἱ ἀποδόσεις σὲ ξηρικὰ εἶναι μειωμένες, ἐνῶ τῶν ποτιστικῶν εἶναι ἱκανοποιητικῆς. Καλλιέργηθηκαν 1.540.000 στρ. (1956=1.600.000) και ἡ παραγωγή ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἀνέλθει σὲ 176.000 τ. σύσπορου βαμβακιοῦ (1956=154.000).

Καπνός. Οἱ βροχῆς ἐπέδρασαν δυσμενῶς ἐπὶ τῆς ἀποξηράνσεως. Ἡ συγκομιδὴ τῶν καπνοφύλλων συνεχίζεται με ἑντατικὸ ρυθμὸ και σχεδὸν περατώθηκε. Ἡ παραγωγή ὑπολογίζεται ὅτι θὰ φθάσει τοὺς 97.000 τ. (1956=82.000).

Ζουσάμι. Ἡ παραγωγή τοῦ ἔφθασε τοὺς 10.000 τόννους ὄσο και πέρυσιν.

Ἐλῆς. Οἱ βροχοπτώσεις εἶχαν εὐεργετικὴ ἐπίδραση. Ἡ προσβολὴ ἀπὸ τὸν δάκο εἶναι περιορισμένη καθὼς και ἀπὸ πυρηνοτρήτη. Ἡ παραγωγή προβλέπεται ἱκανοποιητικὴ (176.000 τ. λάδι, 57.000 τ. ἔλῆν). Ἀρχισε ἡ συλλογὴ, ἔκθλιψη και ἐπεξεργασία τῶν ἔλῆν.

Ἐσπεριδοειδῆ. Ἡ κατάσταση τῶν δένδρων εἶναι καλὴ και ἡ ἀνάπτυξη τῶν καρπῶν προχωρεῖ ἱκανοποιητικὰ. Ἀρχισε ἡ διάθεση λεμονιῶν σὴν ἀγορὰ.

Λοιπὰ καρποφῶρα. Ἡ συνολικὴ παραγωγή τῶν ροδάκινων ἔφθασε τοὺς 36.000 τ. (1956=25.000) και ἡ ἐξαγωγή τοὺς 7.900 τ. (1956=3.900). Ἡ παραγωγή μῆλων 90.000 τ. (1956=70.000), ἐξήχθησαν δὲ 4.000 τόννοι. Ἡ παραγωγή ξηρῶν σύκων σὲ 17.000 τ. (1956=25.500).

Μόλις ἐκυκλοφόρησε

«ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΙ ΣΤΑΦΥΛΑΙ»

Υπὸ Ὀδ. Νταβίδη—Υφηγητοῦ Α.Γ.Σ.

Τιμὴ Δρχ. 110—Διὰ τὴς ἐπαρχίεσ Δρχ. 120 (με ἔξοδα ἀποστολῆς)

Γράψατε : ΣΠ. ΣΠΥΡΟΥ
Σωκράτους 34α—ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΝΕΑ

- **Η αγροτική οικονομία της Ρουμανίας.** Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις το 1956 έφθασαν τις 94.410.000 στρέμματα. Από την έκταση αυτή καλλιεργούνται τα 75 ο)ο με δημητριακά. Το 1955 εργαζόντουσαν 23.311 γεωπόνοι και άλλοι ειδικοί με άνωτερη και μέση μόρφωση. Τα 45 ο)ο των αγροτών είναι οργανωμένα στους συνεταιρισμούς.
- **Η παραγωγή σαλιγκαριών στη Γαλλία.** Η Γαλλία εξάγει κάθε χρόνο 75 εκατ. κιλά σαλιγκαριών και είναι η πρώτη χώρα στην παραγωγή σαλιγκαριών.
- **Οικονομική συμφωνία Συρίας—ΕΣΣΔ.** Με βάση την τελευταία συμφωνία, η Ρωσία θα άποστείλη στη Συρία μηχανήματα και βιομηχανικό εξοπλισμό αξίας 100 εκατ. δολλαρίων καθώς τεχνικούς και έπιστήμονες που θα βοηθήσουν στην έκμετάλλευση και αξιοποίηση του πλούτου της χώρας.
- **Η Ευρωπαϊκή Αγροτική Όμοσπονδία και οι συνεταιρισμοί.** Στη γενική συνέλευση της Εύρ. Αγρ. Όμοσπονδίας που πραγματοποιήθηκε στο Έλσίνκι, τονίστηκε η ανάγκη της άμεριστης ένιςχυσης των αγροτικών συνεταιρισμών, για την καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος των τιμών και της μείωσης του αγροτικού εισοδήματος.
- **Η παραγωγή δημητριακών στην Τουρκία.** Υπολογίζεται ότι η παραγωγή δημητριακών της Τουρκίας θα φθάσει τους 15,4 εκ. τόννους εκ των οποίων 8,6 σιτάρι. Η παραγωγή αυτή είναι κατά 29 ο)ο άνωτερη του 1956.
- **Η παραγωγή βαμβακιού στις ΗΠΑ.** Τελευταίες εκτιμήσεις άνεβάζουν την παραγωγή σε 12 εκατ. μπάλλες.
- **Η προστασία του σταριού στη Γαλλία.** Η Γαλλική Κυβέρνηση δίνει τιμή στους σιτοπαραγωγούς της για το σιτάρι τους διπλάσια εκείνης στην οποία προσφέρεται το Άμερικανικό.
- **Ο Συνεργατισμός στη Κύπρο.** Σήμερα στην Κύπρο λειτουργούν με καλά άποτελέσματα:

462	Συνεργατικές Πιστωτικές Έταιρείες
292	Συνεργατικά Παντοπωλεία
31	» Ταμιευτήρια
8	Συνεργατικές Ένώσεις Διαθέσεως Προϊόντων
3	Συνεργατικές Προμηθευτικές Ένώσεις
1	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα
1	» Όμοσπονία Χαρουπιών
61	Συνεργατικές διαφόρων άλλων τύπων.

859

- **Μέτρα για την άνάπτυξη της κουνελοτροφίας στην Ρωσία.** Καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για την διάδοση της κουνελοτροφίας. Σύνθημα είναι: Κάθε κολώνος και κάθε αγρότης πρέπει να έχει το κουνελοτροφείο του. Το κουνέλι δίνει μέσα σε ένα χρόνο περισσότερο κρέας από μια άγελάδα, δέρμα για γυναικεία ύποδημα, χορδές για μουσικά όργανα κλπ. Το κράτος παρέχει εκτός από την άλλη βοήθεια και φορολογικές άπαλλαγές σε όσους άποφασίζουν να έπιδοθούν στην κουνελοτροφία. Ίδιαίτερη προσπάθεια για την κουνελοτροφία θα καταβάλλουν τα σχολεία και οι μαθητές. Σύνθημα είναι: κάθε μαθητής να άναθρέφει ένα ζευγάρι κουνέλια.
- **Η παγκόσμια παραγωγή μαλλιού.** Η παγκόσμια παραγωγή μαλλιού το 1957 υπολογίζεται ότι θα άνέλθει σε ένα δισεκ. 29 εκατ. τόννους έναντι καταναλώσεως το 1956 ένα δισεκ. 28 εκατ. τόννους.
- **Οι εξαγωγές σταφίδας και σύκων από την Τουρκία.** Η Τουρκική Κυβέρνηση πριμοδοτεί τις εξαγωγές σταφίδας με 60 γρόσια το κιλό όταν εξάγεται με έλεύθερο συνάλλαγμα και 40 γρόσια στην περίπτωση κληριγκ. Για τα σύκα η πριμοδότηση αντίστοιχα είναι 25 και 15 γρόσια.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΝΕΑ

● **Η συγκέντρωση σιτηρών.** Μέχρι τις 5)10)57 είχαν συγκεντρωθεί 386.024. 307 εκ. σταριού και 186.700 εκ. σίκαλης, ήτοι 494.350 τόννοι. Κατά περιφέρειες η συγκέντρωση έχει ως έξης:

	Στάρι	Σίκαλη
Εράκη	31.276.692	4.700
Μακεδονία	149.085.134	53.000
Θεσσαλία	126.478.690	129.000
Στερεά	48.828.940	—
Ηπειρος	1.594.856	—
Νήσοι	4.172.064	—
Πελοπόννησος	24.272.784	—
Κρήτη	312.147	—

- **Η φορολογία των Συνεταιρισμών.** Το νομοσχέδιο περί φορολογίας νομικών προσώπων, με το οποίο ως προς την φορολογία έξομοιώνει τους συνεταιρισμούς με τις κερδοσκοπικές έπιχειρήσεις, προκάλεσε την άγανάκτηση και τις διαμαρτυρίες των αγροτών.
- **Καταστροφές στην ύπαιθρο.** Στην Βοιωτία από τις τελευταίες βροχές καταστράφηκαν πενήντα χιλιάδες στρέμματα καλλιεργημένα με βαμβάκι.
- **Οι μελισσοκόμοι Καβάλας ζητούν την χορήγηση ζάχαρης.** Για την διατροφή των μελισσών τους οι μελισσοκόμοι ζητούν από το Κράτος να τους χορηγείται μέσω της ΑΤΕ ζάχαρη άτελως.
- **Ο χειμώνας θα είναι βαρύς.** Τα μετεωρολογικά γραφεία της Ευρώπης, προβλέπουν ότι ο έφτεινός χειμώνας θα είναι βαρύς.
- **Είσογωγή κτηνοτροφών.** Έκτος από τους 8.700 τόννους καλαμποκιού που θα εισαχθούν με τη μορφή της βοήθειας από τις Η.Π.Α. τον Ίανουάριο, θα εισαχθούν άκόμη 40.000 τ. καλαμποκιού, 35.000 τ. κριθής, και 25.000 τ. βρώμης.
- **Η πατατοπαραγωγή της Αρκαδίας.** Στην Άρκαδία υπάρχουν άδιάθετες 15.000.000 άκάδες πατάτας και οι παραγωγοί περιμένουν την πραγματοποίηση της ύποσχέσεως του κράτους για συγκέντρωση της παραπάνω ποσότητας.
- **Οι καπνοπαραγωγοί Σάμου.** Με ύπομνήματά τους ζητούν να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσεως που μαστίζει την οικονομία τους.
- **Οι εξαγωγές σταφυλιών.** Η Όμοσπονδία Γ. Συνησμών Θεσσαλονίκης, έξήγαγε 500 τόννους σταφυλιών, έκκαθαρίζοντας τιμές για τους παραγωγούς κατά 40—50 ο)ο άνώτερες από εκείνες του έμπορίου.
- **Συνεταιριστική όργάνωση των άγελαδοτρόφων στη Δ. Θεσσαλία.** Οι άγελαδοτρόφοι της Δ. Θεσσαλίας όργανώνονται σε 30 συνεταιρισμούς, προκειμένου να προβούν στην Ίδρυση έργοστασίου συμπυκνωμένου γάλατος.
- **Η παραγωγή μύστου στα Μέγαρο.** Παρουσιάζεται μειωμένη κατά 45 ο)ο σε σύγκριση με την περυσινή.
- **Το πενταετές πρόγραμμα έλαιοκαλλιέργειας.** Καταρτίστηκε από τις ύπηρεσίες του Ύπ. Γεωργίας και της ΑΤΕ το πρόγραμμα επέκτασης της έλαιοκαλλιέργειας για τα έπόμενα 5 χρόνια.
- **Καταστροφές στην σταφυλοπαραγωγή της Κρήτης.** Οι τελευταίες βροχές έξημίωσαν την παραγωγή φαγώσιμων σταφυλιών ιδιαίτερα στην Κρήτη.
- **Συγκέντρωση λαδιού.** Οι συνεταιρισμοί ζητούν με βάση τον τελευταίο νόμο να γίνει μέσω των συνεταιρισμών συγκέντρωση 20 εκατ. εκ. λαδιού από τους μικρούς παραγωγούς.

Στήλη του Προοδευτικού Γεωργού

Τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Γεωργοῦ

Γεωργικές ἐργασίες κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριο

Σιτηρά : Συνέχιση - Γενίκευση σποράς. Διπλάνσεις με ὀργώματα βαθειά. Ἐναρξη τῆς ἐπιφανειακῆς λίπανσης στὰ πρῶιμα σιτηρά. Σὲ 2 δόσεις. Κάθε δόση 7—8 δκ. νίτρο στὸ στρέμμα.

Ὁσπριώδη : Σπορὰ φακῆς, κουκιῶν, λουπίνων, βίκου.

Ἀμπέλι - Σταφίδα : Συνέχιση κάθαρον, ξελακκώματος, λίπανσης.

Ἐλιά : Συμπλήρωση καταπολέμησης δάκου. Συμπλήρωση λίπανσης. Συγκομιδὴ συμπληρώνεται κατὰ τὸ περισσότερο.

Καρποφόρα : Κάθαρος ἀπὸ ξερά, βλαμμένα μέρη καὶ καρπούς. Συνέχιση λίπανσης. Πρῶτα κλαδέματα. Ψεκάσμα-

τα με «βορδιγάλειο» ἐναντία σὲ διάφορες ἀρρώστειες. Ξελακκώματα.

Πατάτα : Συγκομιδὴ ὀψίμων. Συνέχιση καταπολέμησης σκουληκιῶν.

Καπνός : Ὀργώματα προετοιμασίας.

Μπαμπάνι : Συνέχιση ὀργωμάτων προετοιμασίας τῶν χωραφιῶν.

Λαχανοκομία : Μεταφυτεύσεις : ἀντίδια, σέλινο κλπ. Συγκομιδὴ πρῶιμων χειμωνιάτικων.

Ἀνθοκομία : Φύτεμα ὀψιμώτερων. Συνέχιση συγκομιδῆς φθινοπωρινῶν.

Κτηνοτροφία : Συνέχιση σπορᾶς κτηνοτροφικῶν φυτῶν. Κόψιμο γρασιδιῶν. Πρῶιμες γέννες προβάτων.

ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΗ

Γραφεῖον Δασικῶν Μελετῶν καὶ Ἐργασιῶν

Ἐγνατίας 60 — Θεσσαλονίκη

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΙΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΟΥ

- 1^ο Νὰ σπέρνεις σιτάρι πού θάναι κατάλληλης ποικιλίας γιά τὸ χωράφι σου καὶ τὸ τοπικὸ σου κλίμα. Σ' αὐτὸ ὀδηγεῖσαι ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες γεωργικὲς ὑπηρεσίες, ἀπὸ πολυχρόνιες καλλιέργειες σὲ παρόμοιες μὲ τὶς δικές σου συνθήκες καὶ ἀπὸ τὴν τυχόν προσωπικὴ σου πείρα.
- 2^ο Νὰ καθαρίζεις τὸ σπόρο τοῦ σιταριοῦ σου πρὶν νὰ σπείρεις, μὲ εἰδικὴ μηχανή (τριέρι) πού βρίσκεις στὴ διάθεσή σου στὸ Συνεταιρισμὸ κλπ., ὥστε νὰ σπέρνεις μόνο τὸ γερὸ καὶ καλοθρεμένο καθαρὸ σπόρο.
- 3^ο Νὰ ἀπολυμαίνεις τὸ σπόρο τοῦ σιταριοῦ σου πού πρόκειται νὰ σπείρεις—ἀφοῦ τὸ καθαρίσεις πρῶτα—ἐναντία στὶς ἀρρώστειες πού μεταδίδονται μὲ τὸ σπόρο (Δαυλιτής, Ἄνθρακας, Πατάκιασμα) μὲ Δαυλιτοκτόνο καὶ ἐναντία στὰ ἔντομα πού καταστρέφουν τὸ σπόρο (Ψείρα, Σκῶρος).
- 4^ο Νὰ μὴ σπέρνεις ποτὲ στὴ συνέχεια δυὸ φορές σιτάρι—ἢ ἄλλο σιτηρὸ—στὸ ἴδιο χωράφι, οὔτε νὰ ἀφίνεις τὸ χωράφι σου ἀσπαρτο ὀλόκληρο χρόνο γιά ξεκούραση (Ἄγρανάπαυση) ἀλλὰ νὰ ἀκολουθεῖς μιὰ σειρά καλλιέργειῶν πού ἔχει δοκιμαστῆ (Ἀμειψισπορὰ)—ὅπως π.χ. γιά τέσσαρα χρόνια στὴ συνέχεια : α) Ἐνα σκαλιστικὸ βιομηχανικὸ φυτὸ (μπαμπάκι, καπνός κλπ.). β) Σιτάρι. γ) Βῖκο γιά σανὸ καὶ δ) Σιτάρι ἢ κριθάρι. Ἔτσι, καὶ μὲ τὴν κατάλληλη προετοιμασία τοῦ χωραφιοῦ καὶ τὴ λίπανση θὰ ἀποφεύγεις τὴν ἀσύμφωρη «Ἄγρανάπαυση».
- 5^ο Νὰ ἐτοιμάζεις τὸ χωράφι πού θὰ σπείρεις μὲ σιτάρι μὲ τρόπο, ὥστε κατὰ τὴ σπορὰ αὐτὸ νὰ εἶναι καθαρισμένο ὅσο τὸ δυνατό ἀπὸ ἀγριόχορτα, νὰ εἶναι βαθειὰ ὀργωμένο καὶ κατάλληλα λιπασμένο.
- 6^ο Νὰ μὴ σπέρνεις οὔτε πολὺ πρῶιμα, οὔτε πολὺ ὀψιμα. Συνήθως μέση ἐποχὴ εἶναι ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο, ἕως τέλος Νοεμβρίου.
- 7^ο Νὰ σπέρνεις ἀνάλογη ποσότητα σπόρου (καθαρισμένου καὶ ἀπολυμασμένου) μὲ τὴ δύναμη τῶν χωραφῶν σου. (Σὲ πλούσιο καὶ καλὰ λιπασμένο χωράφι, λιγώτερο σπόρο). Συνήθης ποσότητα ἀπὸ 10—16 ῥοκάδες στὸ στρέμμα καὶ τὸ μισὸ ὅταν εἶναι γιά γραμμικὴ σπορὰ.
- 8^ο Νὰ σπέρνεις τὸ σιτάρι σὲ γραμμές (στὴν ἀύλακιὰ μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ σπαρτικὴ μηχανή) γιὰτὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐξασφαλίζεις καλύτερες συνθήκες ἀνάπτυξης τῶν φυτῶν (φῶς, ἀέρα, ἥλιο) καὶ ἀν σκαλίσεις, καταστρέφεις τὰ ἀγριόχορτα καὶ ἐξασφαλίζεις τὴν ὑγρασία τοῦ ἐδάφους. Ὑστερα ἀπὸ τὴ σπορὰ νὰ ἀνοίγεις τὰ κατάλληλα χαντάκια γιά νὰ φεύγει τὸ περισσεῖο νερὸ.
- 9^ο Μὴν σπέρνεις πολὺ βαθειὰ τὸ σπόρο μὰ οὔτε καὶ πολὺ ρηχά. Σύνθηες βάθος εἶναι εἰς 4 δάχτυλα γιά τὰ πρῶιμα καὶ ξερικά καὶ 2—2½ γιά τὰ ὀψιμώτερα καὶ γιά τὰ πῖο ὑγρὰ χωράφια.
- 10^ο Μὴ ἀμελεῖς νὰ καταστρέψεις τὰ ἀγριόχορτα μὲ τὰ νεώτερα ἀποτελεσματικὰ ζιζανιοκτόνα φάρμακα (Φυτομονικά) ἢ καὶ μὲ τὸ σκάλισμα.
- 11^ο Μὴν σπέρνεις ἀν δὲν λιπάνεις ἀρκετὰ τὸ χωράφι σου. Κατάλληλο λίπασμα εἶναι τὸ φωσφορικὸ (Ἵπερφωσφορικὸ γύρω στὰ 25 κιλά τὸ στρέμμα), μὲ λίγη ἀμμωνία μαζί, γιά τὰ φτωχότερα χωράφια (γύρω στὰ 12 κιλά τὸ στρέμμα). Συμπλήρωσε τὴ λίπανση ὅταν κυρίως τὰ φυτὰ σου φαίνονται κακοχειμωτισμένα, κατὰ τὸ Γεννάρη μὲ Φλεβάρη σκορτίζοντας στὴν ἐπιφάνεια ἕνα νιτρικὸ λίπασμα γύρω στὰ 12 κιλά σὲ δύο δόσεις σὲ διάστημα 15—20 ἡμερῶν τὴν κάθε δόση.
- 12^ο Θέριζε ἐγκαίρως—ὅταν τὰ στάχυα παρουσιάζουν ἐλαφρὰ πρασινάδα πού καὶ πού. Καὶ ἀλώνιζε ἐγκαίρως γιά νὰ ἀποθηκέψεις σὲ ἀποθήκη ἀπολυμασμένη μὲ τὰ νεώτερα ἀποτελεσματικὰ φάρμακα ἀπολύμανσης.

Για τούς αμπελοργούς

Πώς να γίνεται ο προληπτικός καθαρισμός τών αμπελιών τόν χειμώνα

Αυτό το σπουδαίο ζήτημα του προληπτικού καθαρισμού τών αμπελών κατά τόν χειμώνα, δέν τό έχουν προσέξει οί αμπελοργοί μας. Τό αποτέλεσμα είναι δλα τά αύγά τών εντόμων και τά μούσκληια νά παραμένουν επάνω στο κλήμα και τήν άνοιξι νά φουντώνη πρώτα ο περονόσπορος και κατόπιν νά μάς χτυπά τό σταφύλι τό σκουλήκι. Ο πιο πρακτικός τρόπος είναι ο παρακάτω: Παίρνουμε τήν τσάπα και ξελακκώνουμε τά κλήματα κατά δύο τρόπους: "Η άνοιγουμε λάκκους γύρω σέ κάθε κλήμα, σέ βάθος 30 πόντους και πλάτος τόσο όσο φθάνουν τά μπράτσα του κλήματος (50-80 πόντους διάμετρος) ή άνοιγουμε ένα αύλακι πλάτῶ 40-60 πόντους κατά τήν διεύθυνσι τής γραμμής τών κλημάτων. Στο μέσον του αύλακιού βρίσκονται τά κλήματα. Κατόπιν παίρνουμε τό κλαδευτήρι και κόβουμε όλες τις περισευόμενες βέργες σύρριζα στο βάθος τών 30 πόντων του λάκκου. Όταν τελειώσετε αυτή τή δουλειά σιγά-σιγά και με προσοχή μ' ένα κομμάτι τσουβαλόπανο τρίβετε τόν κορμό του κλήματος και άφαιρείτε όλες τις φλούδες τελείως και τις ρίχνετε στη φωτιά. Εάν έχετε ύπομονη νά δητε τι κρύβονται κάτω από τις φλούδες, πάρετε ένα φακό και θά φρίξετε (αύγά, μούχλες, σκαθάρια, σκουλήκια). Αν έχετε μεγαλύτερο φακό θ' αντιληφθήτε τότε και διάφορα σπόρια τών άσθνεϊών, του περονοσπόρου, ωϊδίου (μπάστρα), του άνθρακος άν υπάρχουν φυσικά. Μήπως με τό ξεγύμνωμα ύπάρχει ή περίπτωση με τόν ήλιο νά ροφηθούν τά ζουμιά του κλήματος και προκληθή ζημία; Μην ανησυχείτε καθόλου, διότι θά λάβουμε δλα τά μέτρα μας. Οί περισσότεροι αμπελοργοί μας όταν κλαδεύουν άφίνουν τά λεγόμενα τακούνια, δηλαδή πολλές φορές δέν κόβουν σύριζα μιά άχρηστη βέργα, αλλά λίγο παραπάνω με τήν προϋπόθεσι ότι θά πετάξη κι' από κει άλλη βέργα. Αυτό δέν πρέπει νά γίνεται, διότι τό νερό, ο ήλιος, ο άέρας κλπ. σαπίζουν τό τακούνι και έτσι γίνεται αιτία νά καταστραφή και τό μπράτσο του κλήματος. Γι' αυτό ο αμπελοργός πρέπει νά κόβη σύρριζα τις βέργες και νά μην άφινη τακούνια. Επίσης οί κοπιές πρέπει νά γίνονται πλαγίως και ν' αποφεύγονται τά σκισίματα, γιατί άπ' έκει μπαίνει τό νερό τής

βροχής και άρχίζει ή σαπίλα και γενικά γίνεται ευνοϊκή κατοικία τών εντόμων.

Έκει μέσα τά έντομα γεννοϋν αύγά από τά όποια βγαίνουν σκουλήκια και έτσι δημιουργοϋν κουφάλες προς τό γερό ξύλο του κλήματος, και τό κλήμα ξηραίνεται.

Τό καϋμένο τό φυτό άγωνίζεται και προσπαθει νά γεννήση καινούργιο ξύλο πλευρικά, για νά περάση άπ' αυτό τούς χυμούς. Έτσι παχαίνει ο κορμός κατά τήν περιφέρειά του και τά σκουλήκια δλο και πληθαίνουν και εργάζονται και αύτά.

Έμεις με τό κλαδευτήρι (τσεκμέ) πετοϋμε αυτό τό σάπιο ξύλο, ως τό γερό χωρίς φόβο, παίρνουμε πολύτ Μόρτεγκ ειδικό για τά κλήματα και ραντίζουμε με 5 ο) ο όποτε ψοφούν δλα άνεξαίρετως. Με τή πράξι μας αυτή σχηματίζεται έπουλωτικός Ιστός και ή σωλήνα του περνάει ο χυμός δέν στενεύει. Αφοϋ έφυγε τά σάπιο ξύλο θά θρέψη και θά φαρδύνη ή σωλήνα και οί χυμοί θ' άνεβαίνουν άνενόχλητα από κάτω για νά μη πάθη ζημία και θά τραφοϋν τά σταφύλια. Μας σμφέρει αυτή τή δουλειά νά τή κάνουμε, διότι οί άρρώστειες δέν θά παρουσιασθοϋν και όσους χυμούς θέλει τό κλήμα θά τούς έχη. Θά έχη μεγάλη παραγωγή, διότι απομακρύνουμε τά φιλοξενούμενα έντομα, σκουλήκια κλπ. Δέν άρκει βέβαια αυτή ή δουλειά, διότι μετά τό γενικό κλαϋδεϋμα του Φεβρουαρίου πρέπει νά δώσουμε και τό τελειωτικό χτύπημα. Πρέπει νά ραντίσουμε άλλη μιά φορά με τόν ίδιο πολτό και επί πλέον προληπτικά νά θειαφίσουμε στήν κατάλληλη έποχή και νά ραντίσουμε με γαλαζόπετρα και ασβέστι, διότι είναι δυνατόν αύτές οί άρρώστειες, δηλαδή τό ωϊδιον τής άμπέλου (Μπάστρα) και ο περονόσπορος νά μάς έρθουν με τόν άέρα άπ' έξω. Κάμετε αύτές τις παραπάνω έργασίες, για νά έχετε γερά κλήματα και καλή έσοδειά σταφυλιών.

Για τούς Δενδροκαλλιεργητές

Όδηγίες φυτέματος δένδρων

Τά τελευταία χρόνια στη χώρα μας, έχουν γίνει αρκετές δενδροφυτεύσεις. Τά δένδρα που κάθε χρόνο φυτεύονται (έληές—άχλαδιές—μηλιές—ξυνά) ύπολογίζονται σέ πολλές χιλιάδες.

Αυτό δείχνει πως οί γεωργοί μας κατάλαβαν τήν σημασίαν και τήν οικονομικήν άξία τών δένδρων για τήν αύξηση του εισοδήματός των.

Υπάρχουν όμως άκόμη μεγάλα περιθώρια για άποδοτικές δενδροφυτεύσεις στη χώρα μας.

Πολλοί είναι οί γεωργοί που ξέρουν πως πρέπει νά γίνεται ένα καλό φύτεμα τών δένδρων. Άλλα πολλοί είναι επίσης έκείνοι που φυτεύουν κατά τρόπο έλαττωματικό και όπως τύχει.

Γι' αυτό γράφουμε πάρα κάτω σέ συντομία, πως πρέπει νά γίνεται τό φύτεμα τών δένδρων ώστε νά μη σημειώνονται άποτυχίες και άπαγοητεύσεις.

1) Έδαφος και εκθεσις δενδροκομείου

Τό έδαφος που θά έγκαταστήσουμε ένα δενδροκομείο πρέπει νά είναι άνάλογο με τις απαιτήσεις κάθε δένδρου γιατί άλλο έδαφος θέλει π.χ. ή έληά και άλλο ή ροδακινιά. Τό έδαφος επίσης πρέπει νά είναι προφυλαγμένο από τούς δυνατούς και κρύους άνέμους όπως είναι βορηάς και νά είναι σέ μέρος προσηλιακό.

2) Πώς φυτεύουμε τά δένδρα.

Τό φύτεμα τών δένδρων γίνεται σέ δυό σχήματα δηλ. σέ τετράγωνα και σέ ρόμβους (τρίγωνα).

α) Τά τετράγωνα. Είναι τό πιο άπλό και συνηθισμένο σύστημα. Τά δένδρα απέχουν τό ίδιο στις πλευρές. Με τό φύτεμα σέ τετράγωνα ή καλλιέργεια γίνεται σιαυρωτά.

β) Οί ρόμβοι. Είναι τρίγωνα που έχουν ίσες πλευρές και όλα τά δένδρα απέχουν ίδιο μεταξύ τους. Με τό σύστημα τοϋτο φυτεύουμε περισσότερα δένδρα κατά στρέμμα και καλλιεργοϋμε σέ τρεις διευθύνσεις.

3) Πότε πρέπει νά γίνεται τό φύτεμα τών δένδρων

Τό φύτεμα τών φυλλοβόλων δένδρων (άμυγδαλιά, βερυκοκιά κλπ.) γίνεται τό Νοέμβριο ή τό Φεβρουάριο—Μάρτιο. Καλό είναι νά αποφεύγουμε τό Δεκέμβριο—Ιανουάριο για τόν κίνδυνο από παγωνιές. Τά άειθαλή (αύτά δηλαδή που έχουν πάν-

τα φύλλα) ξυνά, μέσπουλα κλπ. φυτεύονται ένωρίτερα τό φθινόπωρον ή άργά τήν άνοιξι Μάρτιο—Άπρίλιο.

4) Αποστάσις μεταξύ τών φυτών

Η άπόστασις που φυτεύουμε τά δένδρα έχει μεγάλη σημασία γιατί επηρεάζει τήν παραγωγή σέ ποσότητα και ποιότητα. Επίσης όλες οί καλλιεργητικές έργασίες γίνονται με μεγαλύτερη εύκολία. Όταν τά δένδρα δέν είναι πολύ πυκνά αλλά σέ κανονικές αποστάσεις, ο καλός φωτισμός και άερισμός είναι έξασφαλισμένος.

Οί αποστάσεις που πρέπει νά φυτευονται τά δένδρα είναι οί παρακάτω:

Άχλαδιές	6-8	μέτρα
Άμυγδαλιές	6-8	»
Βερυκοκιές	5-7	»
Δαμασκηγιές	5-7	»
Μηλιές	6-8	»
Έληές	8-10	»
Πορτοκαλιές	5-6	»
Λεμονιές	5-6	»
Μανδραρινιές	4-5	»
Ροδακινιές	5-7	»

4) Πώς γίνεται τό φύτεμα τών δένδρων

Ένα περίπου μήνα προτου φυτεύσουμε, άνοιγουμε λάκκους τουλάχιστον 80 πόντους βάθος και 80 πλάτος. Κατά τό σκάψιμο τών λάκκων πρέπει νά προσέξουμε νά τοποθετήσουμε τό χώμα τό επιφανειακό και τό χώμα του βάθους τών λάκκων σέ δύο χωριστά σωρούς. Στο διάστημα αυτό του ένός μηνός τά χώματα τα θά ήλιοκαοϋν, θά άερισθοϋν και θά τριφτοϋν.

Όταν έλθη ή έποχή του φυτέματος θά κάνουμε ως εξής:

1) Στο βάθος κάθε λάκκου θά βάλουμε επιφανειακό χώμα σέ πάχος 30 πόντων. Ανακατεύουμε και 5 όκάδες περίπου χωνεμένη κοπρία. Καλόν είναι νά προσθέσουμε και 2 όκάδες λιπάσμα άραιό φασφορικό. Κατόπιν πατάμε καλά αυτό τόν σωρό.

2) Ύστερα πέρνουμε από τό επιφανειακό χώμα που έχουμε δίπλα από τό λάκκο και τό ριχνόμε. Με τά χέρια μετά σέ αυτό τό χώμα δίνουμε σχήμα κώνου δηλαδή σαν πυραμίδα περίπου. Στην κορυφή αυτού του κώνου τοποθετοϋμε τό δενδρόλλιο άφοϋ πρώτα κλαδεύσουμε λίγο τί ρίζες και άφαιρέσουμε τά πληγωμένα δενδρόλλια.

Τό βάθος που θά φυτευθή τό δένδρο

Τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς

α) Γιατί πρέπει να γίνουν τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς

Τὰ περισσότερα από τὰ παράσιτα που προσβάλλουν τὰ δένδρα μας περνούν τὸ χειμώνα τους πάνω στὰ δένδρα με διάφορες μορφές.

Ἔτσι ὁ τετράνυχος καὶ ἡ ψώρα ξεχειμωνιάζουν σὴν αὐγά, ἡ καρποκάψα σὰ κάμπια κλεισμένη σὲ ψευτοκούκουλο, ἡ βαμβακάδα τῆς ροδακινιάς κλεισμένη στὸ κέλυφος τῆς κλπ. Τὰ παράσιτα αὐτὰ περιμένουν τὴν ἀνοιξὴ ὅταν τὰ δένδρα θὰ βλαστήσουν γιὰ νὰ βγοῦν ἀπ' τὰ αὐγά ἢ νὰ ξεναρκωθοῦν γιὰ ν' ἀρχίσουν νὰ μᾶς κάνουν τίς γνωστές ζημιές τους καὶ νὰ πολλαπλασιαστοῦν. Ἄν πρὶν νὰ βγοῦν ἀπ' τ' αὐγά ἢ ξεναρκωθοῦν τὰ καταστρέψωμε, δὲν θὰ ἔχωμε τὴν ἀνοιξὴ τίς προσβολές τους καὶ τὰ δένδρα μας θὰ ἀναπτυχθοῦν ἀνενόχλητα. Τίς μορφές αὐτῶν τῶν παρασίτων μποροῦμε νὰ καταστρέψωμε με τοὺς χειμερινούς πολτούς. Οἱ δενδροκαλλιεργητές, ποὺ ράντισαν τὰ δένδρα τους με χειμερινούς πολτούς παρετήρησαν ὅτι δὲν ἔχουν προσβολὴ ἀπὸ ψείρες ἢ τετράνυχος ἔνωρὶς τὴν ἀνοιξὴ ἀλλὰ ἀργά τὸ καλοκαίρι (Ἰούλιο Αὐγούστου)

δὲν πρέπει νὰ εἶναι βαθύτερα παρὰ πάνω ἀπὸ 5—6 πόντους ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ βρισκόταν τὸ δενδρύλλιο στὸ φυτώριο.

Ἄν τὸ βάλομε βαθύτερα μπορεῖ οἱ ρίζες του νὰ πάθουν ἀπὸ ἀσφυξία ὁπότε ἢ τὸ δένδρο μπορεῖ νὰ ξηραθῆ ἢ νὰ καθυστερήσῃ πολὺ ἢ ἀνάπτυξή του.

Κατόπιν σκεπάζουμε τίς ρίζες με καλὸ τριμένο χῶμα στὸ ὁποῖο προσθέτουμε καὶ 5 ὀκάδες καλὴ χονεμένη κοπριά. Ἄφοῦ σκεπαστοῦν καλὰ οἱ ρίζες πατάμε με τὰ πόδια μας καλὰ τὸ χῶμα γιὰ νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ καλὰ με αὐτές καὶ νὰ στερεωθῆ καλὰ τὸ δενδρύλλιο.

Ἄφοῦ τελειώσει ἡ ἐργασία αὐτὴ πέρνουμε καὶ τὸν σωρὸ τοῦ χῶματος ποὺ εἴχαμε βγάλει ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ λάκκου καὶ συμπληρώνουμε τὸ γέμισμα τοῦ λάκκου.

Μετὰ ποτίζουμε καλὰ καὶ βγάζουμε δίπλα ἀπὸ τὸ δενδρύλλιο ἕνα γερὸ πάσσαλο στὸν ὁποῖον τὸ δένουμε με μιὰ λωρίδα πάνινη ἢ χορταρένια σὲ σχῆμα πλαγιαστὸ 8.

Αὐτὰ με λίγα λόγια γιὰ τὸ φύτευμα τῶν δένδρων. Ὑπάρχουν ἀκόμη πάρα πολλές λεπτομέρειες γι' αὐτὸ πρέπει νὰ συμβουλευθε τοὺς τοπικοὺς Γεωτὸνους.

κι' αὐτὸ γιὰ τὸν χειμερινὸν πολτὸν κατέστρεψαν τὰ αὐγά τῶν παρασίτων αὐτῶν ποὺ ὑπῆρχαν στὸν ὀπωρῶνα τους ὅταν πολλαπλασιάστηκαν στὰ γειτονικά ἀράντια κτήματα ὑπερβολικά κι ἄρχισαν νὰ μετακινῶνται γιὰ νὰ βροῦν τὴν τροφή τους, ὁπότε ἤρθαν καὶ στὸ δικὸ τους ὀπωρῶνα.

Εἶναι γνωστὸ πόσο δύσκολη εἶναι ἡ καταπολέμησι τῶν παρασίτων αὐτῶν (ψείρας, τετρανύχου) κατὰ τὴν ἀνοιξὴ καὶ πόσον κόπον καὶ χρεῖμα κοστίζει στὸν δενδροκαλλιεργητὴ. Ἀντίθετα τὸ χειμῶνα μ' ἕνα ράντισμα ὅταν γίνῃ στὸν καιρὸ του καὶ ὅπως πρέπει μποροῦμε νὰ καταστρέψωμε τὰ παράσιτα αὐτὰ καὶ νὰ γλυτώσωμε ἀπ' τίς προσβολές τους. Νὰ γιὰ τὴν πρέπει νὰ γίνουν τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς.

Γιὰ νὰ δώσουν τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς καλὰ ἀποτελέσματα πρέπει νὰ ξέρωμε :

Β) Πότε πρέπει νὰ γίνουν

Τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς πρέπει νὰ γίνουν μέσα στὸ χειμῶνα ποὺ βλαστήσουν τὰ δένδρα καὶ ἀφοῦ περάσουν οἱ μεγάλες παγωνιές τοῦ χειμῶνα καὶ ὁ καιρὸς μαλακώσῃ. Ὁ καιρὸς πρέπει νὰ εἶναι ξηρὸς καὶ ὄχι πολὺ υγρὸς ὅπως ὥστε τὸ ψεκαστικὸ ὑγρὸ νὰ στεγνώσῃ πάνω στὸ δένδρο καὶ νὰ μὴν παγῶνῃ. Ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου ποὺ θὰ ραντισθῆ με χειμερινὸ πολτὸ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑγρὸς ἀπὸ βροχὴ, δροσιά ἢ λυώσιμο πάχνης ποὺ κάθεται πάνω στὰ δένδρα κατὰ τίς κρύες καὶ ξάστερες νύχτες. Δὲν πρέπει νὰ γίνουν ραντίσματα με δυνατὸ ἀέρα οὔτε με ὀμίχλη. Πάντως τὰ ραντίσματα πρέπει νὰ τελειώσουν τὸ βραδύτερον τίς 15 Φεβρουαρίου.

γ) Πῶς πρέπει νὰ γίνουν

Τὰ ραντίσματα με χειμερινούς πολτούς πρέπει νὰ γίνουν με ψεκαστήρα ὑψηλῆς πιέσεως κατὰ τὸ δυνατόν ποὺ νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ σπρώξῃ τὸ ψεκαστικὸ ὑλικὸ ἀνάμεσα καὶ κάτω ἀπ' τίς σχισμάδες τῆς φλούδας ὅπου βρίσκονται τὰ αὐγά καὶ οἱ κάμπιες τῶν παρασίτων ποὺ θέλομε νὰ καταπολεμήσωμε (τετράνυχος, καρποκάψα κλπ.). Τὸ ψεκαστικὸ ὑλικὸ πρέπει νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ με τὰ παράσιτα αὐτὰ γιὰ νὰ τὰ καταστρέψῃ. Ἄλλοιῶς δὲν θὰ μᾶς δώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα, ποὺ περιμένωμε.

Ἐπίσης σημασία γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ φαρμάκου ἔχει ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖον παρασκευάζωμε τὸ ψεκαστικὸ

Καταπολεμήστε ἔγκαίρως τὰ ζιζάνια στὰ σιτηρά σας

Τὰ ζιζάνια στὰ σιτηρά μας, πολὺ ζημιώνουν τὴν παραγωγὴ γιὰ τὴν :

1) Ἀφαιροῦν τὰ θρεπτικὰ συστατικὰ τοῦ ἐδάφους καὶ κυρίως τὰ ἐπιφανειακά ἀζωτοῦχα λιπάσματα.

2) Ἀφαιροῦν τὸ νερὸ τοῦ ἐδάφους.

3) Ἐμποδίζουν τὸ φωτισμὸ καὶ ἀερισμὸ τῶν σιτηρῶν, ἔμποδίζοντας ἔτσι τὴν ἀνάπτυξή των προκαλοῦν δὲ καὶ περιβάλλον ὑγρασίας εὐνοϊκὸ γιὰ τὴν ἀνάπτυξή των σκωριάσεων καὶ

4) Προκαλοῦν δυσχέρεια κατὰ τὸν θερισμὸ.

Γ' αὐτὸ καταπολεμήστε τὰ ζιζάνια με τὸ φάρμακο ποὺ λέγεται ζιζανιοκτόνο 2,4 Δ. ραντίζοντας ἢ σκονίζοντας τὰ σιτηρά σας.

Τὸ ζιζανιοκτόνο 2,4 Δ ποὺ διαθέτει ἡ ΑΤΕ ἢ τὸ ἐμπόριο ὑπάρχει σὲ δυὸ μορφές, α) σὲ σκόνη με περιεκτικότητά 72—82 ο) σὲ ὄξυ καὶ β) σὲ ὑγρὴ μορφή με περιεκτικότητά 40 ο) σὲ ὄξυ.

Ἄν χρησιμοποιήσωμε ζιζανιοκτόνο σὲ

ὕλικό. Τὸ νερὸ με τὸ ὁποῖον θὰ ἀραιώσωμε τὸ φάρμακο θὰ προστεθῆ λίγο—λίγο πάνω στὸ φάρμακο ἐνῶ συγχρόνως μ' ἕνα ραβδί θὰ ἀνακατεύωμε τὸ μίγμα, ἔτσι τὸ γαλάκτωμα γίνεται καλύτερα καὶ τὸ φάρμακο δίνει καλύτερο ἀποτέλεσμα. Στὴν ποσολογία θὰ ἀκολουθήσωμε τίς ὁδηγίες τοῦ ἐργοστασίου ἀπ' τὸ ὁποῖον προέρχεται τὸ φάρμακο.

Οἱ παραγωγοὶ πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι καλύτερο ἀποτέλεσμα γιὰ τὴν καταστροφὴ αὐγῶν τοῦ τετράνυχου καὶ τῆς ψείρας δίνουν οἱ κίτρινοι πολτοὶ ποὺ ἔχουν μέσα τὸν δινιτροορθοκρεζόλη.

σκόνη πρέπει νὰ ὑπολογίσωμε νὰ πέφτουν σὲ ἕνα στρέμμα γύρω στὰ 40 δράμια, ἂν δὲ χρησιμοποιήσωμε ζιζανιοκτόνο σὲ ὑγρὴ μορφή πρέπει νὰ πέφτουν στὸ στρέμμα 80 δράμια.

Τὸ ζιζανιοκτόνο σὲ σκόνη, τὸ καὶ περισσότερο χρησιμοποιήσιμο, χρησιμοποιεῖται, εἴτε διαλελυμένο σὲ νερὸ (40—60 ὀκάδες γιὰ ἕνα στρέμμα), εἴτε ἀνακατωμένο με 2—3 ὀκάδες στάχτη ἢ χῶμα ἢ ψιλὴ ἄμμο. Οἱ ποσότητες νεροῦ ἢ στάχτης κλπ. ποὺ θὰ χρησιμοποιηθοῦν δὲν ἔχουν καμιά σημασία ἀρκεῖ νὰ ὑπολογίσωμε νὰ πέφτῃ σ' ἕνα στρέμμα ἡ καθορισμένη ποσότητα φαρμάκου.

Ἐποχὴ ποὺ πρέπει νὰ γίνετα ἡ καταπολέμησι τῶν ζιζανίων τῶν σιταγρῶν, εἶνε ἢ μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀνοιξῆς, δηλ. ὅταν τὰ σιτηρὰ ἔχουν ἀδερφῶσει, ἀλλὰ δὲν ἔχουν βριακῶσει, ὡς πρὸς δὲ τὰ ζιζάνια ὅταν βρίσκονται στὸ στάδιο τῆς ταχείας ἀνάπτυξῆς των, ἀλλὰ πρὶν ἀνθίσουν.

δ) Προφυλάξεις

Ἐπειδὴ οἱ κίτρινοι πολτοὶ δηλητηριάζουν πρέπει νὰ λάβωμε τὰ ἀνάλογα μέτρα κατὰ τὴν χρησιμοποίησίν τους.

Πρέπει νὰ φροντίσωμε νὰ μὴν ἔρθῃ σὲ ἐπαφὴ τὸ φάρμακο με τὸ σῶμα μας γιὰ τὴν ἐρεθίζει καὶ ἀφήνει λεκέδες ποὺ δὲν φεύγουν εὐκόλα. Γι' αὐτὸ κατὰ τὸ ράντισμα πρέπει νὰ φορέσωμε ἕνα ζευγάρι παληὰ γάντια καὶ νὰ σκεπάσωμε τὸ κεφάλι φορώντας ἕνα παληὸ καπέλο καὶ τὸ πρόσωπό μας με ἕνα πανί ἢ καλύτερα νὰ φορέσωμε μάσκα. Ἄφοῦ τελειώσωμε τὸ ράντισμα πρέπει νὰ ξεπλύνωμε τὸν ψεκαστήρα με ζεστὸ νερὸ καὶ σόδα.

ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΓΕΩΠΟΝΟΙ

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΥΠΝΟΥ

“ΑΤΛΑΣ,”

Σοφοκλέους 30 Ἀθήναι — Τηλ. 57.893

Δ)τῆς Θ. ΚΑΜΑΡΑΣ, Γεωπόνος

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Μετετέθησαν α) οί γεωπόνοι: Εύαγ. Τσιγγούνης Τμήμ. Α' έκ Δ.Γ. Χανίων εις Δ.Γ. Ρεθύμνου εις θέσιν Προϊστ. Β' Τμήματος, Γεώργ. Παπαϊωάννου Γραμ. Α' έκ. Δ. Γ. Πιερρίας εις Δ.Γ. Ήλειας, Π. Μιχαηλίδης Γραμ. Α' έκ Δ.Γ. Καβάλας εις Δ.Γ. Πιερρίας, Σπ. Ρουσέλης Τμήμ. Α' έκ θέσεως Προϊστ. Β' Τμήματος Δ. Γ. Κερκύρας εις θέσιν Τεχν. Είσηγ. παρά Β' Τμήμ. Δ)σεως Φυτοπαθολογίας Κεντρ. Ύπηρεσίας Ύπουργείου, Κ. Τεστέμπασης έκ Δενδ)κοῦ Σταθμοῦ Ναούσης εις Δ.Γ. Κοζάνης, ἀντί Νικ. Σπάρτη Γραμ. Α' μετατιθεμένου έκ Δ.Γ. Κοζάνης, εις Δενδ)ροκ. Σταθμόν Ναούσης, Γ. Μπαλατσούρας Γραμμ. Α' έκ Δ.Γ. Ίωαννίνων εις Έργαστ. Έρεῦνης Γεωργ. Τεχνολογίας Κηφισιάς.

β) οί Δασικοί: Σωτ. Παπαπροκοπίου Γραμμ. Α' έκ Δ)μείου Αμαλιάδος εις Δ)χείον Τριχωνίδος, Κ. Κερανανίτης Γραμμ. Α' έκ Δ)χείου Δράμας εις Δ)μειον Παγγαίου, Χ. Σίνης έκ Δ)χείου Έθνικοῦ Δρυμοῦ Όλύμπου εις Δ)χείον Θηβών, Κ. Δριγκόπουλος Γραμμ. Α' έκ Δ)μείου Αταλάντης εις Δ)χείον Λιμνης.

γ) Ο Νομοκτηνίατρος Τμήμ. Α' Χρ. Πολίτης έκ θέσεως Νομοκτηνιάτρου Τριφυλίας εις θέσιν Νομοκτηνιάτρου Αχαΐας.

ΑΠΟΔΥΣΙΣ

Απελύθη όριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας ό Λογιστής Γραμ. Β' Γ. Μπούτσικας ὡς μη νομιμόφρων.

Τοποθέτησις Έπιθ. Κτηνιατρικῆς

Έτοποθετήθη ό νομοκτηνίατρος Αχαΐας Δ)ντῆς Α' Π. Βρεττάκος εις θέσιν Έπιθ. Α' Κτηνιατρικῆς Έπιθ. (Αθηνών).

Μετατάξις Γεωργοτεχνιῶν

Μετατάσσονται οί κάτωθι γεωργοτεχνίτες επί βαθμῶ Γραμμ. Α' Χαρ. Κόταλης, Απόστ. Δήμου, Άνδρ. Κασκάνης καί Βασ. Ροῦκος, μέ τόν βαθμόν τοῖτον εις ὁμοιοβάθμους κενὰς θέσεις τοῦ γεωπονικοῦ κλάδου β' κατηγορίας.

Μετεκπαίδευσις Γεωπόνων Όργ. Βάμβακος εις τήν τεχνολογίαν καί ταξινόμησιν βάμβακος εις Αθήνας

Έκλήθησαν οί κάτωθι 13 γεωπόνοι εις Αθήνας πρὸς μετεκπαίδευσίν των εις τήν

τεχνολογίαν καί ταξινόμησιν βάμβακος ἐπί ἕνα περίπου μήνα: Γ. Παναγόπουλος Λαρίσης, Γ. Αραβόπουλος Γιαννιτσῶν, Στ. Σοῦμπόρος Θεσσαλονίκης, Μ. Γεράσης Θεσσαλονίκης, Έλλη Κατσαμπῆ Θεσσαλονίκης, Βάιος Γεωργίου Κομοτινῆς, Ίωάν. Γούνης Σερρών, Αλ. Γκίκας Βεροίας, Σωτ. Λιούτσης Πύργου, Δ. Παγάνης Θηβῶν, Γ. Κομῆς Καρδίτσης, Εὔθ. Γ. Κομῆς Καρδίτσης, Εὔθ. Χαρίτος Αρτης καί Ν. Σίμπλης Θηβῶν.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Παρητήθησαν οί γεωπόνοι: Γεωργ. Σπανός Διευθυντής Α' μετὰ 42 ἐτῶν ὑπηρεσίαν, λόγω ὀρίου ηλικίας, Κ. Κολιόπουλος Δ)ντῆς Α' μόλις συμπληρώσας 35ετῆ δημοσίαν Ύπηρεσίαν, Γ. Τζούφας γεωπόνος έκ θέσεως τοῦ Ύπουργείου Γεωργίας προκειμένου νά δεχθῆ τοποθετήσιν ὡς Δ)ντοῦ τοῦ Έθνικοῦ Όρφ. Αρρένων Κομοτινῆς, Θεολ. Κ. Σάλας Δ)στῆς τμήματος Έποικισμοῦ Δ.Γ. Φθιώτιδος.

Ανάκλησις ἐντάξεων

Ανεκλήθη ἡ ἑνταξίς εις τήν Ύπηρεσίαν Γεωργ. Έφαρμ. τῶν κάτωθι γεωπόνων Τμήμ. Α': Δ. Χατζῆ Δ. Γ. Θεσ)νίκης, Έλισ. Κύπριζα Δ. Γ. Γιαννιτσῶν καί Άργυρ. Χατζηνάκου Δ. Γ. Σερρών.

Ποιοί ἐπέτυχαν στίς εισαγωγικῆς ἐξετάσεις τῆς Άνωτ. Γεωπον. Σχολῆς Αθηνῶν

Κατά τίς εἰσιτήριες ἐξετάσεις τῆς Άνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1957—58 ἐπέτυχαν οί ἐξῆς κατά σειράν:

Γκαβρογιάννης Π., Μασσάρος Ι., Μιχαλάκης Ν., Χάραρης Ν., Θέμελης Γ., Άγγελίδης Σωτ., Ρουσοχατζάκης Στυλ., Τσότρος Παν., Μανίκας Κων., Τσιτόλιας Κυρ. Μαλαθράκης Νικόλαος, Μοσχολέας Σπυρ., Ζωγράφος Άναστ. ἡ Δημ., Σουλτάτης Χρ., Παπούλιας Γεώργ., Ίωακειμίδης Στέφ., Περιστερόπουλος Παν., Κίτσος Ίωάν., Μπαρισιώτης Άθαν., Μπερνιδάκης Έμμ., Τζαβέλας Γεώργ., Καζάκης Ίωάν. Κατσούλος Ίω., Κασσωτάκης Αιμιλ., Τσότρος Άλέξ., Άνδρουλάκης Ίωαν., Περέσγλου Κων., Οικονομόπουλος Άριστ., Ζαχαριουδάκης Ίωάν. Νῆρας Φίλιπ., Κυριακοπούλου Παναγιώτα, Κόλας Ίωάννης, Κορδέλλος Γεώργ., Χρο-

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ Ίητήματα

Πραγματοποιήθηκε ἡ

Εὔρεϊα σύσκεψις τῆς ΠΟΣΓ

Τὸ Ψήφισμα

Στίς 9 καί 10 τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἔγινε στὰ γραφεῖα τῆς ΠΟΣΓ (στὴν αἴθουσα διαλέξεων Ε. Κέντρου Παραγωγικότητας) εὔρεϊα σύσκεψη μέ συμμετοχῆ ἀντιπροσώπων ἀπὸ ὅλους τοὺς Συνδέσμους τῆς Ελλάδος, τῆς Ένώσεως Γεωπόνων Δημ. Ύπαλλήλων καί τοῦ Συλλόγου Γεωπόνων Όργ. Βάμβακος.

Παρέστησαν στὴν διήμερη αὐτῆ σύσκεψη οί παρακάτω ἀντιπρόσωποι:

Α τ τ ι κ ῆ ς : Δημακόπουλος, Ταραντῖνος, Κοροῦτος. Μ α κ ε δ ο ν ῖ α ς — Θ ρ ά κ η ς : Κωνσταντινίδης, Βοσνιάκος, Πυλορόφω. Κ ο ρ ῖ ν θ ῖ α ς : Γκίκας, Άντωνάκος, Πλατῆνος. Α χ α ῖ α ς : Γεροκαστόπουλος. Η λ ε ῖ α ς : Ζάγκλης, Κανελλακόπουλος. Μ ε σ σ η ν ῖ α ς : Χριστοφιλογιάννης, Κουκουζέλης. Α ρ κ α δ ῖ α ς : Σκύλλας, Παναγιῆς, Παπαδόπουλος. Δ α κ ω ν ῖ α ς : Φιλόπουλος, Σταθάκης, Αργοναυπλίας: Ζερόβος, Παπαϊωάννου. Ε ὕ β ο ῖ α ς : Παπαγεωργίου. Β ο ἰ ω τ ῖ α ς — Φ ω κ ῖ δ ο ς : Τσαγγάρης, Χαρίτος. Φ θ ἰ ὠ τ ῖ δ ο ς : Κώτσης, Πλαστήρας. Μ α γ ν η σ ῖ α ς : Κλωκίδας. Α α ρ ῖ ο η ς : Δούμος, Βουγᾶς, Πετρόπουλος. Τ ρ ι κ ᾶ λ ω ν : Χαιρόπουλος. Κ α ρ δ ῖ τ η ς : Σερμπέτης, Καρούλιας. Η π ε ῖ ρ ο υ — Ν ῆ σ ω ν : Παπᾶς, Κουντούρης. Α ἰ τ ω λ ν ῖ α ς : Καμπανάρος, Βορίλας: Κ ρ ῆ ν

τ η ς : Δρακάκης, Πιερρακέας. Χ ἰ ο υ — Δ ε σ β ο υ : Σουμειλίδης. Κ υ κ λ ᾶ δ ω ν — Σ ά μ ο υ : Ζωγράφος, Παπαεμμανουήλ. Δ ω δ ε κ α ν ῆ σ ω ν : Άναγνωστόπουλος. Έ ν . Γ . Δ η μ . Ύ π α λ λ ῆ λ ω ν : Κέλλας, Καλογρούλης, Κουτρούλης, Τάσιος, Σταύρου. Σ υ λ . Γ ε ω π . Ό ρ γ . Β ά μ β α κ ο ς : Πετρόπουλος, Διαμαντίδης, Μαντούβαλος.

Η ὄλη συζήτηση στὴν εὔρεϊα αὐτῆ σύσκεψη διεξήχθη μέ πνεῦμα ἀπόλυτης ἐνότητος, σύμπνοιας καί τῆς ἐπιβαλλόμενης, ἀπὸ τὴν κρισιμότητα τῶν στιγμῶν ποὺ διέρχεται ὁ κλάδος, σοβαρότητας.

Στὴ συζήτηση ποὺ ἐπακολούθησε πήραν μέρος ὄλοι οί ἀντιπρόσωποι καί μεταφέροντας τὴ φωνὴ ὄλων τῶν συναδέλφων ἐνέκριναν τίς μέχρι τώρα ἐνέργειες τῆς ΠΟΣΓ καί καθώρισαν τὰ βασικὰ προβλήματα τῶν ὁποίων τὴν ἄμεση λύση πρέπει νά ἐπιδιώξει ἡ διοίκηση τῆς ΠΟΣΓ.

Η σύσκεψη κατέληξε δμόφωνα στὴ διατύπωση τοῦ παρακάτω ψηφίσματος:

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

ΣΥΣΚΕΨΕΩΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ

Έν Αθήναις σήμερον τὴν 10ην Νοεμβρίου 1957 ἐξουσιοδοτημένοι ἀντιπρόσωποι τῶν Συνδέσμων Γεωπόνων ἀπάσης Ελλάδος συνελέσθησαν κατόπιν προσκλήσεως τῆς Όμοσπονδίας αὐτῶν εις τὴν αἴθουσαν διαλέξεων τοῦ Έλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητας, παρουσία ἐκ προσώπων τῆς Ένώσεως Γεωπόνων Δημ. Ύπαλλήλων καί τοῦ Συλλόγου Γεωπόνων Όργανισμοῦ Βάμβακος, πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀπασχολούντων τὸν Γεωπονικὸν Κλάδον ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μακροῦ χρονίζουσι, καί μετὰ διήμερον ἐξο-

νυχιστικήν συζήτησιν και ανταλλαγήν γνώμων

Ἀποφασίζουσι ὁμοφώνως

Ὅπως ἡ Ὀμοσπονδία τῆς συνεργασίας τῆς Ὑπαλληλικῆς Ἡγεσίας καὶ τῶν λοιπῶν Κλαδικῶν Γεωπονικῶν Ὄργανώσεων συνεχίσῃ τὰς ἐντόνους προσπάθειάς, διὰ τὴν ταχύτεραν ἐπίλυσιν τῶν κάτωθι βασικῶν αἰτημάτων τὰ ὁποῖα κρατοῦν ἐν συγκλίσει καὶ ἐν δικαίᾳ ἀγανακτήσει σύμπαντα τὸν Γεωπονικὸν Κλάδον, συνεπεῖα τῆς μὴ μέχει σήμερον ἐπιλύσεώς των.

1ον Τὴν ἐντὸς τοῦ συντομοτέρου χρονικοῦ διαστήματος σύγκλησιν Πανελληνίου Γεωπονικοῦ Συνεδρίου πρὸς ὑποβολὴν καὶ μελέτην τοῦ γεωργοοικονομικοῦ προγραμματισμοῦ τῆς Χώρας.

2ον Τὴν κατάθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ ἐτοίμου Νομοσχεδίου περὶ Γεωτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

3ον Τὴν κατάθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ καθ' ὅλα ἐτοιμοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ὄργανισμοῦ Βάμβακος.

4ον Τὴν τελικὴν ἔγκρισιν καὶ κατάθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀδικιῶν τῶν Γεωπόνων Δημ. Ὑπαλλήλων, ὡς τοῦτο ἐν σχεδίῳ διατυπώθη παρὰ τῆς Ὀμοσπονδίας, πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν γενομένων καταφώρων εἰς βάρος τούτων ἀδικιῶν.

5ον Τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς Γεωπόνους τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος τοῦ δοθέντος εἰς τοὺς μηχανικοὺς, δοθέντος ὅτι, τοῦτο χορηγεῖται διὰ μελέτας καὶ ἐκτέλεσιν ἔργων, ἐκ κεφαλαίων ἐπενδύσεων, ἀποσκοπούντων εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν ὁποίαν τὴν δεσπίζουσαν θέσιν διαδραματίζει ὁ Γεωπόνος καὶ ἡ μὴ χορήγησις τοῦ ὁποίου ἔχει προκαλέσει δικαιολογημένη ἀναταραχὴν μεταξὺ τοῦ Γεωπονικοῦ Κλάδου, λόγῳ τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως καὶ τῆς ὑποδεστέρας θέσεως, εἰς ἣν τίθεται οὗτος, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐξ ἐπενδύσεων ἔργα τῶν γεωπόνων εἶναι μεγαλυτέρα τῆς τῶν μηχανικῶν οἷτινες ἐδικαιώθησαν τοῦτο.

6ον Τὴν κατάρτισιν καὶ ψήφισιν Ὄργανισμοῦ Ὑπ. Γεωργίας προσφερομένου πρὸς τὰς δημιουργηθείσας ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῆς Γεωργίας συνθήκας ἐπὶ τῷ τέλει ἀφ' ἐνὸς τῆς πληρεστερας ἀντιμετωπίσεως οὐχὶ μόνον τῶν προβλημάτων τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων ἐπεξεργασίας, τυποποιήσεως, διαθέσεως καὶ προστασίας ταύτης, διότι οὕτω μόνον ὀλοκληροῦται τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ τὴν πληρεστεραν ἀξιοποίησιν τοῦ Γεωπονικοῦ προσωπικοῦ. Τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ὅλων τῶν ἀρμοδιότητων ἄλλων Ὑπουργείων τῶν ἐχουσῶν σχέσιν μὲ τὴν Γεωργίαν.

7ον Τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, τόσον ἐπὶ τοῦ τομέως βελτιώσεως τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τῆς Ἀγροτικῆς πίστεως, ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ἐναρξέστερας συμμετοχῆς εἰς ταύτην τῶν Γεωπόνων ἐχόντων ἔγκυρότεραν, ἐν προκειμένῳ γνώμην οἰουδήποτε καὶ τὴν ἴσην μεταχειρίσιν τούτων μὲ τοὺς μηχανικοὺς ΑΤΕ.

8ον Τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως διὰ τοὺς μὲ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένους Γεωπόνους καὶ τὴν κατάργησιν τῆς προσλήψεως αὐτῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

Π α ρ α κ α λ ε ῖ

Τὴν Στὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ διὰ τῆς προσλήψεως 600 Γεωπόνων κατέδειξεν τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας, καὶ τὸν ρόλον τοῦ Γεωπόνου, ἰδιαίτατα δὲ τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργόν, ὅπως υἰοθετήσουν καὶ ἱκανοποιήσουν τὰ ἀνωτέρω βασικὰ αἰτήματα τοῦ Κλάδου.

Ἐξουσιοδοτοῦσι

Καὶ ἀναθέτουσι εἰς τὴν Ὀμοσπονδίαν ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀνωτέρω αἰτημάτων.

Ἀναθέτουσι

Εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ὀμοσπονδίας,

ὅπως ἐπιδόσῃ τὸ παρὸν εἰς τὸν Ἐξοχ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν ὡς καὶ εἰς τὸν Ἀξιότ. Διοικητὴν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲ τῆς συσκέψεως ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Ὀμοσπονδίας καὶ ἐκ τῶν κ.κ. Α. Κωνσταντινίδου ἐκπροσώπου τοῦ Γεωπονικοῦ Συλλόγου Μακεδονίας—Θράκης, Δ. Ταραντίνου ἐκπροσώπου Συνδέσμου Ἀττικῆς—Νήσων, Χ. Β. Ἰωάννου ἐκπροσώπου Συνδέσμου Λαρίσης, Κ. Δρακάκη ἐκπροσώπου Συνδέσμου Κρήτης, Κ. Κουντούρη ἐκπροσώπου Συνδέσμου Ἡλείου—Νήσων, Χ. Κανελλακοπούλου ἐκπροσώπου Συνδέσμου Ἡλείας, καὶ Δ. Ἀναγνωστοπούλου ἐκπροσώπου Συνδέσμου Δωδεκανήσου διὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ παρόντος ψηφίσματος εἰς τοὺς Ἐξοχ. Ὑπουργὸν Γεωργίας καὶ Ὑφυπουργὸν Γεωργίας.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συσκέψεως

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Σ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ

Ἐνέργειαι τῆς ΠΟΣΓ

Στις 11 ἡ ἀντιπροσωπεῖα μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πρόεδρον τῆς ΠΟΣΓ κ. Καραμάνο ἔγινε δεκτὴ σὲ ἀκρόαση ἀπὸ τὸν νέο Ὑπουργὸ τῆς Γεωργίας κ. Ἀδαμόπουλο. Ὁ Πρόεδρος τῆς ΠΟΣΓ, ἀνέπτυξε μὲ πειστικότητα καὶ σαφήνεια τὰ ἄμεσα αἰτήματα τοῦ κλάδου ὅπως ἀναφέρονται στὸ ψήφισμα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπαντήσας ἐδήλωσε ὅτι συγκινήθηκε ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν παρουσίαν ἐνώπιόν του τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Γεωπονικοῦ Σώματος. Ἐπίσης ὅτι λαμβάνει ἰδιαίτερη ση. εἴωση τοῦ ἐξαιρετικοῦ γεγονότος ὅτι ὁ κλάδος προτάσσει τῶν αἰτημάτων του τὴν ἀνάγκη συγκλήσεως Πανελληνίου Γεωπονικοῦ Συνεδρίου γιὰ τὴν προβολὴ ὀλοκληρωμένου γεωργοοικονομικοῦ προγράμματος πὺ δὲ καλύψει ὅλο τὸν Ἑλληνικὸ Παραγωγικὸ Χῶρο. Πλήν

ὅμως ἡ ἐξαιρετικὴ σοβαρότητα τῶν προβλημάτων αἰτημάτων ἀπαιτεῖ τὴν μελέτην των πρὸς πλήρη ἐνημέρωσίν του. Ὅτι συμφωνεῖ ἐπίσης μὲ τὸν κ. Καραμάνο ὅτι οἱ Ἕλληνες Γεωπόνοι ἐπιτελοῦν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς ἀναμορφώσεως καὶ ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Ὄργανισμοῦ Βάμβακος, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐδήλωσε ὅτι ὑπέγραψε ἤδη τὸ σχετικὸ Νομοσχέδιο καὶ ὅτι τὸ διεβίβασε στὴν Ἐπιτροπὴ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν γιὰ νὰ κατατεθεῖ στὴ Βουλὴ.

Στὸ θέμα τοῦ Γεωτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἀκουσε μὲ μεγάλη προσοχὴ τὴν ἐμπεριστατωμένην εἰσήγησιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς ΠΟΣΓ περὶ τῆς ἀνάγκης ἰδρύσεώς του, ἀνεγνώρισε δὲ τὴν ἠθικὴν βάση καὶ σκοπιμότητα τοῦ αἰτήματος. Γιὰ τὸ θέμα τῶν ἀδικιῶν ἀνεγνώρισε τὴν ἠθικὴν βάση καὶ τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ τεχνικοῦ ἐπιδόματος ἀνεγνώρισε τὴν ἠθικὴν βάση, ἐδήλωσε ὅμως τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικὰ σοβαρὸ καὶ ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ χρειάζεται πῶς περὶ προσεκτικὴν ἐξέτασιν πρὶν νὰ προβληθῇ. Τέλος γιὰ τὰ θέματα τοῦ Ὄργ. τοῦ Ὑπ. Γεωργίας, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς ΑΤΕ καὶ τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως γιὰ τοὺς μὲ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένους γεωπόνους, ἐδήλωσε ὅτι καὶ τῶν αἰτημάτων αὐτῶν, βρῖσκει λογικὴ καὶ ἠθικὴ τὴν βάση τους καὶ ὅτι ἐλπίζει σύντομα νὰ τοῦ δοθεῖ ὁ χρόνος γιὰ νὰ μελετήσῃ τὰ παραπάνω αἰτήματα καὶ σὲ συνέχεια νὰ καταπιαστῇ καὶ νὰ τὰ προβάλῃ στὸ κέντρο γιὰ τὴν ἐπίλυσίν τους.

Σημ. ΝΑΕ. Ἐπιφυλασσόμεθα νὰ δημοσιεύσωμε στὸ ἐρχόμενο τεῦχος εἰρησὰ περὶ τὴν ἀπὸ τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ τῆς ἐδῆσεως συνεδριάσεως τῆς ΠΟΣΓ, πρὸς πλήρη ἐνημέρωσιν ἰδιαίτερα τῶν συναδέλφων τῶν ἐπαρχιῶν.

Ο κ. Χριστοδούλου και η Α. Τ. Ε.

Σημληρώθηκαν 4 μήνες από τότε που ανέλαβε τη διοίκηση της ΑΤΕ ο κ. Χριστοδούλου. Άρκετο διάστημα για να χαράξει και να εκδηλώσει τις απόψεις και τα σχέδια του για την Αγροτική Οικονομία,

Συσκέψεις άλλοτε-άλλοτε πραγματοποιήθηκαν, διακηρύξεις μεγαλόστομες και μεγαλεπήβολα σχέδια εξαγγέλθηκαν χωρίς μέχρι σήμερα καμμία πρακτική εκδήλωση.

Η χρηματοδότηση προς την ΑΤΕ δεν αυξήθηκε. Η προστασία των αγροτικών προϊόντων παραμένει μηδαμινή ή ανύπαρκτη. Η χρηματοδότηση και η ενίσχυση των συνεταιρισμών δεν μετεβλήθη στο καλύτερο. Η ΑΤΕ παραμένει, παρά τον τίτλο της, μιὰ εμπορική Τράπεζα, χωρίς ούτε στο ελάχιστο να αλλάζει ή εμπορική κερδοσκοπική αντίληψη που επικρατεί στις δοσοληψίες της, με τους αγρότες. Έξακολουθεί να παίρνει τα λεπτά από την Τράπεζα της Ελλάδος με χαμηλό τόκο και τα τοκίζει στους αγρότες, με 12 ο/ο, που στις συνθήκες της αγροτικής μας οικονομίας αποτελεί επίσημη τοκογλυφία σὲ βάρος των αγροτών μας.

Η δράση του νέου Διοικητού στρέφεται προς την εφαρμογή «έθελουσις έξόδου» που φαίνεται να την θεωρεί πανάκεια. "Αν σ' αυτό προσθέσουμε την μετακίνηση μερικών δδρών Τεχνικών και Έποπτικών Επιθεωρήσεων, την δημιουργία του νέου τύπου Εταιρειών με αναγκαστική συμμετοχή (στην ουσία υποδούλωση) των συνεταιρισμών και την έκδοση δελτίου ειδήσεων δια τον τύπον, έχουμε μιὰ καθαρή εικόνα της ως τώρα δράσεως του νέου Διοικητού.

Φυσικά για τὰ ζητήματα του γεωπονικού προσωπικού της ΑΤΕ (Τεχνικό έπίδομα, βαθμολογική εξέλιξη κ. λ. π.) κανείς δεν ξαί-

ρει αν έμεινε «καιρός» στο Γεωπόνιο Διοικητή της ΑΤΕ κ. Ν. Χριστοδούλου ν' ασχοληθεί.

Άλλά θά επανέλθουμε.

Η παραίτηση του κ. Θεοτόκη

Ανακούφιση πραγματική ένοιωσαν οι αγρότες και όλοι οι αγροτικοί υπάλληλοι μαθαίνοντας ότι ο κ. Θεοτόκης έπαισε να διοικεί το Ύπ. Γεωργίας.

Το πέρασμά του από το Ύπουργείο, θά μείνει μοναδικό παράδειγμα όχι προς μίμηση αλλά προς αποφυγή.

Ο νέος Ύπουργός πρέπει να έπανορθώσει τὰ λάθη και τις άδικίες που προκάλεσε ο κ. Θεοτόκης. Ίδιαίτερα πρέπει να ανακληθούν οι άδικες μεταθέσεις και μετακινήσεις υπαλλήλων που χωρίς κανένα λόγο έγιναν.

Υπάλληλοι Γεωργικών Ταμείων

Στὰ 52 Γεωργικά Ταμεία υπηρετούν περι τους 75 υπάλληλοι, οι περισσότεροι από τους οποίους έχουν πάνω από 18 χρόνια υπηρεσίας και είναι τελειόφοιτοι Γυμνασίων.

Οι υπάλληλοι αυτοί, ενώ θά έπρεπε να είχαν πάρει από χρόνια τώρα το βαθμό του εισηγητού βρίσκονται καθηλωμένοι στο βαθμό γραμματέως α' τάξεως. Επί πλέον δεν τους χορηγείται ούτε και το έπίδομα της πολυετίας, που άλλοι υπάλληλοι σὲ άλλες υπηρεσίες πολύ νεώτεροι τὸ έχουν ήδη πάρει.

Νομίζουμε ότι είναι καιρός ή κατάφωρη αυτή άδικία που γίνεται σὲ βάρος των υπαλλήλων αυτών, να επανορθωθεί, γιατί δεν νοείται στο Ίδιο ύπουργείο να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά.

*Άρθρον...

Η άληθής έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του από 8-5-1946 Ν. Δ. κυρωθέντος δια τὸν άρθρου πρώτου του Ν. Δ. 55)1945 είναι ότι το προσωπικόν των αποτελούντων άποκεντρωμένας Δημοσίας Ύπηρεσίας και συγχωνευθέντων εις τὰς Διευθύνσεις Γεωργίας, Ταμείων Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών, περί οὗ εξέδθη τὸ από 6 4-1951 Β. Δ. «Περί Διοικήσεως τῶν Τ. Γ. Κ. και Δασῶν» κέκτηται τῆς ιδιότητος Δημοσίου Υπαλλήλου. Τῆν αὐτὴν δημοσιούπαλληλικὴν ιδιότητα κέκτηται και τὸ προσωπικόν τοῦ αποτελούντος ἐπίσης δυνάμει τοῦ άρθρου 18 τοῦ Α. Ν. 2183)1940 Ἀποκεντρωμένην Δημοσίαν Ύπηρεσίαν Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας

Κτηνοτροφίας και Δασῶν τοῦ Ύπουργείου Γεωργίας.

Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς δευτέρας τροπολογίας ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος οἱ Βουλευταὶ κ. κ. Α. Λυμπερης, Π. Κάβδας και Ε. Κοθρης ο κ. Ύπουργός τῆς Γεωργίας ὑποσχέθη νὰ ἐπιλύσῃ το θέμα. Τὸ σχετικόν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἔχει οὕτω:

Ἐπὶ τοῦ άρθρου 31 δ κ. Κάβδας προτείνει τροπολογίαν, ἀφορώσαν τοὺς υπαλλήλους τοῦ Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασῶν.

Σ. Θεοτόκης (Ύπ. Γεωργίας). Δὲν δύναμαι νὰ τὴν δεχθῶ αὐτὴν τὴν στιγμήν, διότι δὲν ὑπάρχει συνεννόησις και συμφωνία μετὸν Ύπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν.

Α. Λυμπερης. Νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη και ἡ Ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία θά πρέπει νὰ γνωρίζῃ μιαν ἀδικίαν ἢ ὁποία προσγίγνεται εἰς μιαν κατηγορίαν υπαλλήλων υπηρετούντων εἰς τὴν ὑπαίθρου.

Σ. Θεοτόκης. (Ύπ. Γεωργίας). Παρακαλῶ μὴ ἐπιμένετε, διότι πρώτον δὲν ἔχω συνεννοηθῆ μετὸν Ύπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν και δεύτερον ἐπιχειρεῖτε νὰ με πείσετε ἐνῶ δέχομε και συμφωνῶ πλήρως μετὴν ἀποψίν σας. Δὲν σας λέγω ὅτι δὲν τὴν δέχομαι, ἀλλὰ ὅτι δὲν εἶμαι εἰς θέσιν αὐτὴν τὴν στιγμήν νὰ τὴν δεχθῶ.

Α. Λυμπερης. Ὅλοι οἱ παρελάσαντες ἀπὸ τὸ Ύπουργεῖον Γεωργίας Ύπουργοί, παρεδέχθησαν τὸ δίκαιον τῶν 300 αυτών υπαλλήλων τοῦ Τ. Γ. Κ. και Δασῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὴν ὑπαίθρου και ἐν τοῖσι δὲν κατέστη δυνατόν νὰ τὸ ἱκανοποιήσουν με ἀποτελεσματὰ νὰ ἔχων ἠθανόντας τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι δὲν ἔλαβον σύνταξιν οὔτε ἀπὸ τὸ ΙΚΑ, οὔτε ἀπὸ τὸ Δημόσιον.

Αἱ ὑπηρεσίαι εἰς ἅς ὑπηρετοῦν ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἀποκεντρωμένας ὑπηρεσίαι τοῦ Ύπουργείου Γεωργίας και εἰς τὸ πρὸ ἡμερῶν ψηφισθὲν Ν. Δ. περί συνταξιοδοτήσεως, ἀνεγνωρίσθη ἡ ὑπηρεσία τῶν ὡς συντάξιμος δημοσίου ὑπηρεσίας. Ἐφ' ὅσον λοιπόν, πρόκειται περί δημοσίας ὑπηρεσίας, χρειάζεται μιὰ ἐρμηνευτικὴ δήλωσις σας, ὅτι εἶναι δημοσίοι υπάλληλοι. Ἐάν τελικῶς δὲν δεχθῆτε τοῦτο δώσατέ μας τοῦλάχιστον μιαν ὑπόσχεσιν ὅτι εἰς τὸ νομοσχέδιο, τὸ ὁποῖον θά φέρετε, θά ρυθμίσετε τὸ θέμα.

Ε. Κοθρης. Μὰς ἀρκεῖ ἡ δήλωσις τοῦ κ. Ύπουργοῦ ὅτι εἰς προσεχῆς νομοσχέδιον θά λυθῇ τὸ θέμα τοῦτο.

Μεθ' ὃ τὸ άρθρον 31 γίνεται δεκτόν.

Ἐλπίζομεν ὅτι, εἰς τὸ καταρτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ύπουργείου Γεωργίας σχέδιον Νόμου περί ἀγορᾶς οἰκοπέδου ὑπὸ τοῦ

Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασῶν δια τὴν ἀνιέγερσιν κτιρίου πρὸς στέγασιν τοῦ Ύπουργείου Γεωργίας και Κ. Τ. Γ. Κ. Δασῶν, ἢ εἰς ἕτερον νομοσχέδιον, ο κ. Ύπουργός τῆς Γεωργίας θά περιλάβῃ διάταξιν, βάσει τῆς ὑποσχέσεως ἣν ἔδωσεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ρυθμίζουσαν τὸ θέμα τῶν ὡς ἄνω υπαλλήλων ἵνα ἐκλείψῃ ἡ ἄδικος και ἄνισος μεταχείρισις τούτων ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας πρὸς δὲ ἐξασφάλισιν σύνταξιν κατὰ νόμον εἰς τοὺς κατ' ἔτος ἐξερχομένους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας υπαλλήλους, οἱ ὁποῖοι ἠνάλωσαν τὴν ζωὴν τῶν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ.

Ἐπείγει ἡ ρύθμισις τοῦ ἀνωτέρω θέματος, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἵνα μὴ προστεθοῦν και νέα θέματα εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα καθ' ὅσον κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους θά ἐξέλθουν τῆς ὑπηρεσίας και ἄλλοι υπάλληλοι τῶν Ταμείων Γεωργίας, χωρίς νὰ δικαιωθοῦν οὐδεμιᾶς συντάξεως ἀπ' ὁπουδήποτε.

Οἱ δασκάλες τῆς Οἰκοκυριακῆς

Στὸ Ύπουργεῖο Γεωργίας ἀπὸ πενταετίας ἤδη υπηρετοῦν 105 δασκάλες τῆς Οἰκοκυριακῆς. Ἀνεκτίμητες εἶναι οἱ ὑπηρεσίες που προσφέρουν στὶς ἀγρότισσες και ἀάνταστες οἱ ταλαιπωρίες στὶς ὁποῖες ὑποβάλλονται για τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἱεροποστολικοῦ τῶν ἔργου.

Δὲν χρειάζεται νὰ πείμε ὅτι θά έπρεπε σὲ κάθε χωριὸ νὰ ὑπηρετεῖ και μιὰ δασκάλα τῆς Οἰκοκυριακῆς. Γιατὶ εἶναι ἡ μοναδικὴ κατηγορία υπαλλήλων που μετὶ τις γνώσεις τῶν στὸ ἀγροτικὸ νοικοκυριό, ζητήματα ὑγιεινῆς χωριῶν, διαίτολογία ἀγροτῶν, ἀνάπτυξη δεξιότητις ἀγροτισσῶν (κοπικὴ—ραπτικὴ), διατροφή και ὑγιεινὴ βρεφῶν και παιδιῶν, κοσερβοποίηση φρούτων λαχανικῶν κ. λ. π., βοηθᾶνε οὐσιαστικά τις ἑλληνίδες τῆς ὑπαίθρου.

Και ὁμως. Ἐνῶ τόσο σοβαρὸς εἶναι ρόλος τους στὴν ὑπαίθρου, καμμία φροντίδα δὲν παίρνει τὸ Ύπ. Γεωργίας για τὰ ζητήματά τους. Ὁ μισθὸς του, καταβάλλεται κατὰ 50 ο/ο ἀπὸ τὰ Γεωργικά Ταμεία και κατὰ τὰ ἄλλα 50 ο/ο ἀπὸ τις Κοινότητες!...

Ὁ τρόπος αὐτὸς πληρωμῆς τους εἶναι ἀχαρακτήριστος και τραυματίζει καιρία τὸ ζῆλό τους για δουλειά, ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ περισσότερες ἔχουν ἕνα χρόνο και πλέον νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τις Κοινότητες.

Τὸ καθεστὼς αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτο και πρέπει νὰ σταματήσει. Οἱ δασκάλες αὐτὲς πρέπει νὰ παύσουν νὰ ἐπαιτοῦν στοὺς κοινοτάρχες για τὸ μισθὸ τους. Οὔτε ἐπίσης νὰ ἐξαρτᾶται ἡ πληρωμὴ τους ἀπὸ τὸ ἂν θά περισσέψει κάτι ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῶν Κοινοτήτων (ὅσα βέβαια τοὺς ἄφησε ὁ κρατικὸς προϋπολογισμός).

Πρέπει ὁ ἀριθμὸς τους νὰ αὐξηθεῖ ὥστε

ή κάθε μία δασκάλα της Οικοκυριακής να μην έχει περιφέρεια πάνω από 5 χωριά. Να μονιμοποιηθούν και να πληρώνονται από το Δημόσιο Ταμείο. Και να έχουν ανάλογη με τα προσόντα τους βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη.

Γιατί έτσι όχι μόνον η αποδοτικότητα και ο ζήλος τους θα αυξηθεί, αλλά και γιατί θα εκπληρώσει το κράτος ένα στοιχειώδες καθήκον και θα προσφέρει βοήθεια στην ελληνίδα αγρότισσα που τόσο σκληρά δουλεύει στην ύπαιθρο.

Υποτροφίες

Περίληψις προκηρύξεως υποτροφιών υπ' αριθ. 16

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών αναγγέλλει εν συνεχεία προηγούμενων προκηρύξεων, ότι θα διεξαχθή διαγωνισμός δια την άποστολήν δύο εισέτι υποτρόφων εις το Έξωτερικόν, οι οποίοι θα ειδικευθούσιν εις την Επαγγελματικήν Εκπαίδευσιν και δη εις την Οικιακήν Τεχνολογίαν. Η Έναρξις του διαγωνισμού θα γίνη εντός του μηνός Φεβρουαρίου 1958.

Δικαιούνται συμμετοχής οι ελληνικής εθνικότητος πτυχιούχοι Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής ή μεδαπής ή μοτίμου άλλοδαπης, οι μη συμπληρώσαντες το τρια-

κοστόν δυδούν Έτςς (ήμερομηνία συμπληρώσεως νοείται η 31η Δεκεμβρίου 1958) ανεξαρτήτως φύλου και μη διαθέτοντες έπαρκή ίδια οικονομικά μέσα. Αι θέσεις προορίζονται ανά μία δι' Άρρενα και θήλειαν.

Πληροφορία δια τα έξεταστέα θέματα και γλώσσας και τους έν γένει όρους του διαγωνισμού παρέχονται από τοΰδε εις τό Ι.Κ.Υ. (Λυσικράτους 14, Αθήναι, τηλ. 36580), όπου χορηγούνται και τα πρόσ συμπλήρωσιν έντυπα. Οι ένδιαφερόμενοι δύνανται ν' άπευθυνθούσιν είτε αυτοπροσώπως είτε, άν κατοικούσιν εκτός της περιοχής Αθηνών, δι' έπιστολής.

Έν Αθήνας τη 21 Ιούλιου 1957

Εύριπίδης Πλάτων

Πέθαγε στήν Καλλονή Λέσβου από άνί-ατη άρρώστεια ο Εύριπίδης Πλάτων σέ ηλικία 63 έτών

Ο Εύριπίδης Πλάτων υπήρξε προοδευτικός άγρότης, υπόδειγμα καλλιεργητού και άνθρώπου. Οί γεωπόνοι έχασαν έναν πολύτιμο συνεργάτη και ή ΝΑΕ έναν ξεχωριστό φίλο.

Η ΝΑΕ στέλνει στους οικείους του τά ειλικρινή της συλλυπητήρια.

ΤΥΠΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ ΚΑΙ Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ

Υπό Ήλ. Μαντούβαλου, Γεωπόνου Όργαν. Βάμβακος

Θά είναι ένας μοναδικός σύμβουλος και οδηγός για τους καλλιεργητές του βαμβακιού.

ΝΕΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΙΑ

Υπό Ήλ. Βηθλεμίδη, Γεωπόνου—Πτηνοτρόφου

Ότι νέο θεωρητικά και πρακτικά χρειάζεται για τον πτηνοτρόφο. επαγγελματία και έρασιτέχνη.

Μόλις έκυκλοφόρησαν

Η ΣΤΕΙΡΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Υπό Κ. Βλάχου, Καθηγ. Κτην. Σχολής Θεσσαλονίκης—Τιμή δρχ. 40.

ΟΡΕΙΝΗ ΥΠΑΙΘΡΟΣ

Υπό Δ. Αθ. Πάνου, Διευθυντού ΣΕΚΦΟ Λαρίσης—Τιμή δρ. 50.

ΕΔΑΦΟΣ—ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ—ΛΙΠΑΝΣΕΙΣ

Υπό Β. Αντωνίου, Γεωπόνου ΑΤΕ Δρ. 25.

ΑΙ ΕΓΓΕΙΟΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

Υπό Κ. Αθ. Κωνσταντινίδου, Ειδ. Γεωπόνου επί των Έγγείων Βελτιώσεων—Τιμή δρ. 50

Τά παραπάνω βιβλία είναι απαραίτητα για τους Γεωπόνους, Κτηνοτρόφους και όλους τους άγρότες. Δέν πρέπει να λείπουν από καμμιά άγροτική βιβλιοθήκη. Γράψατε : ΣΠ. ΣΠΥΡΟΥ, Γεωπόνον — Σωκράτους 34α — ΑΘΗΝΑΙ

Διαθέτουμε:

- **Έκλαϊνευτικά Γεωργικά Βιβλία** για όλες τις καλλιέργειες.
- Δέντρα καρποφόρα όλων των ειδών στις έκλεκτότερες ποικιλίες : Άμυγδαλιές όψιμης άνθισεως, Άχλαδιές κρυστάλλια και κον' τοϋλες, Βερυκοκιές, Βυσινιές, Δαμασκηγιές, Καρυδιές, Καστανιές, Κερασιές, Κυδωνιές, Μηλιές, Μουριές, Ροδακινιές, Ροδιές, Συκιές, Φουντουκιές, Φιστικιές (άρσενικές—θηλυκές) κλπ.
- **Έληές έμβολιασμένες** πάνω σ' άγριελιά : Άμφισσης, Καλαμών, Μεγάρων, Κορωνέικες, Μανάκι κλπ.
- **Ευνόδενδρα** : Πορτοκαλλιές Μέρλιν, Σαγκουϊνιές και Ντόλτσι, Λεμονιές δίφορες, Μανταρινιές, Φράπες, Κιτριές, και Νερατζιές άνεμβολιαστές.
- **Σπόροι** : Λαχανικών, δέντρων και άνθέων.
- **Βολβοί Όλλανδίας** : Ζουμπούλια, τρομπέτες, τουλίπες, ίρις, νεραγκοϋλες, φρέζιες σέ μεγάλη ποικιλία χρωμάτων.
- **Δέντρα καλλωπιστικά.**
- **Θάμνοι καλωπιστικοί.**
- **Τριανταφυλιές** : Θαμνώδεις, δενδροειδείς και άναρριχώμενες. Γερμανικές σέ έξαιρετικές ποικιλίες και χρώματα.
- **Σπόροι Ψυχανθών και Κτηνοτροφικών φυτών.**
- **Άμερικάνικα κλήματα** άπλά (άνεμβολιαστα) έρριζα και έμβολιασμένα στις καλλίτερες ποικιλίες για άμπέλια και κληματαριές.
- **Γεωργικά Φάρμακα** : Όλα τά σύγχρονα έντομοκτόνα και μηκυτοκτόνα.
- **Φυτορμόνες** για ριζοβολία και καρπόδεση ντομάτας.
- **Έργαλεία** : Ψεκαστήρες, Θειαφιστήρια, Ψαλλίδια κλαδεύματος κλπ.—κλπ.
- **Όργανα** : Μεγεθυντικούς φακούς, μυστόμετρα, έλαιοξόμετρα, μάσκες Παραθαλείου.
- **Λιπάσματα** άπλά και σύνθετα.
- **Εϊδικό τονωτικό λίπασμα** για τά καθυστερημένα λουλούδια κλπ.

ΣΠΥΡΟΣ ΣΠ. ΣΠΥΡΟΥ, Γεωπόνος
Σωκράτους 34α — Τηλ. 53.052
ΑΘΗΝΑΙ

Μόλις έκυκλοφόρησε

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΑΧΑΝΟΚΟΜΙΑ

Ο ΝΕΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΥΡΟΥ

Υπό ΔΑΜΠΡΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Γεωπόνου—Είδ. Δενδροκόμου

Σελ. 212—Τιμή δρχ. 40—Για τις έπαρχίες δρχ. 48

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Βασικοί όροι για την έκμετάλλευση των λαχανικών. Σπορεία και Φυτώρια Λαχανοκήπου. Θερμοκήπια. Πολυσμός Λαχανικών. Μεταφύτευση. Λίπανση, πότισμα Λαχανικών κ.λ.π.
2. Δεπτομερής περιγραφή όλων των ειδών—ποικιλιών των Λαχανικών ήτοι : Άγγινάρας, Άγγουριών, Άντιδιών, Άντράκλας, Γεωμήλων, Γουλιών, Καρότων, Καρπουζιών, Κολοκασίου, Κολοκυθιών. Κουκιών, Κουνουπιδιού, Κραμβολάχανων, Κρεμμυδιών, Λαχανιδών, Μαϊντανού, Μανιταριών, Μαρουλιών, Μελιτζάνας, Μπάμιας, Παντζαριών, Πεπονιών, Πιτζελιών, Πιπεριών, Πράσσων, Ραπανιών, Ρόκας, Σέλινου, Σκόρδων, Σπανακιού, Σπαραγγιού, Φασολιών, Τομάτας και Φράουλας.
3. Έχθροι και άρρώστειες των Λαχανικών και καταπολέμησή των με τα νέα έντομοκτόνα και μυκητοκτόνα φάρμακα.
4. Κηπουρικά έργαλειά
5. Κονσερβοποιήσις των Λαχανικών.
6. Πίνακες βλαστικότητας σπόρων, βιταμινών, κ.λ.π.

Πολυτιμότεος σύμβουλος και οδηγός για τον κάθε καλλιεργητή λαχανικών επαγγελματία είτε ερασιτέχνη.

Γράψατε: ΣΠΥΡΟΝ ΣΠΥΡΟΥ
Σωκράτους 34α—ΑΘΗΝΑΙ (Παραπλεύρως Πολυκλινικής)

Μόλις έκυκλοφόρησε

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ

ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΑ ΦΥΤΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ & ΚΗΠΩΝ

Έγκατάσταση—Περιποιήσεις—Άρρώστειες

Υπό Άγγέλου Χατζηνικολάου

Γεωπόνου — Είδ. Δενδροκόμου

Σελ. 270. Είκ. 105.—Τιμή δρ. 50.
Για τις έπαρχίες δρ. 58 με τα ταχυδρομικά

Περίληψη Περιεχομένων :

1. ΠΩΣ ΖΕΙ και πώς αναπτύσσεται τó λουλουδι κλπ.
2. ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ τρόπους πολλαπλασιάζεται τó λουλουδι κλπ.
3. ΠΩΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΟΥΜΕ κατάλληλες κλιματολογικές και έδαφικές συνθήκες για την προκοπή των λουλουδιών κλπ.
4. ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ περιποιήσεις : Μεταφυτεύσεις, αλλαγή γλάστρας, πότισμα, σκάλισμα, βοτάνισμα, κάθαρος, κλάδεμα, κορυφολογήματα κλπ. κλπ.
5. ΠΑΘΗΣΕΙΣ και άρρώστειες των λουλουδιών. Πώς θα τὰ προφυλάξουμε και πώς θα τὰ θεραπεύσουμε κλπ.
6. ΕΡΓΑΛΕΙΑ για την καλλιέργεια των λουλουδιών κλπ.
7. ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ στόν σπιτικό κήπο. Εΐδη κήπων και Άρχιτεκτονική κήπων.
8. ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ στην αύλή, στα παράθυρα, έξωστες, τις βεράντες και ταράτσες.
9. ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ μέσα στο σπίτι.
10. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ των λουλουδιών.
11. ΠΛΗΡΗΣ περιγραφή των λουλουδιών και καλλωπιστικών φυτών κατ' αλφαβητική σειρά.
12. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ εργασιών λουλουδιών και καλλωπιστικών φυτών κατά μήνα.
'Η Πρακτική Άνθοκομία είναι ένας μοναδικός σύμβουλος και οδηγός για όλους τους φιλανθεις. Δέν πρέπει να λείπει από κανένα.

Γράψατε : ΣΠ. ΣΠ. ΣΠΥΡΟΥ
Σωκράτους 34α—ΑΘΗΝΑΙ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Ἡ Ἀγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διενεργεῖ ἀσφαλίσεις ἐπὶ τῶν προϊόντων καὶ τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου τῶν ἀγροτῶν, κατὰ τῶν κινδύνων :

ΧΑΛΑΖΗΣ

ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΟΣ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΖΩΩΝ

ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΥΡΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ἐπίσης ἀσφαλίζει

ΣΩΜΑΤΑ ΑΔΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΣΠΟΓΓΑΔΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΠΛΟΙΩΝ

ΕΙΔΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Δρχ. 52.472.000

Διεύθυνσις Γραφείων : Ὁδὸς Ἀκαδημίας 23—Ἀθῆναι

Τηλεφ. : 616.146—616.147—616.144—614.253—613.908

Σὲ λίγο θὰ κυκλοφορήσει :

Ο ΝΕΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

ὑπὸ ΑΡΙΣΤ. ΚΡΙΑΡΗ, Γεωπόνου

Συγμεντρωτικὸς πίνακας περιεχομένων :

1. Γενικά
2. Κλίμα
3. Ἔδαφος
4. Ποικιλίες
5. Πολλαπλασιασμός
6. Ἐγκατάσταση ἔσπεριδοκῆπου
7. Χρονιάτικες καλλιεργητικὲς φροντίδες
8. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἔδαφους
9. Τὸ πότισμα
10. Ἡ βιασμένη καλλιέργεια
11. Τὸ κλάδεμα
12. Ἡ λίπανση
13. Ἡ συγκομιδὴ
14. Ἡ διάθεση τῆς παραγωγῆς
15. Ἀποδόσεις καὶ οἰκονομικοὶ ὑπολογισμοὶ
16. Ἐχθροὶ καὶ ἀρρώστειες τῶν ἔσπεριδοειδῶν
17. Βιομηχανικὴ κατεργασία καὶ προϊόντα ἔσπεριδοειδῶν
18. Τὸ Ἡμερολόγιό τοῦ Ἐσπεριδοκαλλιεργητῆ
19. Βιβλιογραφία

Ἀπαραίτητος σύμβουλος καὶ ὀδηγὸς
γιὰ τὸν κάθε καλλιεργητὴ Ἐσπεριδοειδῶν

Γράψατε : ΣΠΥΡΩΝ ΣΠΥΡΟΥ
Σωκράτους 34α—Ἀθήνας

ΕΚΔΑΪΚΕΥΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τιμοκατάλογος

Ἀπαραίτητοι βοηθοί, σύμβουλοι καὶ ὁδηγοὶ γιὰ κάθε γεωπὸνο, προοδευτικὸ ἀγρότη, ἐπαγγελματία ἢ ἐρασιτέχνη, τὶς Ἀγροτικὲς Βιβλιοθήκες κλπ.

1. Δημ. Παπασωτηρίου	συνεργ. Σπ. Σπύρου :	Δρχ.
	«Ἡ Πρακτικὴ Γεωπονία» . . .	160
2. »	» : «Ἡ πρακτικὴ Ἐλαιοκομία» . . .	30
3. »	» : «Ἡ πρακτικὴ παθολογία τῶν φυτῶν καὶ τὰ γεωργικὰ φάρμακα» Α' τόμος . . .	30
4. Ἰγν. Ζαχαροπούλου	: «Πῶς νὰ φτιάχνεις ἄριστα κρασιά» . . .	35
5. »	» : «Πῶς νὰ λιπαίνεις ὅλες τὶς καλλιέργειες . . .	35
6. »	» : «Τὸ αὐτὸ τῆς κόττας» . . .	20
7. Λάμπρου Οἰκονομίδου	: «Ὁδηγὸς τοῦ Κηποτέχνη» . . .	25
8. »	» : «Ἡ Πρακτικὴ Δενδροκομία» . . .	40
	» » Πανόδετος . . .	70
9. »	» : «Πῶς πρέπει νὰ φυτεύονται τὰ καρποφόρα	10
10. »	» : «Ἡ Μηλιά» . . .	10
11. »	» : «Πρακτικὴ Λαχανοκομία» . . .	40
12. Κιμ. Κωνσταντινίδη	: «Πρακτικὸς ὁδηγὸς τοῦ Ὁρυζοκαλλιερῆτοῦ» . . .	25
13. Νικ. Ζυγούρη	: «Ὁ Καλὸς τυροκόμος» . . .	30
14. »	» : «Βιομηχανία Γάλακτος» . . .	160
15. Ἀριστ. Κριάρη	: «Ὁ Σχολικὸς κῆπος. Ὁ Δημ. καὶ ὁ Κοινοτικὸς Κῆπος» . . .	30
16. Ἀδ. Γεωργίου	: «Πρακτικὴ Διατροφή τῶν ζῶων» . . .	40
17. Ἐμμ. Ἀνάση	: «Ὁ ἐγκλωβισμὸς τῶν ὀρνίθων» . . .	20
18. »	» : «Νέα συστηματικὴ Κτηνοτροφία» . . .	30
19. »	» : «Πρακτικὴ Ἀμπελοργία» . . .	30
20. Ἀγγ. Χατζηνικολάου	: «Ἡ Φιστικιά» . . .	60
21. »	» : «Ἡ Πρακτικὴ Ἀνθοκομία» . . .	50
22. Σπ. Σπύρου	: «Τὸ ἀγροτικὸ ἡμερολόγιο τῆς τσέπης» . . .	20
23. »	» : «Τὸ ἐγκόλπιο τοῦ προοδευτικοῦ γεωργοῦ» . . .	20
24. »	» : «Ὁ Δωδεκάλογος τοῦ προοδευτικοῦ καλλιερῆτοῦ σιτηρῶν» . . .	25
25. »	» : «Ὁ Πρακτικὸς Γεωργὸς» . . .	25
26. Δημ. Καθβάδα	: «Ἡ φυσιολογία τοῦ φυτοῦ» 3 τόμοι . . .	400
27. Ν. Ρουσσοπούλου	: «Νόμοι ἀποδόσεως τῶν φυτῶν» . . .	100
28. »	» : «Μαθήματα γεωργικῆς χημείας» μέρος 1ον . . .	140
29. Σπ. Χασιώτη	: «Τὰ καλλιερῆτικὰ συστήματα» . . .	40
30. Βλαδ. Δερματοπούλου	: «Πρακτικὴ Μελισσοκομία» . . .	30
31. Θεοφ. Μανιά	: «Οἱ σπουδαιότερες μογάδες μετρήσεως τῆς δρεπτικῆς ἀξίας τῶν ζωοτροφῶν» . . .	30
32. Ν. Ἀσπιώτη	: «Φυσιολογικὴ διατροφή τῶν ζῶων» . . .	100
33. Ν. Πολυζοπούλου	: Θέματα Ἐφηρμοσμένης Ἐδαφολογίας . . .	40
34. Θ. Κολιοπούλου	: Ἐπεξεργασία βρώσιμης Ἑλῆας . . .	35
35. Α. Παπασωτηρίου	: Πρακτικὴ Παθολογία Φυτῶν Β' τόμος: «Ἐντομα καὶ ἀρρώστειες καρποφόρων δένδρων». Πανόδετος . . .	120

Εἰδικὰ γιὰ τοὺς συναδέλφους Γεωπόνους παρέχεται ἡ εὐκολία τῆς πληρωμῆς τῆς ἀξίας τῶν παραγγελλομένων βιβλίων σὲ 2—3 μηνιαῖες δόσεις.

Γράψατε : Σπ. Σπύρου, Γεωπὸνον

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 34α (Παραπλεύρως Πολυκλινικῆς) ΑΘΗΝΑΣ